



MALVIK
KOMMUNE

åpen - nyskapende - samhandlende

Handlings- og økonomiplan 2020–2023

Budsjett 2020



Foto: Jannike Kringhaug

Innhold

1.	Forord.....	4
2.	Budsjettvedtak	6
2.1	Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet	8
2.2	Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet	9
2.3	2A Økonomisk oversikt - investering.....	10
2B	Oversikt over investeringer i anleggsmidler	10
3.	Gebyrutvikling	11
4.	Visjon og satsingsområder	13
4.1	Visjon	13
4.2	Verdier	13
4.3	Kommuneplanens samfunnsdel, mål og tiltak.....	15
4.4	Satsingsområder i økonomiplanperioden.....	18
5.	Status og rammebetingelser	24
5.1	Økonomisk status og overordnede nøkkeltall	24
5.2	Utvikling i ressursbruk	24
5.3	Budsjettforutsetninger	26
5.4	Økonomiske målsettinger og handlingsregler	26
5.5	Befolkningsutvikling	29
6.	Investeringer i økonomiplanen	31
6.1	Investering i anleggsmidler	31
6.2	Investering i utlån og andeler.....	31
6.3	Finansiering av investeringer og gjeldsutvikling	32
7.	Hovedtallene i budsjettforslaget.....	34
7.1	Sentrale inntekter.....	34
7.2	Sentrale utgifter	36
7.3	Finansinntekter og -utgifter	37
7.4	Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	39
8.	Vurdering av det økonomiske handlingsrommet	40
8.1	Endring i handlingsrommet.....	40
8.2	Nye tiltak	42
8.3	Tiltak for å nå balanse	43
	Kommunens tjenesteområder	44
9.	Folkevalgte, kontrollutvalg og revisjon	45
9.1	Beskrivelse av dagens virksomhet.....	45
9.2	Kostra-analyse	45
9.3	Driftsbudsjett med endringer.....	46
10.	Rådmann og støttefunksjoner.....	47
10.1	Beskrivelse av dagens virksomhet.....	47
10.2	Kostra-analyse	47
10.3	Felles utfordringer, mål og strategier for området.....	48
10.4	Nasjonale føringer	52
10.5	Satsingsområder i økonomiplanperioden.....	53
10.6	Driftsbudsjett med endringer.....	55
10.7	Investeringsbudsjett.....	56

11. Eiendomsservice.....	58
11.1 Beskrivelse av dagens virksomhet.....	58
11.2 Kostra-analyse	58
11.3 Felles utfordringer, mål og strategier for området.....	59
11.4 Satsingsområder i økonomiplanperioden.....	60
11.5 Driftsbudsjett med endringer.....	61
12. Oppvekst og kultur	63
12.1 Beskrivelse av dagens virksomhet.....	63
12.2 Kostra-analyse	65
12.3 Felles utfordringer, mål og strategier for området.....	66
12.4 Nasjonale føringer	73
12.5 Satsingsområder i økonomiplanperioden.....	75
12.6 Driftsbudsjett med endringer.....	78
12.7 Investeringsbudsjett.....	81
13. Helse og velferd	84
13.1 Beskrivelse av dagens virksomhet.....	84
13.2 Kostra-analyse	84
13.3 Felles utfordringer, mål og strategier for området.....	85
13.4 Nasjonale føringer	97
13.5 Satsingsområder i økonomiplanperioden.....	99
13.6 Driftsbudsjett med endringer.....	103
13.7 Investeringsbudsjett.....	107
14. Tekniske tjenester	110
14.1 Beskrivelse av dagens virksomhet.....	110
14.2 Kostra-analyse	110
14.3 Felles utfordringer, mål og strategier for området.....	111
14.4 Nasjonale føringer	112
14.5 Satsingsområder i økonomiplanperioden.....	112
14.6 Driftsbudsjett med endringer.....	114
14.7 Investeringsbudsjett.....	115
15. Felles.....	120
15.1 Beskrivelse av dagens virksomhet.....	120
15.2 Driftsbudsjett med endringer.....	120
15.3 Investeringsbudsjett.....	120
Vedlegg 1 Oversikt over investeringer i anleggsmidler per prosjekt	121
Ikke-avgiftsfinansierte investeringer	121
Avgiftsfinansierte investeringer	122
Vedlegg 2 Overordnede klimamål og strategier	123

1. Forord

Rådmannen legger med dette frem forslag til handlings- og økonomiplan 2020-2023 med budsjett for 2020. Budsjettforslaget bygger på Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020, andre signaler fra statlige myndigheter samt egne lokale vurderinger og forutsetninger. Disse rammebetingelsene sammen med lokale politiske vedtak og overordnede planer, legger grunnlaget for den kommunale tjenesteproduksjonen de fire neste årene.

God økonomistyring er fundamentalt for at vi skal produsere gode, forutsigbare og effektive tjenester til de vi er til for. Samtidig er det fornuftig å ha et disposisjonsfond og et årlig overskudd som gjør oss robust nok til å takle «motbakkene» når disse eventuelt oppstår.

I juni behandlet kommunestyret årsoppgjøret for 2018, og besluttet da hvordan man skulle disponere et overskudd på til sammen 19,9 millioner kroner. Kommunestyret vedtok å bruke 15,3 millioner kroner til små og store tiltak i lokalsamfunnet. Resten ble vedtatt avsatt til disposisjonsfondet som etter det er i overkant av 70 millioner kroner ved årsskiftet.

I 2019 vedtok Malvik kommune å slutte seg til Byvekstavtalen sammen med nabokommunene Trondheim, Melhus og Stjørdal, Trøndelag fylkeskommune og staten. Dette er en fremtidsrettet avtale som gir oss muligheter og samtidig forplikter oss til å utvikle Malviksamfunnet i en enda mer klima- og miljøriktig retning. Vi skal utvikle tettstedene våre og legge til rette for at flere reiser kollektivt, velger å sykle eller å gå når man skal transportere seg til jobb eller i fritid. Avtalen går frem til 2029 og vil bidra til at Malvik kommune i planperioden vil få realisert flere prosjekter som bedrer trafikksikkerheten og legger til rette for at kommunens innbyggere i større grad kan reise kollektivt.

Kommuneplanens arealdel, som er retningsgivende for disponeringen av arealene våre, ble endelig vedtatt i høst. Planen gir et godt grunnlag for å sikre en langsiktig utvikling i kommunen. Omtrent samtidig med arealdelen, ble sentrumsplanen for Vikhammer vedtatt. Den gir rammer for god og planmessig sentrumsutvikling i dette tettstedet. I løpet av 2020 vil miljøgate og nytt Vikhammerkryss være ferdig regulert. I 2020 starter trolig utviklingen av Vikhammer Øvre som vil bety etablering av et nytt og moderne boligområde på Vikhammer. Parallelt med dette pågår et arbeid som skal legge til rette for utvikling av sentrumskjernen i Hommelvik.

I den kommende planperioden står vi overfor store investeringer. På Vikhammer skal det bygges ny ungdomsskole som er planlagt ferdig ved årsskiftet 2021/2022. Også ny Vikhammer barnehage skal bygges og ferdigstilles mot slutten av planperioden. Det er lagt opp til et samlet investeringsnivå på vel 1 milliard kroner planperioden. I dette investeringsnivået inngår også betydelige og nødvendige investeringer innenfor vann og avløp.

Malvik kommune skal snart behandle reguleringsplan for ny E6 fra Leistad til Helltunellen. Planen vil trolig bli ferdigbehandlet i 1. del av 2020. Selve planarbeidet vil kreve betydelige administrative ressurser. Dette representerer et meget omfattende prosjekt som vil påvirke hele Malviksamfunnet i større eller mindre grad. Rådmannen legger opp til smidig og god samhandling med Nye Veier AS.

Malvik kommune har et betydelig etterslep på infrastruktur innenfor både vann- og avløpsområdet, og hovedplan vann, avløp og vannmiljø legger grunnlaget for hvordan dette følges opp i planperioden.

Malvik har per i dag en relativt ung befolkning, men befolkningsprognosene tilsier at andelen eldre vil øke vesentlig fremover. Rådmannen understreker at det på bakgrunn av den demografiske utviklingen og sentrale oppgaveoverføringer vil være behov for å planlegge for en kapasitetsvekst fremover. Det foreslås derfor et nødvendig planarbeid for å møte denne utfordringen.

Samlet sett legges det opp til betydelige investeringer i planperioden. Rådmannen vurderer at investeringsnivået som nå ligger i planen er på grensen av hva de økonomiske rammebetingelsene gir rom for, slik at nye investeringer utover det som er foreslått, enten må motsvares av at andre investeringer skyves ut i tid eller at driftsaktiviteten må tas ned.

Som for andre kommuner oppleves de driftsøkonomiske rammene som Malvik kommune står overfor knappe. Det er også klare signaler fra regjeringen om at man må legge til grunn svakere vekst fremover. Rådmannen legger til grunn disse signalene i sin planlegging. Min vurdering er at Malvik kommune jevnt over leverer gode tjenester til innbyggerne våre. Men, vi må hele tiden jobbe for sikre en felles organisasjonskultur basert på kommunens visjon og verdier. Dette krever kontinuerlig forbedring, organisasjonsutvikling og innovasjon.

Den tydelige, og så langt vellykkede satsningen mot en heltidskultur vil fortsette. Dette er en viktig forutsetning for kvalitet og kontinuitet i tjenestene.

Det er et mål at vi skal ha helsefremmende arbeidsplasser som bidrar til at vi når kommunens mål. Sykefravær er negativt for den ansatte, for arbeidsgiver og ikke minst for den og de som mottar tjenester fra oss. De siste årene har vi gradvis styrket helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (HMS) i samarbeid med bedriftshelsetjenesten, tillitsvalgte og verneombud. Dette er et viktig arbeid som skal videreføres i planperioden.

Carl-Jakob Midttun

Rådmann

2. Budsjettvedtak

1. Skattevedtak

- 1.1. For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn.
- 1.2. Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 2 vedtar Malvik kommunestyre å skrive ut eiendomsskatt på alle faste eiendommer i kommunen i 2020, jf. lovens § 3a.
- 1.3. For 2020 skal formuesgrunnlag legges til grunn for utmåling av eiendomsskatten.
- 1.4. For de eiendommer som ikke har formuesgrunnlag skal det foretas retaksering.
- 1.5. Eiendomsskattesatsen er satt til 2,5 promille av takstgrunnlaget for alle eiendommer.
- 1.6. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget (tidligere produksjonsutstyr og – installasjoner) jf. overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4, redusert med to syvendedeler i 2020. Skattesatsen på det særskilte grunnlaget er 4 promille.
- 1.7. Skattesatsen på takstgrunnlaget for næringseiendom er 4 promille.
- 1.8. Eiendomsskatten skal betales i tre terminer.
- 1.9. I medhold av eiendomsskatteloven § 7a) fritas følgende eiendommer fra eiendomsskatt:
 - Fylkeskommunale skoler
 - Samfunnshus/grendehus
 - Klubbhus/forsamlingshus/anlegg til frivillige lag og organisasjoner
 - Bedehus/kirkestuer
 - Idrettsanlegg
 - Toalett som er åpne for allmennheten
 - Hytter som er åpne for allmennheten
 - Bygninger tilhørende museum og historielag som er åpne for allmennheten
 - Private barnehager (gjelder kun barnehagedelen)
 - Betania Malvik (helse- og skolevirksomheten)
 - Jøssåsen landsby

2. Budsjettvedtak 2020

- 2.1. Rådmannens forslag til driftsbudsjett vedtas slik det fremgår av budsjettskjema 1A og 1B nedenfor.
- 2.2. Gebyrer, avgifter, kontingenter og egenbetalinger vedtas slik det fremgår av budsjettdokumentet, jf. kapittel om gebyrutvikling og de tilhørende enkeltsaker som legges frem for behandling.
- 2.3. Investeringer og finansiering av disse vedtas slik det fremgår av budsjettskjema 2A og 2B nedenfor og for enkeltinvesteringer slik det fremkommer i vedlegg 1.
- 2.4. Kommunestyret vedtar å ta opp følgende lån i 2020:
 - 2.4.1. Lån til investeringer på inntil 173,7 millioner kroner
 - 2.4.2. Lån til startlansordningen på inntil 65 millioner kroner
- 2.5. Rådmannen gis fullmakt til å avtale nærmere lånetidspunkt og lånevilkår, og til å inngå de nødvendige låneavtaler for kommunens innlån og utlån. Rådmannen gis videre fullmakt til å gjennomføre refinansiering av lån.

3. Handlings- og økonomiplanen 2020-2023

- 3.1. Kommunestyret vedtar rådmannens forslag til økonomiske rammer i perioden 2020-2023 slik det fremgår av budsjettskjema 1A, 1B, 2A og 2B nedenfor, samt tabell med enkeltinvesteringer i vedlegg 1.

- 3.2. Rammeområdene Eiendomsservice og Tekniske tjenester slås fra 1.1.2020 sammen til ett nytt rammeområde som heter "Tekniske tjenester og samfunnsutvikling".

4. Handlingsregler og økonomiske målsettinger

- 4.1. Korrigert netto driftsresultat skal utgjøre 2,2 prosent av driftsinntektene innen 2023.
- 4.2. Gjeld til investeringsformål som ikke dekkes med rentekompensasjonstilskudd, vann- og avløpsgebyrer eller husleie skal maksimalt utgjøre 80 prosent av driftsinntektene. Dersom gjeldsandelen overstiger dette målet, skal låneandelen reduseres ned til 80 prosent nivået igjen, innenfor en økonomiplanperiode.
- 4.3. Kommunens disposisjonsfond skal over tid utgjøre minimum 6-7 prosent av driftsinntektene.

2.1 Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000	Regnskap Oppr. budsjett Økonomiplan					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Frie disponible inntekter						
Skatt på inntekt og formue	-397 644	-396 123	-422 166	-424 331	-428 330	-433 571
Ordinært rammetilskudd	-326 426	-347 076	-358 124	-362 605	-367 022	-371 082
Skatt på eiendom	-32 667	-32 500	-33 400	-32 969	-32 545	-32 145
Andre generelle statstilskudd	-31 730	-28 975	-24 600	-21 100	-20 500	-20 500
Sum Frie disponible inntekter	-788 467	-804 674	-838 290	-841 005	-848 397	-857 298
Sentrale utgifter						
Pensjon	0	4 850	-1 000	3 000	3 600	5 800
Avsetning lønnsoppgjør	0	13 806	11 836	10 836	9 836	8 836
Sum Sentrale utgifter	0	18 656	10 836	13 836	13 436	14 636
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter og utbytte	-18 945	-13 384	-14 984	-14 984	-14 984	-14 984
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	33 293	26 335	28 189	28 322	31 199	32 113
Avdrag på lån	37 984	45 535	31 402	31 019	32 121	30 858
Sum Finansinntekter/-utgifter	52 332	58 486	44 607	44 357	48 336	47 987
Sum Avsetninger og bruk av avsetninger	0	0	0	0	0	0
Overført til investering						
Overføring til investeringsregnskapet	4 000	5 000	2 000	7 000	12 000	24 000
Overført til investering	4 000	5 000	6 000	7 000	4 000	0
Sum Til fordeling drift	-728 135	-717 532	-774 847	-768 812	-770 625	-770 675
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	719 936	722 532	774 847	768 812	770 624	770 674
Sum Merforbruk/mindreforbruk	-8 199	5 000	0	0	0	0

2.2 Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000	Regnskap Oppr. budsjett		Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	0	0	0	0	0	0
Folkevalgte, kontrollutvalg og revisjon	7 027	7 463	6 721	7 559	6 697	7 525
Rådmann og støttefunksjoner	51 429	51 631	53 062	52 251	52 107	51 995
Eiendomsservice	61 009	60 966	62 137	61 847	64 523	64 399
Oppvekst og kultur	320 950	325 852	343 705	341 853	341 896	340 669
Helse og velferd	251 643	252 841	266 178	263 697	265 456	268 215
Tekniske tjenester	17 092	19 250	36 598	35 171	33 524	31 462
Felles	10 786	4 529	6 444	6 432	6 420	6 408
Til fordeling drift (fra budsjettskjema 1A)	719 936	722 532	774 847	768 812	770 624	770 674

2.3 2A Økonomisk oversikt - investering

Beløp i mill. kr

	Regnskap	Oppr. budsjett	Øk.plan 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023
Avdrag på lån	18,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i varige driftsmidler	196,9	249,0	223,5	433,2	283,9	69,8
Tilskudd til andres investeringer	0,0	0,8	0,8	1,0	0,0	0,0
Investeringer i aksjer og andeler	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Utlån av egne midler	58,7	50,0	65,0	65,0	65,0	65,0
Avdrag på lån	14,5	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0
Netto utgifter videreutlån	291,1	321,3	310,8	520,7	370,4	156,3
Kompensasjon for merverdiavgift	-16,4	-28,8	-20,2	-48,2	-21,7	-7,2
Tilskudd fra andre	-34,9	0,0	-0,8	0,0	0,0	0,0
Salg av varige driftsmidler	-13,7	-35,0	-22,0	-28,0	-28,0	-35,0
Salg av finansielle anleggsmidler	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-24,1	-19,0	-19,0	-19,0	-19,0	-19,0
Bruk av lån	-218,4	-231,0	-225,3	-402,0	-281,2	-106,1
Sum investeringsinntekter	-307,7	-313,8	-287,3	-497,2	-349,9	-167,3
Overføring fra drift	-4,7	-5,0	-8,0	-14,0	-16,0	-24,0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-2,3	-2,5	-15,5	-9,5	-4,5	35,0
Dekning av tidligere års udekket beløp	23,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	16,6	-7,5	-23,5	-23,5	-20,5	11,0
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

2B Oversikt over investeringer i anleggsmidler

Budsjettskjema 2B

Beløp i millioner kroner	Budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023
Avgiftsfinansierte investeringer	106,6	201,3	160,0	28,5
Ikke avgiftsfinansierte investeringer	117,7	232,9	123,9	41,3
Sum investeringer	224,3	434,2	283,9	69,8

I tillegg til dette vedtas budsjett for 2020 for hvert enkelt prosjekt slik det framkommer i vedlegg 1.

3. Gebyrutvikling

Forslag til betalingsregulativ fremlegges årlig for kommunestyret som en egne saker. Rådmannen har i hovedsak foreslått en justering av satsene iht. kommunal deflator (3,1 prosent). I dette avsnittet gjennomgås noen av egenbetalingene for 2020. Fullstendig oversikt vil vises i de enkeltsakene som legges frem.

Regler og betalingssatser innen helse/ velferd

Kommunen kan fastsette regler for betaling av egenandel og betalingssatser for praktisk bistand og opplæring etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b, herunder brukerstyrt personlig assistanse, som ikke er personlig stell og egenomsorg.

Husleie i kommunale boliger

Kommunestyret vedtok i sak 65/17 ny modell for beregning av husleie i kommunale boliger og regulering av husleiesatsene.

Husleiemodellen bidrar til forutsigbarhet, og synliggjør hva som ligger til grunn for husleiefastsettelsen. Husleien baseres på følgende 6 prinsipper:

- Et fast grunnbeløp per boenhet
- Et fast påslag / kronebeløp per kvadratmeter
- Et fast påslag/ kronebeløp per rom
- Fratrekk for beliggenhet gis kun for omsorgsboliger på Jøssåsen
- Korrigering for standard, lav – middels – høy
- Eventuelle tillegg for energi, kabel/bredbånd, parkering, renhold etc. med et kostnadsdekkende prinsipp.

Husleiesatsene i kommunale utleieboliger er, i tråd med vedtaket, regulert til gjengs leie.

Gebyr og avgiftsfinansierte områder

Prisen på mange kommunale tjenester beregnes etter prinsippet om selvkost. Dette gjelder gebyrer for renovasjon, vann og avløp, slam, plan- og byggesaksbehandling, kart- og delingsforretning og feiing.

Rådmannen viser til enkeltsaker som blir lagt frem for politisk behandling vedrørende gebyr for avgiftsområdene. Det gjøres særskilt oppmerksom på at investeringene, særlig innenfor vannområdet, som foreslås i denne økonomiplanen vil føre til økning i gebyrene utover den kommunale deflatoren på 3,1 prosent.

Betalingssatser oppvekstområder

Betalingssatsene for barnehage i Malvik kommune øker med 3,1 prosent. Det betyr at satsen for en heltidsplass i barnehage blir 3 134 kroner per måned.

Betalingssats SFO øker med 3,1 prosent til 2 562 kroner per måned for helplass. For en halv plass blir egenbetalingen på 1 812 kroner per måned.

Betalingssatsen for kulturskolen øker med 3,1 prosent til 3 609 kroner per år for en elevplass.

Leiepriser kommunale idrettsbygg og kulturbygg øker med 3,1 prosent.

Økonomisk sosialhjelp - satser

Kommunestyret fattet den 12.12.2016 (sak 80/16) vedtak om at Malvik kommune skal følge regjeringens statlige veiledende retningslinjer for økonomisk stønad i økonomiplanperioden 2017 – 2020. På bakgrunn av dette, er ikke dette fremlagt som en egen politisk sak i forbindelse med budsjettet og økonomiplan 2020 – 2023. De sentrale satsene blir regulert i desember måned hvert år.

Kommunestyret vedtok i samme sak å videreføre ordningen med korttidsnorm, dvs. 80 prosent av statlig veiledende sats for førstegangssøkere de 3 første månedene. Dette er lagt til grunn i budsjettet for 2020. Alle disse satsene er prisjustert i tråd med anslaget for vekst i konsumprisene.

4. Visjon og satsingsområder

4.1 Visjon

Kommuneplanens samfunnsdel 2018 – 2030 og visjon ble vedtatt av kommunestyret den 2. oktober 2017, jf. [sak 54/17](#). Planen ble til etter en prosess med bred medvirkning fra innbyggere, politikere, råd/utvalg, barn og unge, ansatte, tillitsvalgte, lag og organisasjoner samt kommunens samarbeidspartnere.

Malvik kommunes visjon er

- Sammen om nyskaping og god samfunnsutvikling

Visjonen vår legger føringer for hva vi skal strekke oss etter. Ordet "sammen" sier noe om at det er mange aktører - både kommuneorganisasjonen, lokalsamfunnet og eksterne samarbeidspartnere - som må bidra gjennom dialog og samarbeid for at vi skal lykkes. En god samfunnsutvikling legger til rette for gode levekår for innbyggerne, og gjør det lettere for den enkelte å ta sunne valg som fremmer ei god helse.

4.2 Verdier

I [Kommuneplanens samfunnsdel 2018 – 2030](#) fastslås det at Malvik kommune skal være en profesjonell og utviklingsrettet organisasjon. Et viktig kjennetegn ved profesjonelle ledere og medarbeidere er at de er verdibevisste. Det er i den forbindelse utarbeidet konkrete verdier som skal kjennetegne organisasjonen. Malvik kommunes verdier er

- Åpen - Nyskapende - Samhandlende

Dette forplikter alle til å utvikle en verdibasert kultur hvor ledere og ansatte jobber sammen for å nå kommunens mål. Med basis i dette er det utviklet en lederplattform som skal bidra til bedre måloppnåelse, økt forståelse og samstemthet og være til hjelp for alle ledere i kommunen. Verdibasert ledelse er å utvikle hver enkelt medarbeider til å nå sitt maksimale potensiale og til å se sammenhengen mellom bedriftens oppgaver og rammebetingelsene. Menneskesynet hos en verdibasert leder i Malvik kommune preges av respekt, sannferdighet, rettferdighet og omsorg.

Å være åpen betyr

- å snakke til hverandre og ikke om hverandre
- ærlighet og ingen skjult agenda. Åpen for forskjellighet, medmenneskelighet, og at andre kan være annerledes enn meg selv.
- å dele synspunkter
- å være mottakelig, inkluderende, kommuniserende og gi innsyn

- å dele kunnskap, gi informasjon, lytte, være åpen for endring
- åpenhet krever respekt for alle
- å inkludere andre i beslutningsprosesser
- å dele informasjon
- å være transparent i beslutningsprosesser

Å være nyskapende betyr

- å tenke nytt. Ting er nyttig og blir nyttiggjort
- å være åpen for smarte og bedre arbeidsmetoder
- å øve på perspektivskifte - bruker, økonomi, strategi og medarbeider
- å være modig, og gi rom for å være modig
- å skape kultur for prosess og endring
- å ta i bruk nye verktøy
- å øve på å være utenfor komfortsonen
- at det er rom for prøving og feiling
- å endre inngrodde kulturer
- å skape rom for nye tanker og ideer

Å være samhandlende betyr

- å gjøre hverandre god
- å være bevisst hvem vi er til for
- å ha respekt for hverandres fagkunnskap
- åpen kommunikasjon
- å dele med kollegaen og på tvers av fagområdene
- å jobbe sammen med andre profesjoner
- å akseptere kompromisser
- å fullføre i forhold til alle involverte
- å bygge relasjoner
- å bygge nettverk
- å se helhet

4.3 Kommuneplanens samfunnsdel, mål og tiltak



I kommuneplanens samfunnsdel ligger kommuneplanens 12-årige hovedmål og tilhørende prioriterte delmål. I teksten nedenfor beskrives disse, og hva de ulike rammeområdene planlegger tiltak for å nå disse. Slik tydeliggjøres sammenhengen mellom kommuneplanens 12-årige mål og forslag til prioriteringer i den 4-årige handlings- og økonomiplanen, jf. bildet over.

Kommuneplanens samfunnsdel

Den vedtatte kommuneplanen har åtte hovedmål som vi gjengir under her, sammen med en forkortet beskrivelse av delmålene til hvert hovedmål.

Mål 1: Malvik kommune er en pådriver i helhetlig og framtidsrettet samfunnsplanlegging.

Delmålene handler bl.a. om samfunnssikkerhet og beredskap, langsiktig og helsefremmende arealplanlegging for å ta vare på natur- og energiresursene våre, redusert bilbruk og samarbeid med nabokommunene.

Mål 2: Vi er en attraktiv kommune for næringsutvikling og boligbygging gjennom et aktivt regionalt samspill.

Delmålene handler bl.a. om samarbeid med kommunene i Trondheimsregionen ved utvikling av regionale næringsområder, utvikling av kunnskapsnæring i tilknytning til Hommelvik, Sveberg og Vikhammer, styrking av kollektivknutepunkt og tilrettelegging for et mangfold i boligbyggingen.

Mål 3: Vi skal kunne velge å leve sunt.

Det understrekes at folkehelse innebærer innsats langt ut over det som dreier seg om helsetjenester, og i stor grad handler om andre samfunnsforhold og faktorer som påvirker innbyggernes levkår og helse. Delmålene handler bl.a. om tiltak for å fremme inkludering, utjevne sosiale helseforskjeller og fremme en aktiv livsstil.

Mål 4: Vi opplever trygghet, tilhørighet og mulighet for samhandling, utvikling og innbyggermedvirkning.

Delmålene handler bl.a. om å legge til rette for gode møteplasser, gjerne på tvers av generasjoner og med blanding av organiserte og uorganiserte aktiviteter. Lag og organisasjoner og frivillig innsats er sentrale samarbeidspartnere. Gjennom dialog skal vi utvikle felles forståelse og aksept for innhold, kvalitet og omfang på kommunens ytelser.

Mål 5: Vi har gode betingelser for livslang læring og mestring.

Det framheves at enkeltmennesket må ha mulighet for deltakelse, mestring og positive opplevelser gjennom hele livsløpet. Delmålene handler bl.a. om å sikre et sammenhengende tjenestetilbud med spesiell oppmerksomhet på overgangsfaser, og at vi skal legge vekt på tidlig innsats.

Mål 6: Vi har et variert og aktivt kulturliv.

Det er vesentlig at vi videreutvikler det mangfoldige kulturlivet i kommunen for at alle innbyggerne skal ha mulighet for deltakelse, mestring, positive opplevelser og rekreasjon. Vi skal etablere nettverk og samarbeid med kulturinstitusjoner utenfor kommunegrensen, og vi skal bidra til at det frivillige arbeidet får gode vilkår. Det er viktig å samordne møtearenaer/fysiske arenaer for sambruk.

Mål 7: Vi er kjent for et sterkt jordvern, god miljøkvalitet og naturmangfold.

Kommunen har en avgjørende rolle i å ta vare på mangfoldet av arter og økosystemer. Delmålene handler bl.a. om å benytte miljøeffektive og klimavennlige løsninger, å bidra til å redusere klimagassutslipp og å ta hensyn til truede og sårbare arter. Det skal utarbeides en klima- og miljøplan med forpliktende målsetting om kutt i utslipp av klimagasser.

Mål 8: Malvik kommune er en profesjonell og utviklingsrettet organisasjon.

For å følge opp mål og delmål i samfunnsdelen, er det avgjørende at organisasjonen videreutvikler seg fortløpende. Verdien «Åpen, Nyskapende og Samhandlende» er fundamentet i organisasjonen. Delmålene handler bl.a. om god styring av aktiviteten for å oppnå økonomisk handlingsrom, verdibasert ledelse, digitalisering og heltidskultur med fokus på tjenestekvalitet. Kommunen skal også arbeide aktivt med HMS-arbeid, både for egne ansatte og i rollen som byggherre.

Rammeområdenes strategier og tiltak for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel

Oppvekst og kultur

Oppvekstområdet knyttes i hovedsak til mål 1, 3, 4, 5 og 8 i kommuneplanens samfunnsdel.

Prioriterte strategier i økonomiplanperioden er:

- Realisering av mål i nye plan- og lovverk i oppvekstsektoren:
 - Rammeplan for i barnehagen
 - Fagfornyelsen
 - Rammeplan for kulturskolen
- Forsterke det tverrfaglige arbeidet med tidlig innsats og inkluderende fellesskap i og mellom barnehage, skoler og barne- og familietjenesten.
- Implementering av språkstrategien for Malvik kommune for å øke de ansattes kompetanse på språk, lesing og skriving slik at alle barn får likeverdige muligheter for kunnskapsutvikling, ferdighetsutvikling, danning og livslang læring.
- Fortsette innføring av digital skolehverdag i Malvikskolen for å øke elevenes faglige og personlige utbytte av skolegangen.
- Videreutvikle de regionale og desentraliserte ordningene for kompetanseutvikling i barnehage og skole (REKOM og DEKOM) i samarbeid med Trondheim kommune, universitet- og høyskoler og fylkesmannen.

Helse og velferd

Helse - og velferdsområdet knyttes i hovedsak mål 1, 2, 3, 4, 5 og 8 i kommuneplanens samfunnsdel.

Helse - og velferdsområdet har fire overordnede strategier:

- Organisasjonsutvikling og bruk av teknologi
- Mestring og inkludering
- Samhandling
- Kvalitet - og kompetanseutvikling

Strategiene er tett koblet til hverandre og må ses i sammenheng.

Eiendomsservice

Eiendomsservice knyttes i hovedsak til mål 1, 7 og 8 i kommuneplanens samfunnsdel.

Prioriterte strategier i økonomiplanperioden er:

- Videreutvikle kvalitetsnormer og kvalitetssystemer
- Digitalisering som verktøy for effektivisering
- Organisasjonsutvikling og kompetanseutvikling

Tekniske tjenester

Tekniske tjenester knyttes i hovedsak til mål 1, 2, 3, 4, 7 og 8 i kommuneplanens samfunnsdel.

Prioriterte strategier i økonomiplanperioden er:

- Gode og effektive planprosesser som bidrar til
 - Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
 - Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder
- Aktivt bidra i regional planlegging
- Benytte hovedplan for vann, avløp og vannmiljø som et styringsverktøy for prioriteringer og arbeid med fagområdene
 - Sikker vannforsyning
 - Velfungerende infrastruktur knyttet til avløp
- Benytte hovedplan for veg som styringsverktøy
- Veg- og trafikkanlegg skal være trygge og ha tilstrekkelig kapasitet
- Friluftsområder og grøntanlegg skal være tilgjengelige og i god stand

4.4 Satsingsområder i økonomiplanperioden

Heltidskultur og tjenestekvalitet

I kommuneplanens samfunnsdel pkt. 8.6 heter det: Malvik kommune skal utvikle heltidskultur med fokus på tjenestekvalitet. I sak 57/18 fastsatte kommunestyret en målsetting om å øke andelen hele faste stillinger opp til 67 prosent i løpet av økonomiplanperioden, dvs. utgangen av 2022.

Rådmannen vil prioritere arbeidet med å etablere heltidskultur som det normale og følge Hovedtariffavtalens bestemmelse om at det som hovedregel skal tilsettes i heltidsstilling i perioden. Den etablerte overordnede partssammensatte arbeidsgruppa fortsetter sitt arbeid i økonomiplanperioden.

Det er fortsatt slik at utfordringen med mange deltidsansatte er størst innenfor helse og velferd. Det har vært en positiv utvikling i andelen heltidsansatte de senere år, med en økning fra 53,2 prosent i 2015 til 64 prosent per utgangen av august i år.

Tabell Utvikling i deltids- og heltids stillingsprosent fast ansatte i Malvik kommune. Prosent

Dato	Malvik kommune	Rådmann og støtte	Eiendoms-service	Oppvekst	Helse og velferd	Teknisk
01.01.2015	53,2	79,5	71,2	57,9	29,4	93,2
01.01.2016	56,8	78,6	72,9	60,3	37,1	91,3
01.01.2017	55,2	78,3	75,6	60,9	33,1	95,6
01.01.2018	55,1	86,4	76,1	61,2	31,2	95,7
01.01.2019	60,5	91,5	86,0	66,5	36,1	97,8
01.09.2019	64,0	93,2	85,4	68,6	44,0	98,0

I forslaget til økonomiplan vil rådmannen trekke fram disse tiltakene:

- Videreføre innovasjonsprosjektet om heltidskultur og tjenestekvalitet
- Evaluere igangsatte prosjekter og prøve ut andre relevante tiltak
- Videreføre det gode partssamarbeidet
- Aktivt søke tilskudd for å prøve ut nye arbeids- og organisasjonsformer i helse - og omsorgstjenesten

Utdypende beskrivelser og flere tiltak beskrives under hvert rammeområde.

Klima og miljø

Klimaendringene akselererer, og nasjonalt har Norge gjennom Parisavtalen forpliktet seg til å redusere sine utslipp med 40 prosent innen 2030, sammenlignet med 1990. FNs spesialrapport fra oktober 2018 viser at de globale utslippene må reduseres ytterligere for å klare å begrense den globale temperaturøkningen til 1,5 grader. Regjeringen har derfor et mål om å redusere de ikke-kvotepålagte utslippene med minst 45 prosent innen 2030 sammenlignet med 2005, og innenfor sektor skog og arealbruk er det et mål om større opptak enn utslipp.

En stor del av kommunens virksomhet påvirker klima og miljø, og delmål 1.1-1.4, 2.2, 2.6, 3.2-3.6, 7.1-7.8 og 8.7 i kommuneplanens samfunnsdel, gir rammer for hvordan vi skal følge opp globale, nasjonale og regionale styringssignaler på området. Både i rollen som tjenesteprodusent, innkjøper, forbruker, arealplanlegger, drifter av bygg/infrastruktur og byggherre, har vi mulighet til å velge miljøvennlige alternativ.

I et klimaperspektiv er det nødvendig at vi både gjennomfører tiltak for å reducere utslipp av klimagasser og at vi tilpasser oss konsekvensene av klimaendringene som forventes. Dette er nå vedtatt innarbeidet i de statlige retningslinjene for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. I følge klimaprofil utarbeidet for Trøndelag, må vi tilpasse oss kraftigere nedbør og økte problemer med overvann, havnivåstigning og stormflo, skred, endringer i flomforhold og flomstørrelser.

Offentlige anskaffelser er et viktig virkemiddel for å redusere miljø- og klimabelastningen. Offentlig sektor er derfor pålagt å redusere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger gjennom sine anskaffelser. Kommunen har en vedtatt anskaffelsesstrategi som blant annet tar hensyn til livssyklus-kostnader. I tillegg vil kommunen i løpet av planperioden etablere rutiner som sikrer at vi reduserer miljøbelastningen og stimulerer til klimavennlige løsninger.

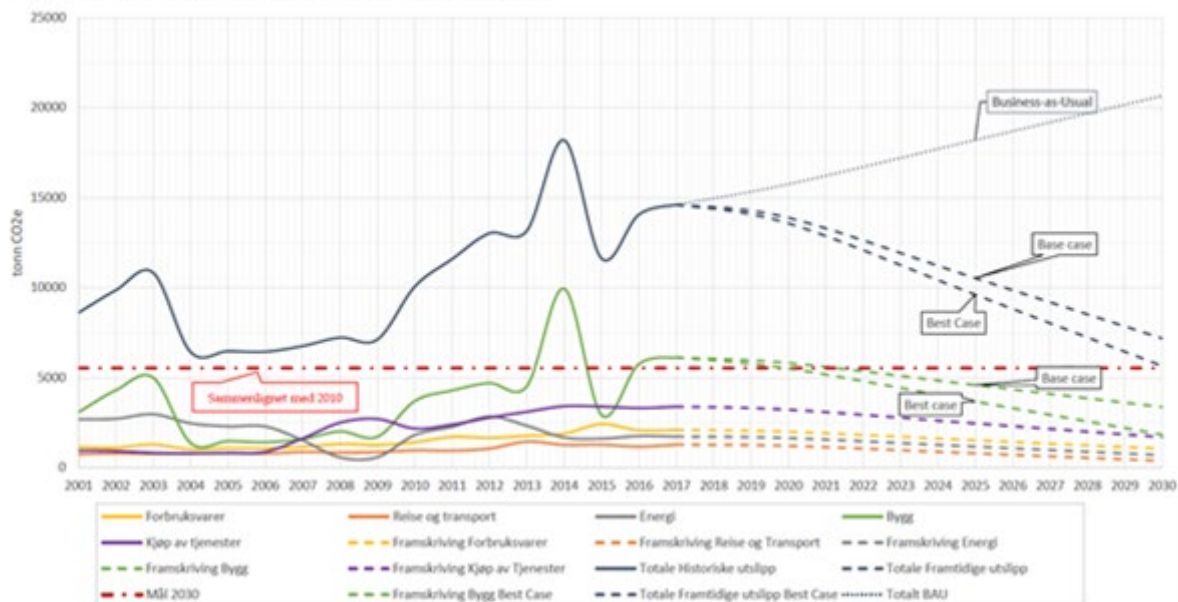
Bygg- og anlegg, transport, IKT og mat er områder med stor miljøbelastning. Her er det også et stort potensiale for å begrense miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger.

Vedtak om klima- og miljøplan i kommuneplanens samfunnsdel og budsjett ble i januar 2019 fulgt opp med et [klimaregnskap](#) som ga oss kunnskapsgrunnlag for videre planarbeid.

Klimaregnskapet gir en framskriving av utslipp forutsatt at det ikke settes i verk reduserende tiltak, og det foreslås hvilke områder hvor vi kan oppnå størst reduksjoner. Her er en oppsummering av framskriving (referansebane) og anbefalinger:

Framskriving av kommunens egen virksomhet fram mot 2030:

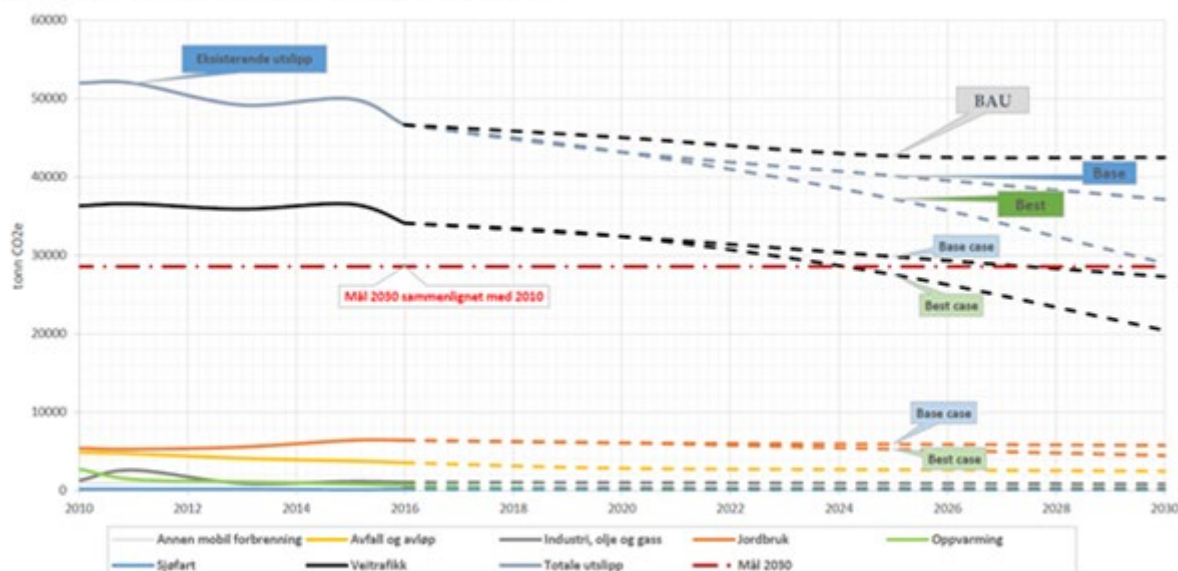
5.2. Framskrivinger kommunens egen virksomhet frem mot 2030



Figur 16: Klimabudsjett og fremtidig utvikling for Malvik kommunes egen virksomhet frem mot 2030.

Framskriving av kommunens geografiske område fram mot 2030:

5.3. Framskrivinger kommunens geografiske område frem mot 2030



Figur 17: Klimabudsjett og fremtidig utvikling for Malvik kommunes samfunn frem mot 2030.

Oppsummering og anbefalinger fra klimaregnskapet:

"For **Malvik kommunes egen virksomhet** ser vi at det er mulig med en utslippsreduksjon på 45 % med utgangspunkt i ambisiøse tiltak og forventninger til teknologiutviklingen i Norge og verden. Et viktig element for kommunens virksomhet er at det oppnås nedgang tilknyttet klimafotavtrykket fra aktiviteter i bygg og infrastruktur gjennom blant annet valg av miljøvennlige materialer, fossilfrie anleggsplasser og energieffektiv drift av offentlige bygninger. I tillegg ser vi at en stor del av klimafotavtrykket til kommunens egen virksomhet er bakt inn i innkjøpte varer og tjenester. Skal kommunen ha håp om å nå en total reduksjon på 45 % innen 2030, må det konsekvent bli stilt gode miljø- og klimakrav her.

For **Malvik kommunes geografiske område** ser vi også at det er mulig å oppnå en utslippsreduksjon på 45 % innen 2030. Her er det imidlertid mer usikkerhet knyttet til teknologiutvikling og implementering av klimavennlige løsninger og tiltak. På grunn av dette ble det tatt utgangspunkt i to ulike scenarioer for de to største bidragene i Malvik kommune, nemlig veitrafikk og jordbruk. Utgangspunktet for veitrafikk er moderat reduksjon på 20, hvor det ikke legges spesielle føringer fra kommunen til lokalbefolkningen eller egen virksomhet. I tillegg tas det utgangspunkt i et utslippskutt på 10 % fra jordbruk som representerer forventede tiltak rundt god agronomi. Som vi ser i figur 17 er disse tiltakene gode nok til å passere målet om 45 % reduksjon innen 2030. Samtidig er det også tatt utgangspunkt i et best-case-scenario, som tilsvarer 40 % reduksjon fra veitransport og 30 % fra jordbruk. Begge er basert på enda mer ambisiøse tiltak fra kommunen mot sektorene som implementeres i tidsrommet 2025-2030. Her må det påpekes at dette kan vise seg å være tiltak som er kostbare grunnet krav om utbygging og infrastruktur, samt innkjøp av nye transportløsninger. Samtidig er dette i tråd med funn i andre analyser om at noen tiltak gir sparepotensial ved gjennomføring, mens noen tiltak kun har en liten investeringskostnad. I tillegg kreves det også andre tiltak for å nå de mest ambisiøse målsettingene, noe som ofte legger til grunn en mer betydelig investeringskostnad."

Klimaregnskapet omhandler vårt klimafotavtrykk, dvs. både direkteutslipp av klimagasser og utslipp forårsaket av vårt forbruk av varer og tjenester. Det viser at direkteutslipp utgjør bare ca. 15 prosent av klimafotavtrykket vårt. Det blir dermed viktig å sette inn tiltak også for å redusere utslipp knyttet til forbruk. **Anbefalingene følges nå opp i økonomiplanen med nye delmål A-D og tilhørende strategier.** Delmål A gjelder utslippsreduksjon i egen virksomhet, mens delmål B gjelder utslippsreduksjon i Malviksamfunnet. I vår planlegging må vi i tillegg ta med klimatilpasning og samfunnssikkerhet, og dette dekkes i delmål C. FNs naturpanels rapport om arts mangfold illustrerer tydelig behovet for å ta vare på viktige naturverdier og biologisk mangfold, og delmål D med tilhørende strategier søker å følge opp miljøaspektet. For hver av delmålene er det utarbeidet tilhørende strategier. Disse strategiene vises i vedlegg til budsjettet.

Miljødirektoratet har utarbeidet en statistikk for direkteutslipp i kommunene som viser utslipp med to års forsinkelse (lenke til statistikk for Malvik for 2017). Veitrafikk og jordbruk utgjør en vesentlig del av direkteutslippene.

I forslaget til økonomiplan vil rådmannen trekke fram disse tiltakene:

- Det satses fortsatt på Ehandel som bestillingsløsning og videreutvikling for å følge opp miljø- og samfunnsansvar i anskaffelser. Dette vil også gi ytterligere profesjonalisering og digitalisering av anskaffelsesprosesser og kontraktsoppfølging.
- I planperioden legges det opp til store investeringer både med vannverksutbedring og avløpsutbygging som en oppfølging av hovedplan vann, avløp og vannmiljø.
- Eksempler på andre foreslåtte investeringer som vil ha betydning for klima og miljø er Dam Foldsjøen, arbeid ved renseanleggene i Hommelvik, Karlstad/Bakken og Mostadmarka, utskiftning av hovedvannledning på strekningen Torp-Betania, utfasing av oljefyranlegg fra alle kommunale bygg, oppgradering til LED-lys i veibelysningen og styresystem gatelys, fortau og gangvei i Dalabakken og Snurruvegen samt ulike trafikksikkerhetstiltak.

Utdypende beskrivelser og flere tiltak beskrives under hvert rammeområde.

Innovasjon og utvikling

Målet for digitalisering er definert i kommuneplanens samfunnsdel, delmål 8, og det er utarbeidet en digital strategi for Malvik kommune.

De forventningene innbyggerne våre har til kommunale tjenester er i endring. Det betyr at vi som offentlig tjenesteleverandør blir utfordret både på hvordan vi løser offentlige oppgaver, verdier og tankesett som eksisterer, prosesser og synet på medarbeidere og omgivelsene rundt oss. I dette er det avgjørende at vi tar i bruk de teknologiske mulighetene som finnes, og at vi i mye større grad enn tidligere har oppmerksomheten rettet mot brukeropplevelsen og opplevd kvalitet i en tjeneste.

I økende grad utvikles det nasjonale fellesløsninger som stilles til disposisjon for kommunene, og disse må vi evne å nyttiggjøre oss. Dette krever at vi har tilstrekkelig kompetanse og gjennom en systematisk tilnærming gjennomfører digitale endringsprosesser slik at vi oppnår forventede gevinster. Fra og med 2018 har KS etablert en finansieringsordning for digitaliseringsprosjekter ([DigiFin](#)) i kommunesektoren. og Malvik kommune er en del av ordningen.

Malvik kommune deltar i Kompetanseløft Trøndelag, og Digital transformasjon som er en felles satsing i de 48 Trøndelagskommunene på økt lederkompetanse. Malvik kommune vil følge opp dette arbeidet både lokalt og regionalt.

Tjenesteutvikling i et bredere perspektiv krever nytenkning og innovasjon. Malvik kommune har derfor inngått avtale med [Nyby](#), som er en ny type digital plattform, som gjør samskaping mellom kommune, frivillige, lag/organisasjoner mulig.

Som et fundament for å sikre at kommunen oppfyller sin veiledningsplikt gjennom tydelig og enhetlig informasjon, er det nødvendig å funksjonell hjemmeside. Dette vil også legge tilrette for økt selvbetjeningsgrad for innbyggerne.

I forslaget til økonomiplan vil rådmannen trekke fram disse tiltakene:

- videreutvikle en felles organisasjonskultur basert på kommunens visjon og verdier
- sørge for å ha relevant kompetanse slik at vi kan legge til rette for og lede nødvendige endringsprosesser på tvers av sektorer og fagmiljø
- tilrettelegge for samhandling og relevant kompetanseutvikling
- gjennomføre, analysere og følge opp medarbeiderundersøkelsen
- etablere ny nettportal som skal bidra til å forenkle kommunikasjonen mellom kommunen og innbyggerne og være et reelt digitalt førstevalg for innbyggerne

Utdypende beskrivelser og flere tiltak beskrives under hvert rammeområde.

5. Status og rammebetingelser

5.1 Økonomisk status og overordnede nøkkeltall

Kommunens økonomiske status i 2019 vurderes som tilfredsstillende. Tjenesteproduksjonen gjennomføres stort sett innenfor de økonomiske rammene, sykefraværet er fremdeles forholdsvis lavt og andel heltidsstillinger er økende. Dette gir gode forutsetninger for å ha en god kvalitet på kommunens tjenester.

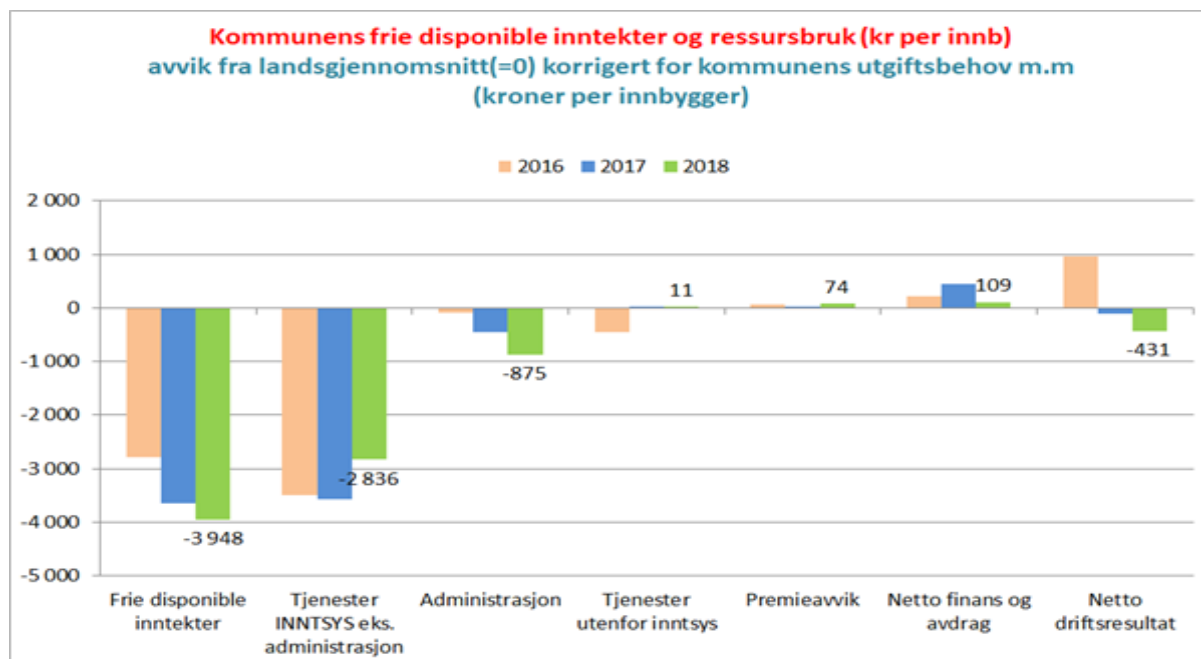
Totalt sett tyder prognosene etter 2. tertial på at også 2019 vil gå med overskudd, noe som gir muligheter til å styrke disposisjonsfondet eller bygge opp midler til å egenfinansiere en større andel av kommunens investeringer.

Dette er et godt utgangspunkt når rådmannen har utarbeidet et forslag til ny handlings- og økonomiplan for 2020-2023.

5.2 Utvikling i ressursbruk

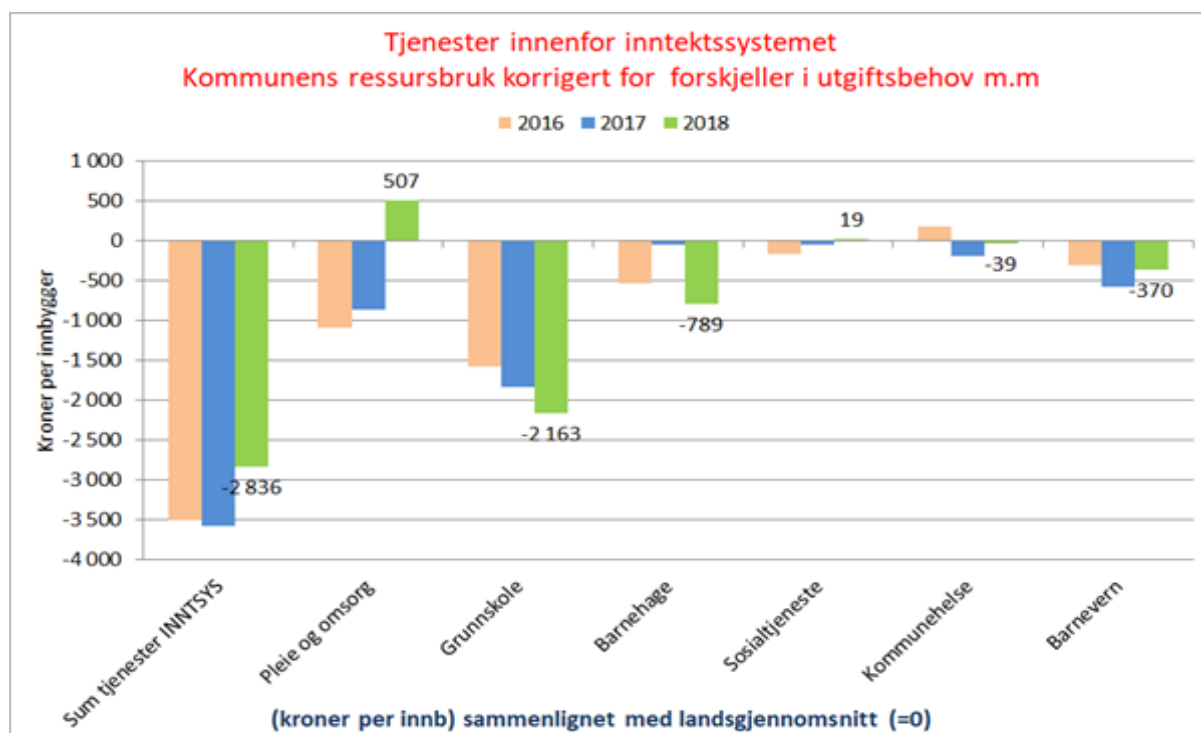
For å sammenlikne kommunenes tjenesteproduksjon er det etablert flere metoder. Kommunebarometeret har en årlig rangering av kommunene ut fra data om økonomi, tjenestetilbud og kvalitetsindikatorer. Kommunenes sentralforbund (KS) har utarbeidet et sammenlikningsgrunnlag der utgiftene per innbygger blir korrigert for ulikheter innenfor pensjon og for ulikt utgiftsbehov i kommunene. I figurene nedenfor vises en analyse basert på metoden fra KS. Denne viser utviklingen i Malvik de tre siste år.

Malvik kommune hadde 3 948 kroner mindre i inntekter per innbygger i 2018 sammenliknet med landsgjennomsnittet. Dermed har kommunen også mindre midler til tjenesteproduksjon. Som figuren nedenfor viser benytter også kommunen mindre midler til tjenesteproduksjon og lite til administrative tjenester. Kommunens pensjonskostnader (premieavvik) og kapitalkostnader ligger på det jevne, mens kommunens netto driftsresultat var noe lavere enn landsgjennomsnittet i 2018.



Figuren under viser hvilke tjenester som inngår i "Tjenester inntsys eks. administrasjon". På disse tjenestene bruker kommunen mindre ressurser enn landsgjennomsnittet innenfor skole, barnevern og barnehage. En av årsaken til dette er at kommunen har en effektiv skolestruktur, og har konsentrert tjenestene rundt de tre sentrumsområdene. Innenfor pleie og omsorg ble det brukt mer ressurser enn landsgjennomsnittet i 2018, dette kan ha sammenheng med lave inntektsførte inntekter knyttet til tjenester for ressurskrevende tjenester i 2018.

Ressursbruken innenfor de øvrige områdene var på linje med landsgjennomsnittet.



Kommunebarometeret er et annet verktøy fra Kommunal Rapport som er utviklet for å måle kommunenes tjenesteproduksjon ut fra en rekke indikatorer. Malvik havner på en 52. plass i målingen for 2019, korrigert med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Plasseringen er om lag den samme plasseringen som sist. Malvik har nest beste plassering i fylket - kun slått av Oppdal kommune som rangeres som den beste kommunen i dette måleverktøyet.

5.3 Budsjettforutsetninger

De beregninger og anslag som gjøres i handlings- og økonomiplan 2020-2023 er basert på en rekke forutsetninger. De viktigste er:

Forutsetninger om pensjon, lønns- og prisvekst

- Lønnsvekst på 3,6 prosent i 2020
- Prisvekst på 2,1 prosent i 2020
- Kommunal deflator på 3,1 prosent i 2020
- Det legges ikke inn lønns- og priseffekter i perioden 2021-2023. Alle endringer i den perioden er dermed i faste 2020-kroner
- KLP's avkastning dekker 30 prosent av de årlige reguleringspremiene
- Premieavvik amortiseres over syv år
- Malvik kommune er selvassurandør for AFP 62-64 år

Forutsetninger om finansforvaltningen

- Avdragstiden settes til 30 år, og er innenfor minimumsavdragsreglene i ny kommunelov
- Rentenivået er forutsatt å være konstant i perioden
- Den gjennomsnittlige likviditeten er 150 millioner kroner, med en gjennomsnittlig rente på innskudd på 2 prosent
- Investeringsprosjekt belastes med beregnet byggelånsrente. Rente settes lik kommunens gjennomsnittlige rente i porteføljen til investeringslån

Forutsetninger om de frie inntektene

- Realveksten i 2021-2023 settes til 0,6 prosent
- Skatteanslaget for 2019 settes til 411 millioner kroner
- Skatteveksten per innbygger i 2021-2023 forutsettes å være identisk som for gjennomsnittet av kommunene

5.4 Økonomiske målsettinger og handlingsregler

Formannskapet ble i [sak 47/2019](#) orientert om hvilke økonomiske handlingsregler og målsettinger rådmannen ville legge til grunn for budsjettarbeidet i perioden 2020-2023. I denne saken ble det redegjort og argumentert for hva kommunens økonomiske handlingsregler bør være, ut fra et verdibevaringsperspektiv. Følge tre målsettinger ble lansert:

Mål 1

Netto driftsresultat skal ligge på 2,2 prosent av driftsinntektene i løpet av planperioden 2020-2023.

Mål 2

Gjeld til investeringsformål som ikke dekkes med rentekompensasjonstilskudd, vann- og avløpsgebyrer eller husleie skal maksimalt utgjøre 80 prosent av driftsinntektene. Dersom gjeldsandelen overstiger dette målet, skal låneandelen reduseres ned til 80 prosent nivået igjen, innenfor en økonomiplanperiode.

Mål 3

Kommunens disposisjonsfond skal over tid ligge på minimum 6-7 prosent av driftsinntektene.

Når det gjelder mål 1 er det nødvendig å korrigere netto driftsresultat for avsetninger og bruk av bundne driftsfond. Hvis ikke kan målsettingen bli påvirket var gebyrnivået innenfor vann- og avløpssektoren, og avsetninger og bruk av selvkostfondene. I handlings- og økonomiplanen for 2020-2023 utvikler netto driftsresultatet seg som følger:

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023
Netto driftsresultat (NDR)	24,3	0,6	6,9	13,0	8,5	14,3
Netto bundne fond	-4,8	4,4	1,1	1	7,5	9,8
Korrigert netto driftsresultat (KNDR)	19,5	5,0	8,0	14,0	16,0	24,0
KNDR i prosent av driftsinntekter	1,9	0,5	0,7	1,3	1,5	2,2

Som tabellen viser vil målsettingen være oppfylt i 2023.

For mål 2 er det mer krevende å nå målsettingen innenfor denne økonomiplanperioden, som følge av store investeringer innenfor skole, barnehage, idrettshall og veier. Størstedelen av disse investeringene foregår i denne planperioden, og rådmannen forventer vesentlig lavere låneopptak i 2023 og i årene etter dette. I avsnittet om investeringer vises gjeldsandelen, og som figuren der viser forventes målsettingen nådd rundt 2024.

Disposisjonsfondet forventes å være på rundt 70 millioner kroner ved årsskiftet 2019/2020. Dette utgjør 6,5 prosent av driftsinntektene, og dermed innenfor målsetningen.

I saken som ble forelagt formannskapet er det også beskrevet noen viktige handlingsregler som budsjettet baseres på. For det første skal netto driftsresultat benyttes som egenkapital til investeringer dersom mål 3 er nådd. Dette er gjennomført i rådmannens forslag, slik at totalt sett er det forutsatt at 62 millioner kroner fra driftsbudsjettet skal delfinansiere investeringene i perioden.

En annen viktig handlingsregel er at kostnadsendringer knyttet til befolkningsutviklingen innenfor rammeområdene oppvekst og kultur og innenfor helse og velferd skal hensyntas i rammene til disse områdene. Kompensasjonen korrigeres dersom det er betydelig avvik mellom faktisk befolkningsvekst og det som lå til grunn basert på prognoser. I tillegg får rammeområdene kompensasjon for netto økning i arealbruk som skyldes nybygg, nye veger eller parker. Dette er en vesentlig forutsetning for at kommunens nye innbyggere ikke skal gi redusert tjenestetilbudet til eksisterende innbyggere, eller at eksisterende arealer blir dårligere ivaretatt når kommunens arealer øker.

Alle rammeområder får kompensert lønns- og prisvekst fullt ut. Regjeringens anslag for dette i statsbudsjettet skal legges til grunn. Det kan være problematisk å kompensere korrekt for lønnsglidning, lønnsglidning er også delvis påvirket av virksomhetsleder og dermed foreslår rådmannen at denne delen av lønnsveksten ikke blir kompensert.

Alle virksomheter får et årlig effektiviseringskrav på 0,2 prosent av brutto utgiftsbudsjett. For å unngå utilsiktede effekter holdes en del utgifter unna effektiviseringskravet. For eksempel vil det ikke være hensiktsmessig at sosiale stønader inngår i et effektiviseringskrav. Dette, i tillegg til manglende kompensasjon for lønnsglidning, innebærer at det årlige effektiviseringskravet vil være på om lag 0,3 prosent av driftsutgiftene. Virksomhetene får selv ansvaret for å implementere effektiviseringskravet i forbindelse med utarbeidelsen av det detaljerte budsjettet for virksomhetene.

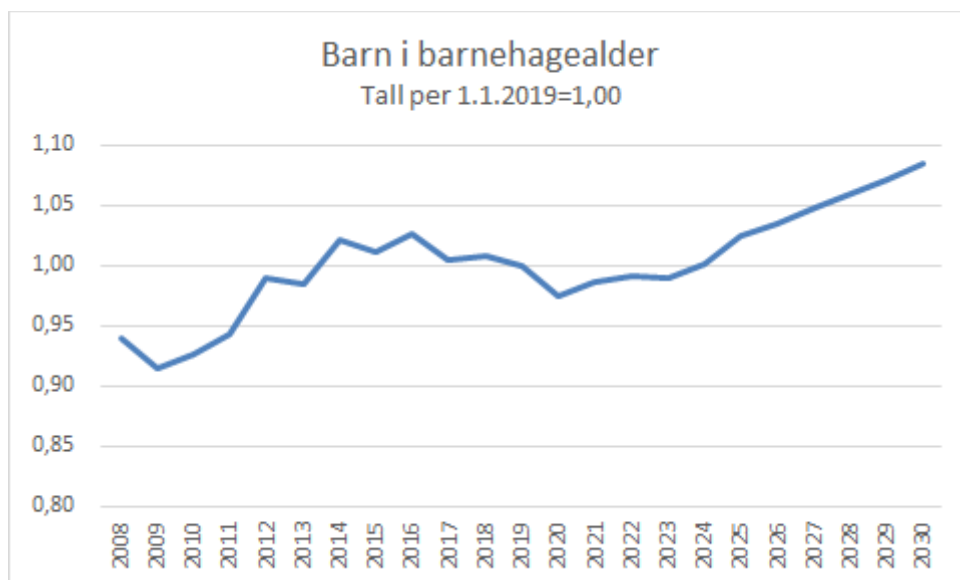
Vedlikeholdet skal være verdibevarende. Dette er en viktig premiss for handlingsregelen om netto driftsresultat. dersom vedlikeholdet er for lavt, vil anleggsmidlene slites fortere enn de årlige avskrivningene tilsier. Det vil isolert sett redusere avskrivningstiden og øke de årlige avskrivningene. Det vil igjen føre til økt krav til netto driftsresultat. Et ikke-verdibevarende vedlikehold vil dermed ikke gi økt handlingsrom, men kun føre til økt krav til netto driftsresultat - gitt at kommunen opprettholder verdibeveringsprinsippet.

Overordnede regler/forutsetninger er søkt lagt til grunn i rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan 2020-2023

- Budsjettene korrigeres for kostnadsendringer som følge av endringer i befolknings sammensetning. Netto økt arealbruk blir kompensert.
- Lønns- og prisvekst kompenseres, med unntak av lønnsglidning.
- Det årlige effektiviseringskravet settes til 0,2 prosent av brutto utgiftsramme, korrigert for forhold som åpenbart må holdes utenom et effektiviseringskrav.
- Nivået på vedlikehold skal være verdibevarende

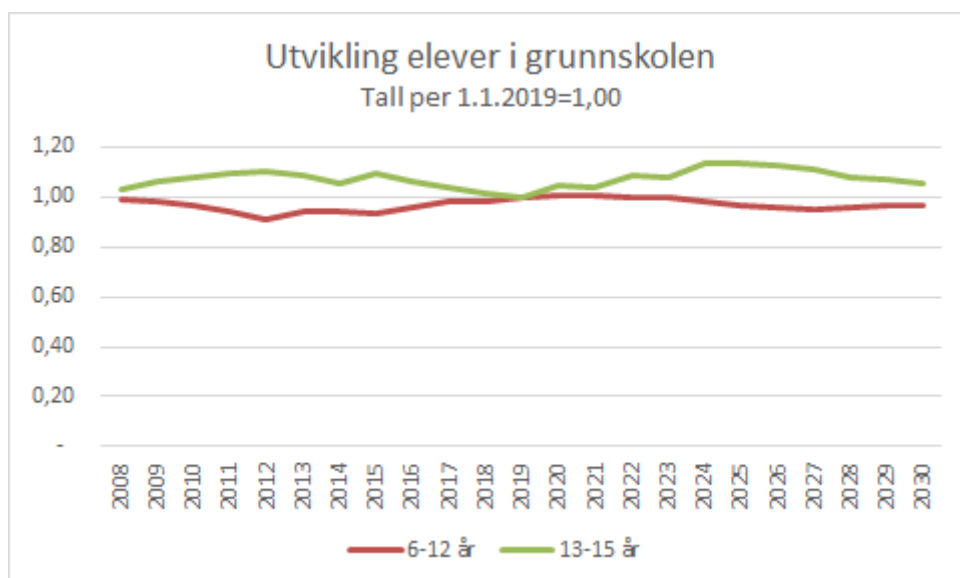
5.5 Befolkningsutvikling

I dette avsnittet beskrives befolkningsutviklingen som har vært, og som forventes å komme. Prognosene er basert på tall fra Trondheimsregionen utarbeidet i april 2019. Disse tallene tar i størst mulig grad hensyn til kunnskap om egenskaper ved befolkningen i Malvik og fremtidig boligbygging i kommunen.



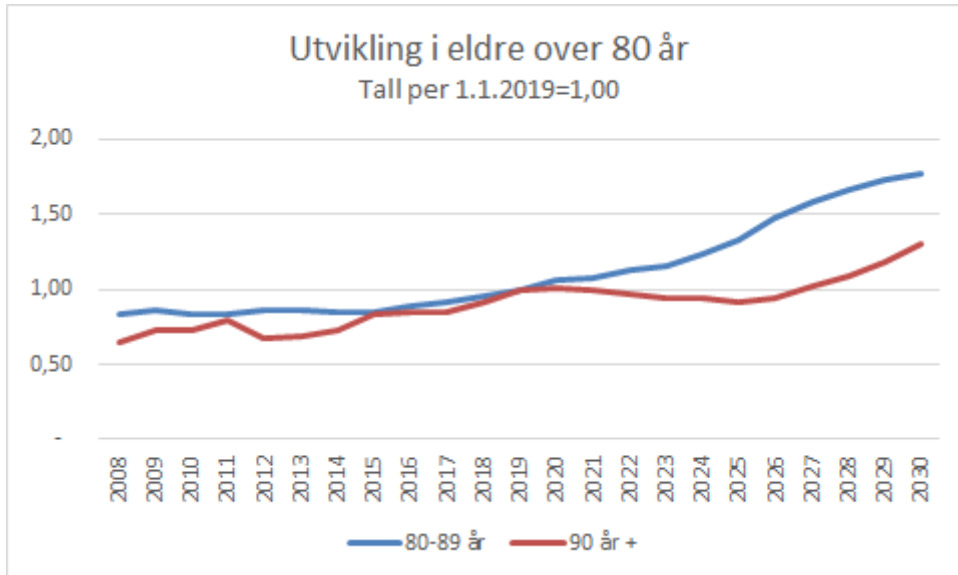
Figur: Utvikling i barn i barnehagealder. Faktiske tall til 2019. Prognoser fra 2020

Antall barn i barnehagealder økte med om lag 100 barn fra 2009 fram til 2014. Etter det var det stabil et par år, før det har gått ned fram mot 2019. Det er nå 924 barn i barnehagealder - en nedgang på 24 barn siden 2016. Prognosene tilsier en videre nedgang i 2020 med ytterligere 23 barn, før antallet igjen øker.



Figur: Utvikling i barn i skolealder. Faktiske tall til 2019. Prognoser fra 2020

Utviklingen i barn i barneskolene og i ungdomsskolene har vært stabilt i de siste ti årene. Fremover er det forventet at barneskolene vil ha et stabilt antall elever, mens det vil øke noe på ungdomsskolene.



Figur: Utvikling i eldre over 80 år. Faktiske tall til 2019. Prognoser fra 2020

I de ti siste årene har det vært en jevn vekst i antall mellom 80 til 90 år. Denne gruppen forventer å få en høyere vekst fremover, og særlig etter 2025 vil veksten akselerere. Blant de eldste endre har det vært en betydelig vekst fram mot 2019, men denne gruppen forventes ikke å øke i de nærmeste fem årene. Etter 2026 vil veksten i denne gruppen ta seg opp. Denne gruppen har ofte store omsorgsbehov, og det er viktig at kommunen er godt forberedt på å håndtere den økte etterspørselen etter omsorgstjenester.

6. Investeringer i økonomiplanen

6.1 Investering i anleggsmidler

I dette avsnittet beskrives rådmannens forslag til investeringer i 2020-2023. Det er viktig å være oppmerksom på at de fleste investeringene er inkludert merverdiavgift. De eneste investeringene som står oppført uten merverdiavgift er investeringer som skal finansieres med gebyrer for vann, avløp. Disse investeringene føres med bakgrunn i et annet lovverk for merverdiavgift.

Investeringene kan deles inn i to grupper, en som finansierer med avgifter, og resten som ikke er avgiftsfinansiert. Rådmannen foreslår å investere litt over en milliard kroner i perioden, der 0,5 milliarder kroner vil være avgiftsfinansiert. Hoveddelen av investeringene vil skje i 2021. Tabellen under viser fordelingen av disse to investeringsgruppene.

Tabell - Oversikt over investeringsutgifter i anleggsmidler. Beløp i millioner kroner og i 2020 priser.

	2020	2021	2022	2023
Avgiftsfinansierte investeringer	106,6	201,3	160,0	28,5
Ikke-avgiftsfinansierte investeringer	117,7	232,9	123,9	41,3
Sum investeringer	224,3	434,2	283,9	69,8

Mange av de prosjektene som inngår i rådmannens investeringsforslag er ikke kvalitetssikret når det gjelder endelig prosjektkostnad. Det vil først bli gjort i forbindelse med enkeltsaker til kommunestyret, der endelig prosjektramme blir vedtatt for alle prosjekter over ti millioner kroner. Disse sakene må vedtas før prosjektet kan starte opp. Før dette er det kun midler til forprosjektering som kan vedtas og benyttes.

De enkelte investeringene er beskrevet under de ulike rammeområdene. I tillegg vises hvert enkelt prosjekt fordelt på avgiftsfinansierte og ikke-avgiftsfinansierte investeringer i vedlegget.

6.2 Investering i utlån og andeler

Husbankens startlån bidrar til å sikre boliger til personer som ellers ville ha slitt med å komme inn i boligmarkedet. I de siste årene har det vært bevilget 50 millioner kroner, og rådmannen foreslår å øke dette nivået, slik at det i større grad gjenspeiler dagens priser i boligmarkedet. Rådmannen foreslår en økning på 15 millioner kroner, slik at startlån får en årlig ramme på 65 millioner kroner fra og med 2020.

Malvik kommune betaler årlig et egenkapitalinnskudd til kommunal landspensjonskasse (KLP). Egenkapitalinnskuddet skal sikre en videreføring av pensjonskassens risikobærende evne. Innskuddet finansieres med bruk av ubundet investeringsfond

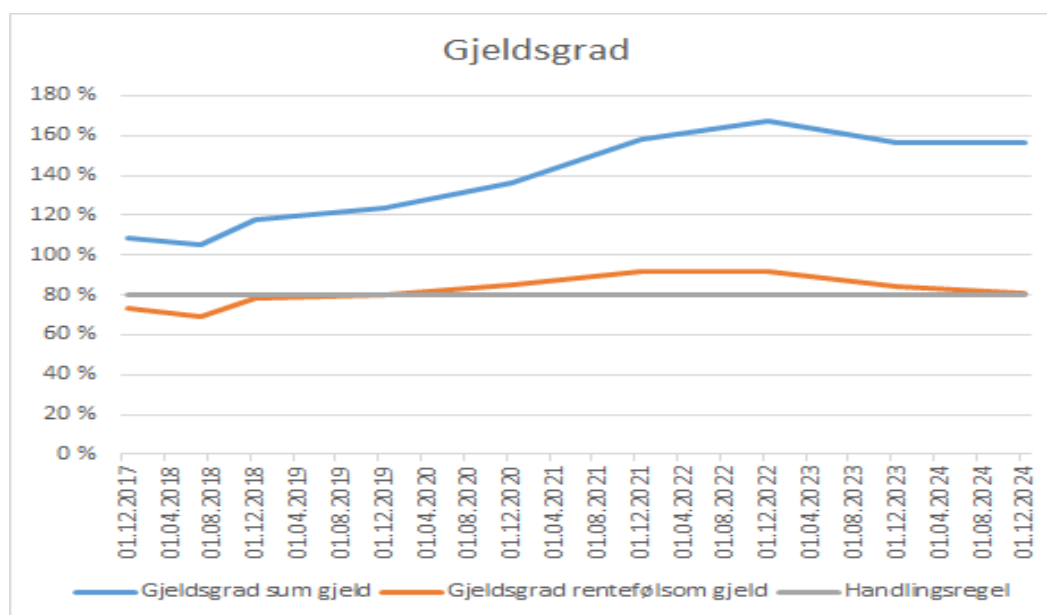
6.3 Finansiering av investeringer og gjeldsutvikling

Rådmannen foreslår investeringer for en milliard kroner. Dette lånefinansieres med 744 millioner kroner, derav 496 millioner kroner er knyttet til vann- og avløpsinvesteringer.

Investeringer som foreslås gjennomført innenfor vann- og avløpsområdet finansieres med gebyr, og forutsettes 100 prosent lånefinansiert. Kommunens øvrige investeringer finansieres med kompensasjon for merverdiavgift, salgsinntekter, overføringer fra driftsbudsjettet, tilskudd og lån. Låneandelen ligger på litt under 50 prosent i planperioden.

Figuren nedenfor viser gjeldsutviklingen i prosent av inntektene. Den delen av gjelden der renten kan påvirke kommunens handlingsrom kalles for rentefølsom gjeld. Over tid bør denne vokse i takt med inntektsveksten. Det gir forutsigbare rammer for den kommunale økonomien. I [sak 47/2019](#) om økonomiske målsettinger og handlingsregler foreslo rådmannen at gjeldsgraden for den renteutsatte gjelden over tid ikke skal overstige 80 prosent. Som figuren viser ligger den på omlag 80 prosent nå og øker til over 90 prosent i 2022/2023 før den går ned mot 80 prosent. Dette forutsetter at investeringsnivået fra og med 2023 bør ligge på et moderat nivå for at dette skal nås. Rådmannen har måtte foreta noen prioriteringer for å få ned gjeldsandelen. En del investeringer er skjøvet ut i tid, uten at det etter rådmannens vurdering får for store negative konsekvenser. De prosjektene som har kommet langt i planleggingen, som for eksempel Vikhammer ungdomsskole og Vikhammer barnehage, er ikke endret, men forløpet på utbetalingene er oppdatert.

Den andre grafen viser utviklingen av den samlede gjelden, og den øker mye mer enn kommunens inntekter i planperioden. Det har sammenheng med de foreslåtte investeringene innenfor vann- og avløpsområdet. Dette vil først og fremst få utslag på gebyrene som kommunens innbyggere må betale for vann og avløp fremover.



Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Investeringer	224 285	434 150	283 900	69 800
Videre utlån av husbankmidler	65 000	65 000	65 000	65 000
Avdrag på lån	0	0	0	0
Avdrag til Husbanken for kommunens låneopptak til startlån	19 000	19 000	19 000	19 000
Avsetninger	0	0	0	0
Egenkapitalinnskudd KLP	2 500	2 500	2 500	2 500
Kjøp av aksjer og andeler	0	0	0	0
Salgsinntekter avsettes på fond	22 000	28 000	28 000	35 000
Utlån og forskutteringer	0	0	0	0
Sum finansierungsbehov	332 785	548 650	398 400	191 300
Låneopptak	-	-	-	-
Innlån Husbanken	173 302	343 988	223 220	-3 580
Overfører netto driftsresultat	-65 000	-65 000	-65 000	-65 000
Prosjektavhengige inntekter	-8 000	-14 000	-16 000	-24 000
Mva kompensasjon	-22 800	-28 000	-28 000	-35 000
Bruk av avsetninger	-20 183	-48 163	-21 680	-7 220
Bruker fondsmidler som egenkapital i investeringene	0	0	0	0
Finansiering egenkapitalinnskudd KLP	-22 000	-28 000	-23 000	-35 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag fra kommunens kunder som har mottatt startlån	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-19 000	-19 000	-19 000	-19 000
Sum finansiering	0	0	0	0
Sum finansierungsbehov	332 785	548 650	398 400	191 300
Sum finansiering	332 785	548 650	398 400	191 300
Sum finansierungsbehov	-	-	-	-
Sum finansiering	332 785	548 650	398 400	191 300
Udekket finansiering	0	0	0	0

7. Hovedtallene i budsjettforslaget

7.1 Sentrale inntekter

Beløp i mill. kr	Regnskap 2018	Rev. bud. i fjor 2019	Økonomiplan			
			2020	2021	2022	2023
Skatt på inntekt og formue	-398	-396	-422	-424	-428	-434
Ordinært rammetilskudd	-326	-347	-358	-363	-367	-371
Skatt på eiendom	-33	-33	-33	-33	-33	-32
Andre generelle statstilskudd	-32	-29	-25	-21	-21	-21
Sum sentrale inntekter	-788	-805	-838	-841	-848	-857

Rådmannen budsjetterer med en nominell økning i de budsjetterte sentrale inntektene på 32,5 millioner kroner, eller 4,2 prosent fra 2019 til 2020. Med en kommunal deflator i 2020 på 3,1 prosent gir dette en reell vekst på 1,1 prosent - som tilsvarer 8,7 millioner kroner. Denne veksten kommer i hovedsak fra de frie inntektene, ettersom eiendomsskatt og andre generelle statstilskudd forventes å være på et uendret eller på litt lavere nivå.

Vekst i frie inntekter

De frie inntektene består av skatt og rammetilskudd. Veksten for 2020 er basert på anslaget i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020. Regjeringen foreslår i statsbudsjettet en vekst i de frie inntektene på 1,3 milliarder kroner. Veksten er da regnet fra revidert nasjonalbudsjett 2019 (RNB). Også denne gangen har regjeringen lagt føringer knyttet til bruken av midlene, og ønsker at 400 millioner kroner blir benyttet til tidlig innsats i skolene og 150 millioner kroner til satsing på rusfeltet. Anslaget for merutgifter knyttet til befolkningsendringer og pensjon som må dekkes av veksten i frie inntekter, er på henholdsvis 1 milliard kroner og 650 millioner kroner.

I perioden 2021-2023 legges det opp til en langt lavere vekst enn tidligere. Den årlige veksten i de frie inntektene anslås til å bli på omlag 0,6 prosent hvert år. Årsaken til den svakere veksten er regjeringens signaler om innstramminger i offentlige utgifter, noe som blant annet har sammenheng med endringer i befolkningsutviklingen som antas å gi kommunene lavere kostnader enn det man antok for kort tid siden. De frie inntektene skal også dekke økte pensjonskostnader, men som følge av usikkerhet knyttet til effekten av ny offentlig tjenstepensjonsordning, legger rådmannen inn en moderat vekst knyttet til disse kostnadene etter 2020.

Skatt på inntekt og formue

Anslaget for 2019 på skatt på inntekt og formue for Malvik kommune er på 411 millioner kroner. Dette tilsvarer en vekst i budsjettet på 3,8 prosent. Basert på dette og regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020, anslås skatteinngangen i 2020 for Malvik kommune å bli på 422 millioner kroner. Skatteveksten i 2020 blir da 2,6 prosent, som er en del under den forventede lønnstigningen for 2020. Årsaken til den svake veksten, er at det kommunale skattøret ble satt ned fra 11,55 til 11,10 prosent i 2020. Skatteveksten i perioden 2021-

2023 baseres på at skatt per innbygger utvikler seg på lik linje som landet forøvrig. I slutten av perioden forutsettes det at margintrekket blir satt ned til åtte prosent. Det vil gi Malvik kommune en engangseffekt i form av økt skatteinngang i 2023.

Med disse anslagene vil Malvik kommune ha en skatteinngang per innbygger på 92,3 prosent av landsgjennomsnittet. En endring av skatteinngangen vil påvirke inntektsutjevningstilskuddet. For eksempel vil en økning av skatteinngangen på 1 millioner kroner, da gi redusert skatteutjevningstilskudd på 0,6 millioner kroner. En million kroner i økt skatteinngang gir følgelig en nettoinntekt for kommunen på 0,4 millioner kroner med disse forutsetningene.

Ordinært rammetilskudd

For å lage anslag på kommunes frie inntekter benyttes prognosemodellen til kommunesektorens organisasjon (KS). I modellen legges det inn prognoser for befolkningsendringer innenfor ulike aldersgrupper. Det er også lagt inn ulike sosioøkonomiske kriterier som for eksempel andel uføre, andel enslige eldre, andel innbyggere med høyere utdanning og andel flyktninger. Disse elementene veies sammen og gir et uttrykk for hvor lett- eller tungdrevet Malvik kommune er sammenliknet med andre kommuner. Gjennomsnittsverdien er 1. Malvik kommune ligger på 0,9784 i 2020, en økning på 0,48 prosentpoeng fra 2019. Det betyr at kommunen er litt mer kostnadskrevende å drive i 2020, men likevel lettere å drive sammenliknet med gjennomsnittskommunen. Som en følge av dette får kommunen noe mindre i rammetilskudd per innbygger enn gjennomsnittskommunen.

Det er ikke forutsatt at Malvik vil motta veksttilskudd i planperioden, ettersom befolkningsveksten fremover forventes å være for lav til å kvalifisere for dette tilskuddet. Rammetilskuddet for 2020 er økt som følge av at flere tidligere øremerkede midler nå fordeles etter kriteriene i rammetilskuddet. Mer informasjon om sammensetningen av rammetilskuddet beskrives [på regjeringens nettsider](#).

Skatt på eiendom

Rådmannen legger til grunn at eiendomsskattesatsen holdes uendret i hele planperioden. Dermed er det kun volumvekst/ flere eiendommer som gir grunnlag for endring i inntektene. Men det antas at framtidig volumvekst vil være lavere enn den kommunale inntektsveksten. Derfor reduseres reelt sett verdien av denne inntekten i planperioden.

I tillegg er det vedtatt endringer i beskatningen av "verker og bruk". I en overgangsperiode på sju år skal en del av takstgrunnlaget reduseres. Som følge av dette har rådmannen antatt at inntektene reduseres med 0,1 millioner kroner årlig i perioden 2019 til 2025.

I samsvar med vedtaket i kommunestyresak 64/19 har rådmann igangsatt prosessen med å endre takstgrunnlag fra kommunal eiendomstakst til å benytte statlig formuesgrunnlag som grunnlag for utskrivning av eiendomsskatt. I tillegg har rådmannen startet opp arbeidet med å foreta ny taksering av de boligene som av ulike årsaker ikke har statlig formuesgrunnlag.

Den generelle skattesatsen foreslås satt til fire promille av takstgrunnlaget for eiendomsskatt. Det betyr at for eksempel næringsareal får samme sats som før. Men for bolig- og

fritidseiendommer forventes takstgrunnlaget å øke, og promillesatsen foreslås derfor satt ned til 2,5 promille. Rådmannen vil komme tilbake til en ny sak om eiendomsskatt etter at ny taksering er gjennomført.

	2019	2020	2021	2022	2023
Rentekompensasjonsordninger	-2,9	-2,8	-2,8	-2,8	-2,6
Integreringstilskudd	-28,5	-26,7	-20,7	-16,2	-14,2
Sum sentralt øremerkede statlige midler	-31,4	-29,0	-24,5	-19,0	-16,8

Andre generelle statstilskudd

Det forventes en liten nedgang i rentekompensasjonsordningene som følge av at beregningsgrunnlaget reduseres med avdragene hvert år. I tillegg beregnes alt i faste priser.

Integreringstilskudd for flyktninger antas å bli nesten halvert i perioden som følge av at det forventes færre nyankomne flyktninger. Beregningene tar utgangspunkt i en halvering av antall nye flyktninger til kommunene hvert år, det vil si at antall nye flyktninger forventes å bli om lag 20 personer hvert år i planperioden. Når inntektene reduseres må også utgiftene reduseres i om lag samme omfang. Rådmannen foreslår å redusere utgiftene, tilsvarende inntektsreduksjonen, på alle områder som i dag har utgifter knyttet til flyktninger.

7.2 Sentrale utgifter

			Økonomiplan			
Beløp i mill. kr	Regnskap 2018	Rev. bud. i fjor 2019	2020	2021	2022	2023
Pensjon	0	5	-1	3	4	6
Avsetning lønnsoppgjør	0	14	12	11	10	9
Sum sentrale utgifter	0	19	11	14	13	15

En del utgifter er det ikke naturlig å fordele til rammeområdene og de plasseres på dette sentrale området. Dette gjelder en del av de spesielle pensjonskostnadene knyttet til ordningen med premieavvik. Andre midler plasseres her i påvente av et grunnlag for å fordele disse videre på rammeområdene. Dette gjelder avsetning knyttet til lønnsoppgjørene.

Pensjon

Rådmannen har lagt til grunn anslag fra de ulike pensjonskassene ([KLP](#) og [SPK](#)) for å fastsette de fremtidige pensjonskostnadene. Beregningene viser at kostnadene går ned i 2020. Dette har sammenheng med ny offentlig tjenstepensjon som innføres fra 1.1.2020. På lenger sikt antas kostnadene å øke som følge av kostnader av tidligere pensjonsutgifter som ikke er ført i regnskapet ennå (amortisert premieavvik). Beregningene er beheftet med betydelig usikkerhet, og rådmannen vil komme tilbake med mer oppdaterte tall i forbindelse med 1. og 2. tertialrapport for 2020.

I 2019 gikk Malvik kommune over til å betale de faktiske kostnadene, istedenfor å være med i en utjevningsordning, for kommunens ansatte i aldersgruppen 62-64 år som velger å gå ut i [AFP](#). Årsaken til det er at Malvik kommune har relativt få i den aktuelle aldersgruppen, og betaler dermed relativt mye for å være med i utjevningsordningen. Så langt i 2019 ser dette ut til å gi kommunen lavere kostnader knyttet til denne ordningen.

Avsetning lønnsoppgjør

Det settes av midler til neste års lønnsoppgjør som antas å gi en årslønnsvekst på 3,6 prosent. Effekten av lønnsoppgjøret for 2019 er delt ut på rammeområdene. Det betyr at overhenget fra 2019 - oppgjøret inn i 2020, nå er fordelt. Resten av lønnsoppgjøret for 2020, som er forventet å gjelde fra 1.5.2020, er beregnet til 12,8 millioner kroner og er plassert sentralt.

Beløp i millioner kroner	2020	2021	2022	2023
Nytt lønnsoppgjør 2020	12,8	12,8	12,8	12,8
Ingen kompensasjon lønnsglidning	-1,0	-2,0	-3,0	-4,0
Sum	11,8	10,8	9,8	8,8

Rådmannen foreslår at forutsetningen om at all lønnsglidning dekkes innenfor rammeområdene videreføres, slik at det ikke settes av midler til å kompensere for lønnsglidning som skjer utenfor de ordinære lønnsoppgjørene. Dette må dermed håndteres av hver enkelt virksomhet etterhvert som det oppstår.

7.3 Finansinntekter og -utgifter

Beløp i mill. kr	Regnskap 2018	Rev. bud. i fjor 2019	Økonomiplan			
			2020	2021	2022	2023
Renteinntekter og utbytte	-18,9	-13,4	-15,0	-15,0	-15,0	-15,0
Renteutgifter, prov. og andre						
fin.utgifter	33,3	26,3	28,2	28,3	31,2	32,1
Avdrag på lån	38,0	45,5	31,4	31,0	32,1	30,9
Netto finansinntekter/finansutgifter	52,3	58,5	44,6	44,4	48,3	48,0
Finansutgifter i tjenesteområdene	-0,2	0,2	22,0	27,6	36,9	41,3
Totale finansutgifter	52,1	58,7	66,6	72,0	85,2	89,3

I årets handlings- og økonomiplan for 2020-2023 ønsker rådmannen å skille ut renter og avdrag (avskrivninger) som kan skal betales av vann- og avløpsgebyrene. Disse kostnadene er derfor flyttet over til rammeområdet for tekniske tjenester. Fordelen med dette er at det blir bedre sammenheng mellom kommunens selvkostkalkyler og de tallene som kommunen budsjetter og regnskapsfører på vann- og avløpsområdet. De renter og avdrag som gjenstår på sentralt kapittel vil i større grad gjenspeile kommunens kapitalkostnader for investeringer som finansieres med kommunens frie inntekter.

Totalt sett øker kommunens netto kapitalkostnader med 8,5 millioner kroner i 2020, og med 31 millioner kroner i planperioden. Størstedelen av denne økningen er knyttet til de store investeringene innenfor vann og avløp.

Renteinntekter og utbytte

Renteinntekter består av renteinntekter på kommunens likvide midler, renter for ansvarlig lån til Trønderenergi, byggelånsrenter og midler fra Husbanken som er videreutlånt.

I planperioden er det lagt til grunn at den gjennomsnittlige likviditeten vil være på rundt 130 millioner kroner. Det forventes at dette gir en årlig renteinntekt på tre millioner kroner, ut fra et rentenivå på 2,3 prosent. Renteinntektene for videreutlånte husbankmidler estimeres til 7,6 millioner kroner årlig. Renter fra ansvarlig lån i Trønderenergi vil gi en renteinntekt på 1,7 millioner kroner.

Det er budsjettet med et utbytte fra Trønderenergi på 2,8 millioner kroner årlig, noe som er noe høyere enn tidligere. Bakgrunnen for dette er at utbyttet fra Trønderenergi har vært høyt, og godt over det budsjetterte de siste årene.

Renteutgifter

Kommunens renteutgifter til investeringslån er beregnet til 34 millioner kroner i 2020, en økning på 5,1 millioner kroner sammenliknet med 2019. Renteutgifter knyttet til vann- og avløpsinvesteringer beregnes til 8,1 millioner kroner.

I planperioden øker renteutgiftene med 8,5 millioner kroner. Mesteparten av økningen blir finansiert av økte vann- og avløpsgebyrer som følge av de store investeringene innenfor området. Resten av økningen er knyttet til låneopptak for å finansiere bygging av Vikhammer ungdomsskole, Vikhammer barnehage, idrettshall i Hommelvik og investeringer innenfor vegområdet.

Avdrag på lån

Avdragene beregnes ut fra en gjennomsnittlig avdragstid på 30 år. I ny kommunelov som gjelder fra 2020 er minimum avdragstid innskjerpet, og en avdragstid på 30 år forventes å harmonere med kravene i den nye kommuneloven.

Avdragene i 2020 er beregnet å utgjøre 45,3 millioner kroner. Av dette dekkes vann- og avløpsgebyrene 13,9 millioner kroner i form av avskrivninger. I planperioden øker avdragene med 14 millioner kroner. Det meste av denne økningen finansieres over vann- og avløpsgebyrene.

7.4 Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i mill. kr	Regnskap 2018	Rev. bud. i fjor 2019	Økonomiplan			
			2020	2021	2022	2023
Netto avsetninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto avsetninger i tjenesteområdene	0,0	-5,2	-1,1	-1,0	-7,5	-9,8
Totale avsetninger	-7,7	-5,2	-1,1	-1,0	-7,5	-9,8

I handlings- og økonomiplanen for 2020-2023 er det budsjettet med bruk og avsetninger til fond innenfor vann- og avløpsområdet, slik de fremkommer i kommunens kalkyleverktøy for selvkostberegninger. Per 31.12.2019 forventes vann- og avløpsfondene å være på om lag 27 millioner kroner. Disse vil bli benyttet gradvis, slik at de fremtidige gebyrøkningene ikke gjør store årlige sprang men kan få en jevnere utvikling. I perioden forventes det å benytte 18 millioner kroner fra fondene.

8. Vurdering av det økonomiske handlingsrommet

I dette avsnittet beskrives kommunens handlingsrom, basert på de forutsetningene rådmannen har lagt til grunn for budsjettarbeidet. Utgangspunktet er reelle endringer i de størrelsene som er beskrevet over. Det vil si endring i frie inntekter, sentrale utgifter, finansinntekter- og utgifter, avsetninger og overføringer, korrigert for lønns- og prisstigning. Ut fra endringer i disse størrelsene fremkommer er handlingsrom. Nedenfor beskrives hvilke prioriteringer rådmannen foreslår innenfor handlingsrommet.

8.1 Endring i handlingsrommet

Først gjennomgås den delen av handlingsrommet som kommunen har mindre styring med. Dette består av overordnede inntekter som skatt, rammetilskudd, flyktningeinntekter, rentekompensasjonsordninger og eiendomsskatt. Videre gjelder dette utgifter som følge av pensjon, lønns- og prisvekst og kostnader knyttet til befolkningsutvikling.

Deretter beskrives handlingsrommet som følger av forhold kommunen har større innflytelse over. Dette er investeringsnivå og tilhørende kapitalutgifter, samt vedtak som ligger til grunn i økonomiplanen for 2019-2022 og som påvirker økonomiplanen for 2020-2023.

Tabell - Oversikt over reelle endring i inntekter og overordnede utgifter. Beløp i millioner kroner og i 2020 priser. Negativet fortegn betyr økte inntekter/reduerte utgifter.

	2020	2021	2022	2023
Økte inntekter	-8,7	-11,4	-18,8	-27,8
Økte utgifter knyttet til statsbudsjettet	6,0	6,3	6,3	6,3
Pensjon, lønns- og prisvekst	-8,4	-5,4	-5,8	-4,6
Demografi- kostnader befolkningsvekst	3,9	7,0	12,6	15,1
Sum handlingsrom overordnede poster	-7,2	-3,6	-5,7	-10,9

Som beskrevet tidligere øker summen av skatt, rammetilskudd, eiendomsskatt og andre statlige inntekter, selv om flyktningeinntektene forventes redusert fra knappe 27 millioner kroner i 2019 til 17,5 millioner kroner i 2023. De overordnede inntektene forventes å bli knappe åtte millioner kroner høyere i 2020, økende til om lag 28 millioner kroner i 2023. I dette tallet ligger det også en svak realnedgang i eiendomsskatten.

En del av inntektsøkningene skyldes økninger i rammetilskuddet som skal erstatte tidligere øremerkede inntekter. Dermed er ikke dette en netto inntektsøkning, men må benyttes til å erstatte inntektsbortfall på rammeområdene. For 2020 økes bevilgningene til rammeområdene for å erstatte følgende øremerkede tilskudd:

- Dagaktivitetstilbud for personer med demens
- Tilskudd til habilitering og rehabilitering
- Tilskudd tidlig innsats i skolene, økt lærertetthet 1.-10.trinn
- Tilskudd til utredning, etablering, prosjektering og tilpasning av bolig

Pensjonskostnadene forventes å bli en del lavere neste år, blant annet som følge av ny offentlig tjenstepensjon. Men i årene deretter forventes pensjonskostnadene å øke igjen som følge av økte amortiseringskostnader for innbetalte pensjonspremier som ikke er ført i kommunens regnskap. De sentrale avsetningene for å dekke lønnsoppgjøret for 2020 forventes å bli lavere enn i 2019. Dette har sammenheng med at overhenget fra oppgjøret i 2019 er større enn før, og er fordelt ut til alle rammeområdene. Dermed reduseres den sentrale avsetningen for å dekke det nye oppgjøret. I tillegg er det forutsatt at all lønnsglidning dekkes innenfor rammeområdene.

I statsbudsjettet legges det opp til at de frie inntektene (skatt og rammetilskudd), i hovedsak skal dekke kostnadsøkninger som økte pensjonskostnader, lønns- og prisvekst, og kostnader knyttet til befolkningsvekst. I tabellen over er dette vist, og handlingsrommet er positivt i 2020, og i årene etter.

Dette handlingsrommet skal gå til å dekke kommunens endring i finanskostnader, regjeringens ønskede satsinger og kommunens egne prioriteringer. For å finne ut hva som er kommunens reelle handlingsrom må endringer i finanskostnader beregnes, og effekter av vedtatt handlings- og økonomiplan 2019-2022 framskrives for perioden 2020-2023. I tabellen nedenfor kalles det for konsekvensjusteringer. Videre inkluderes det vedtatte generell effektiviseringskravet på 0,2 prosent. Dermed fremkommer kommunens handlingsrom for perioden 2020-2023.

Tabell - Oversikt over reelle endring i netto finanskostnader og effekter av gjeldende økonomiplan. Beløp i millioner kroner og i 2020 priser. Negativt fortegn betyr økte inntekter/reduerte utgifter.

	2020	2021	2022	2023
Handlingsrom overordnede poster	-7,2	-3,6	-5,7	-10,9
Endring finanskostnader og fondsavsetninger	9,6	14,5	21,8	24,3
Herav finansiert med vann- og avløpsgebyrer	-1,2	-6,2	-10,5	-14,7
Konsekvensjusteringer	2,7	3,2	4,9	5,7
Vedtatte effektiviseringer	-1,5	-2,6	-4,4	-5,8
Sum handlingsrom	2,4	5,2	6,1	-1,4

Endring i finanskostnader er forklart i finanskapitlet. Mye av endringene er knyttet til investeringer innenfor vann- og avløpsområdet, og skal finansieres med gebyrinntekter og fondsavsetninger innenfor det området.

I konsekvensjusteringer er det justert for endringer i handlings- og økonomiplanen 2019-2022 som gir konsekvenser i budsjettet for 2020. Det er lagt inn 2,3 millioner kroner for å finansiere helårseffekt av bemanningsnorm for skoler, styrkning av ledelse innenfor tekniske tjenester, styrket personaltjenester, økning innfor lærlingeordningen, mobbeombud, nettbrett på skolene og økt satsing på heltidskultur. Innenfor en rekke områder er budsjettene redusert som følge av at det ble gitt engangsbevilgninger i 2019. Dette gjelder utfasing av oljefyrer, valgutgifter, utarbeidelse av planer og skanning av byggesaksarkiv.

De vedtatte effektiviseringene er en videreføring av politisk vedtak som ble gjort i budsjettet for 2017, og er videreført hvert år i denne planperioden. Disse utgjør knappe 1,5 millioner kroner hvert år.

Dette gir kommunen et negativt handlingsrom i 2020, og det svekkes ytterligere ut i perioden med unntak av det siste året.

8.2 Nye tiltak

Rådmannen har i sak 47/2019 foreslått tre økonomiske målsettinger, der den ene øker kravet til hvilket netto driftsresultat kommunen bør ha. Kravet er at netto driftsresultat bør være på 2,2 prosent av driftsinntektene, slik at kommunen har tilfredsstillende egenkapital til å finansiere investeringer. Rådmannen foreslår en opptrappingsplan med tanke på å nå dette målet. Det betyr at netto driftsresultat må økes fra 5 millioner kroner i 2019 til 24 millioner kroner i 2023, det vil si med 18 millioner kroner i planperioden.

Som følge felles anskaffelse av trygghetsalarmer ble det fremlagt forslag om revidert vertskommuneavtale som ble vedtatt av kommunestyret den 17.06.2019, jf. [sak 36/19](#). Dette gir en ekstra kostnad på 1,1 millioner kroner årlig for Malvik kommune.

Kommunestyret fattet den 27.05.19 (sak 29/19) vedtak om å styrke satsene for barnetillegg med 84 kroner per barn per måned i tråd med økningen i barnetrygden. Kostnaden for dette er beregnet til 300 000 kroner for 2020.

For å oppnå realistiske budsjetter foreslår rådmannen å øke rammen til Eiendomsservice med 1,2 millioner kroner for å håndtere økte energikostnader. Denne kostnadsøkningen kommer som følge av at prisen på kraft økte betydelig da kommunens fastprisavtale gikk ut i 2018. Denne avtalen var svært gunstig, og den nye avtalen som er inngått har en del høyere pris enn tidligere. I tillegg er inntektsnivået for kommunens utleie av boliger satt for høyt, og foreslås nedjustert med 0,78 millioner kroner.

Tabell - Oversikt over endring i handlingsrom etter nye tiltak. Beløp i millioner kroner og i 2020 priser. Negativet fortegn betyr økte inntekter/reduerte utgifter.

	2020	2021	2022	2023
Handlingsrom før nye tiltak	2,4	5,2	6,1	-1,3
Opptrapping av netto driftsresultat	3,0	9,0	11,0	19,0
Digitale trygghetsalarmer	1,1	1,1	1,1	1,1
Barnetrygd og økte satser	0,3	0,3	0,3	0,3
Strøm og redusert husleie	2,0	2,0	2,0	2,0
Sum handlingsrom etter nye tiltak	8,9	17,5	20,5	21,0

8.3 Tiltak for å nå balanse

Rådmannen foreslår å redusere kommunens kostnader knyttet til flyktninger. Dette må sees i sammenheng med forventet reduksjon i antall nye flyktninger til kommunen, og redusert inntektsnivå.

I statsbudsjettet for 2020 foreslår Regjeringen å overføre skatteoppkrevingen fra kommunen til Skatteetaten med virkning fra 1. juni 2020. For å følge opp dette forslaget legges det inn innsparinger ved skatteoppkreveren og arbeidsgiverkontrollen fra 1. juni 2020. Kommunens utgifter kan da reduseres med 1,2 millioner kroner i 2020, økende til 2,1 millioner kroner i 2021. Dette motsvares av trekk i kommunens rammetilskudd på 1,6 millioner kroner i 2020, og anslagsvis 2,8 millioner kroner i 2021. Trekket i rammetilskuddet er større enn det utgiftene kan reduseres med, dermed taper Malvik kommune direkte på denne omleggingen. Dette, sammen med økt usikkerhet knyttet til om innkrevingen av skatterestanser blir like effektiv, er forhold som slår negativt ut for kommunen.

for å få budsjettet i balanse foreslår rådmannen reduksjoner innenfor rammeområdene på 4,6 millioner kroner i 2020, økende til 8,7 millioner kroner i 2021. Disse tiltakene beskrives nærmere under de ulike rammeområdene.

Tabell - Oversikt over midler til disposisjon etter innsparinger. Beløp i millioner kroner og i 2020 priser. negativt fortegn betyr økte inntekter/reduuerte utgifter.

	2020	2021	2022	2023
Handlingsrom etter nye tiltak	8,9	17,5	20,5	21,0
Reduserte kostnader flyktninger	-3,1	-6,7	-8,1	-8,1
Skatteoppkrever opphører	-1,2	--2,1	-2,1	-2,1
Innsparinger rammeområdene	-4,6	-8,7	-10,3	-10,8
Sum midler til disposisjon	0	0	0	0

Kommunens tjenesteområder

9. Folkevalgte, kontrollutvalg og revisjon

9.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Malvik kommune styres etter formannskapsmodellen.

Forslaget til driftsbudsjett på rammeområdet er i tråd med kommunestyrets vedtatte vilkår for godtgjøring til folkevalgte.

Kontrollutvalget og kommunerevisjonen har en uavhengig rolle og skal sikre at den kommunale virksomheten utføres i tråd med politiske vedtak og gjeldende lover og regler.

Malvik kommune har valgt å kjøpe sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget fra Konsek Trøndelag IKS. Revisjonstjenestene utføres av Revisjon Midt-Norge SA.

9.2 Kostra-analyse

	Malvik 2017	Malvik 2018	Melhus	Trond heim	Stjørdal	Levanger	Verdal	Landet uten Oslo	Kostra gruppe 08
Prioritet									
Brutto driftsutgifter til funksjon 100	408	386	458	196	473	203	317	400	405
Politisk styring , i kr. pr. innb (B) **)									
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B) **)	79	97	69	101	52	63	78	120	99
**) Justert for utgiftsbehov									

Malvik kommune brukte i 2018 i sum litt mindre ressurser per innbygger sammenliknet med kostragruppe 8 til politisk styring og kontroll og revisjon. Det er stor variasjon mellom kommunene for driftsutgifter til politisk styring. Levanger og Verdal kommuner benytter relativt lite ressurser, mens Malvik har en mer normal ressursbruk.

9.3 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	7 613	7 613	7 613	7 613
Vedtak forrige periode				
Generell effektivisering	-12	-24	-36	-58
Kommune- og stortingsvalg	-850	0	-850	0
Sum Vedtak forrige periode	-862	-24	-886	-58
Sum Lønns- og prisvekst	150	150	150	150
Konsekvensjustert budsjett	-712	126	-736	92
Konsekvensjustert ramme	6 901	7 739	6 877	7 705
Innsparingstiltak				
Redusert nivå formannskapet tilleggsbevilgningskonto	-50	-50	-50	-50
Reduserte utgifter kontrollutvalg og Kommunal rapport	-130	-130	-130	-130
Sum Innsparingstiltak	-180	-180	-180	-180
Nye tiltak og realendringer budsjett	-180	-180	-180	-180
Ramme 2020-2023	6 721	7 559	6 697	7 525

Vedtak forrige periode

Generell effektivisering

Det er lagt inn et generelt årlig effektiviseringskrav på 0,2 prosent av netto driftsrammer for alle områder. Virksomhetene må selv ta ansvar for å ta ut denne gevinsten via å benytte kommunens inngåtte avtaler, nye it-systemer og digitale løsninger og være nyskapende i å finne nye måter å jobbe på.

Kommune- og stortingsvalg

I gjeldende økonomiplan er kostnadene for avvikling av kommune- og stortingsvalg lagt inn med 0,85 millioner kroner annen hvert år.

Innsparingstiltak

Redusert nivå formannskapet tilleggsbevilgningskonto

Formannskapet årlige tilleggsbevilgningskonto er på 150 000 kroner. I tillegg er det avsatt engangsmidler til formannskapets bestemmelse på 645 000 kroner på disposisjonsfond. Rådmannen vurdering er at de årlige midlene kan reduseres med 50 000 kroner, uten at det påvirker handlingsrommet til formannskapet i særlig grad.

Reduserte utgifter kontrollutvalg og Kommunal rapport

Budsjettforslaget for kjøp av tjenester fra kontrollutvalget kan reduseres med 80 000 kroner basert på budsjettforslaget fra kontrollutvalget for 2020. I tillegg foreslår rådmannen at antall abonnementer for avisen Kommunal rapport reduseres fra 2020.

10. Rådmann og støttefunksjoner

10.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Området omfatter strategisk ledelse, rådmannens fagstab, IKT, servicetorget og personal. I tillegg er skatteoppkreveren i Værnesregionen og arbeidsgiverkontrollen i Trøndelag organisert under rådmannen.

10.2 Kostra-analyse

	Malvik 2017	Malvik 2018	Melhus	Trond heim	Stjørdal	Levanger	Verdal	Landet uten Oslo	Kostra gruppe 08
Prioritet									
Brutto driftsutgifter til funksjon 120	2 658	2 889	3 549	3 041	3 265	5 469	5 225	4 117	4 123
Administrasjon, i kr. pr. innb (B) **)									

**) Justert for utgiftsbehov

Tallene er justert for utgiftsbehov for å gi et mer korrekt sammenlikningsbilde med andre kommuner. Hovedbildet er tydelig på at Malvik kommune bruker relativt sett små ressurser på administrative tjenester.

I relasjon til dette finner rådmannen det riktig å vise til kommunelovens (ny) [kapittel 25 – internkontroll](#). Denne bestemmelsen er tydelig forsterket fra nåværende kommunelov, og vil kunne kreve høyere ressursinnsats enn per i dag for å sikre at lovens bestemmelse skal oppfylles.

Rådmannen viser også til kommuneloven (ny) [§ 13-1](#), 3. og 4. ledd. Tilfredsstillende oppfølging av både utrednings- og iverksettelsesansvaret er ressursavhengig. Dagens administrative kapasitet begrenser evnen til å følge opp denne bestemmelsen. Rådmannen vil komme tilbake til problemstillingen på et senere tidspunkt.

10.3 Felles utfordringer, mål og strategier for området

FNs bærekraftsmål som rammeverk



FNs bærekraftsmål er en felles plan for alle verdens land for hvordan vi kan utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine.

Kommunene er sentrale aktører i arbeidet med bærekraftsmålene, og regjeringen har tydelige forventninger om at kommunene legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.

FNs bærekraftsmål kan inndeles i tre dimensjoner – økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljømessig bærekraft. Bærekraftsmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. Kommunene må også planlegge for bærekraftige velferdssamfunn og det vurderes derfor som viktig at FNs bærekraftsmål legges til grunn for lokal planlegging.

Rådmannen mener at bærekraftsmålene danner et viktig grunnlag i arbeidet med planstrategien og revidering av styringsdokumenter.

Innovasjon og utvikling

Kommunene står overfor viktige utfordringer i tiden framover. Endringer i befolknings sammensetning, innbyggertall, ressursituasjon og innbyggernes forventninger stiller krav til kontinuerlig utvikling, innovasjon og fornying.

I den forbindelse er det viktig å iverksette en rekke tiltak med tanke på fornyelse og forbedring på tvers av rammeområder og sektorer. Dette vurderes også å være i tråd med Malvik kommunes verdier «åpen, nyskapende og samhandlende» og kommunens lederplattform.

Rådmannen foreslår at rammeområdet eiendomsservice og tekniske tjenester blir slått sammen til ett rammeområde som heter «Samfunnsutvikling og tekniske tjenester». Det er naturlig å se de tjenestene som disse områdene yter i en større sammenheng. En sammenslåing av områdene vil gjøre det mer effektivt å samhandle og benytte ressurser på tvers av områdene.

Kommunene leverer viktige tjenester til innbyggere og næringsliv. Den teknologiske utviklingen gjør at samfunnet endrer seg stadig raskere. Digitalisering av saksbehandling, søknader og arbeidsprosesser, vil være avgjørende for å gi innbyggerne gode tjenester og de ansatte gode arbeidsvilkår fremover. Dette krever samtidig utvikling lokalt.

Kompetanseutvikling, faglig omstilling og fornyelse

I kommuneplanens samfunnsdel, delmål 8.3, tydeliggjøres kravet om å benytte kunnskapsbaserte metoder. Kunnskapsbasert praksis innebærer at vi bruker forskningsbasert kunnskap sammen med erfaring og kunnskap fra tjenestemottakerne.

For Malvik kommune er det avgjørende å lykkes med å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere, jobbe systematisk for å bevare og videreutvikle en felles identitet og kultur.

Et mål for all fagutøvelse er at denne skal være bygd på beste tilgjengelige kunnskap. For å fortsatt sikre gode tjenester til innbyggere og næringsliv nå og fremover, må Malvik kommune være kompetansebevisst. Det vil si å kunne utvikle lederes og medarbeidernes kompetanse slik at den stemmer med det kommunen har behov for. Ny kunnskap og store mengder informasjon stiller nye krav til at medarbeiderne skal holde seg faglig oppdatert.

I 2019 vil vi på nytt gjennomføre «[10 – faktor](#)» medarbeiderundersøkelsen. Lederne må derfor påregne å analysere og videreføre dette arbeidet i 2020, i tett samarbeid med lokal HMS-gruppe og øvrige ansatte.

Malvik kommune deltar i Kompetanseløft Trøndelag, og Digital transformasjon som er en felles satsing i de 48 Trøndelagskommunene på økt lederkompetanse. Malvik kommune vil følge opp dette arbeidet både lokalt og regionalt. Rådmannen vurderer at det er knapphet på ressurser i fagstaben, noe som virker begrensende på utviklingsarbeid, leveransekapasitet og faglig støtte/veiledning til virksomhetene.

Kommunen har en plikt til å sørge for systematisk kvalitetsarbeid, dvs. planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomhetens aktiviteter. Organisasjonsutvikling og endringsledelse er sentrale områder i utviklingsarbeidet. Malvik kommune vil i økonomiplanperioden iverksette tiltak for å øke organisasjonens kompetanse både innenfor fag og ledelse.

Mål i økonomiplanperioden:

- Økt digital kompetanse
- Økt samhandlingskompetanse på tvers av sektorene

Lærlinger

Malvik kommune er godkjent lærebedrift i 5 fag, og har per i dag lærlingestillinger i 4 av disse fagene (aktivitør, barne- og ungdomsarbeid, helsefag og IKT-service). Det vises også til rammeområdet Helse- og velferd og prosjektet «Menn i helse».

Hovedmål for lærlingeordningen er:

- Malvik kommune skal sikre rekruttering av kvalifisert arbeidskraft
- Malvik kommune skal være en aktiv medspiller i utdanningsløpet for fagutdanningene
- Malvik kommunes lærlingegruppe skal gjenspeile en balansert kjønns sammensetning og et flerkulturelt fellesskap

Rådmannen foreslår å øke antall lærlingestillinger fra 18 til 20 innen utgangen av økonomiplanperioden. Lærekandidater skal ha like muligheter til å få læreplass som lærlinger, og inntak gjøres i samråd med fylkeskommunen. Det er en målsetting at minst 20 prosent av lærlingene har minoritetsbakgrunn.

Gjennom kommunens anskaffelsesstrategi stiller vi krav om at virksomheter som har oppdrag for kommunen skal ha godkjent lærlingeordning og jevnlig inntak av lærlinger. Dette gjelder for bransjer med behov for lærlingeplasser.

Systematisk og godt helse-, miljø, og sikkerhetsarbeid

De siste årene har vi styrket innsatsen innenfor helse, miljø og sikkerhetsarbeidet (HMS), bl.a. med økt oppmerksomhet på det psykososiale arbeidsmiljøet. HMS gruppene i hver virksomhet har en sentral rolle i dette arbeidet, som også innebærer et tettere samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Høsten 2019 skal det gjennomføres en ny medarbeiderundersøkelse (10-faktor). Funnene fra denne undersøkelsen i sammenheng med det øvrige helse, miljø og sikkerhetsarbeid

Mange arbeidstakere utsettes for vold og trusler i forbindelse med jobben sin. Som arbeidsgiver må derfor Malvik kommune sette vold og trusler på dagsorden og arbeide aktivt med forebygging. I 2019 har Arbeidstilsynet gjennomført tilsyn i to virksomheter i kommunen, og erfaringene fra disse tilsynene skal deles med øvrige virksomheter der denne problemstillingen er relevant.

IA- avtalen gjelder **hele arbeidslivet** og vektlegger partenes felles innsats på arbeidsplassen for å oppnå gode resultat. De nasjonale målsettingene er:

- Sykefraværet skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018
- Frafallet fra arbeidslivet skal reduseres

Den nye avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) skal ta høyde for ulikhetene i norsk arbeidsliv. Gjennom bransjeprogrammene innrettes målene og virkemidlene mot særskilte utfordringer i den enkelte bransje/ sektor/ tjenesteområde. Sykehjem og barnehage er to av bransjene som er valgt og som det vil være aktuelt å følge opp lokalt.

I følge offisiell sykefraværstatistikk fra Statistisk sentralbyrå, var sykefraværet i Malvik 7,5 prosent per 1. halvår 2019. Dette var det laveste sykefravær blant nabokommunene Trondheim, Stjørdal og Melhus som hadde et fravær på henholdsvis 8,2, 7,9 og 8,2 prosent på dette tidspunktet.

Det er et mål at vi skal ha helsefremmende arbeidsplasser som bidrar til at vi når kommunens mål, og det totale sykefraværet i kommunen har de senere år gradvis gått ned. Innenfor rammeområdene rådmann og støtte, eiendomsservice, oppvekst, og kultur, helse og velferd samt teknisk har det derimot vært mer variasjon for hvert år.

Tabell - Oversikt over sykefravær, Malvik kommune. Tall i prosent

År	Malvik kommune	Rådmann og støtte	Eiendoms-service	Oppvekst	Helse og velferd	Samfunnsutvikling og teknisk
2014	9,1	8,2	12,0	8,8	10,5	3,4
2015	8,9	11,2	8,4	8,0	11,3	3,1
2016	8,9	6,4	12,6	7,2	12,8	5,2
2017	8,3	8,6	9,6	6,7	12,5	3,2
2018	7,5	6,2	8,7	6,2	11,2	2,5
8 mnd 2018	7,1	6,8	8,8	5,6	11,0	2,5
8 mnd 2019	7,3	6,5	12,9	6,4	9,3	1,8

Malvik kommune skal

- I samarbeid med bedriftshelsetjenesten, sørge for at vi har et system som sikrer at vi følger opp kravene til helse, miljø og sikkerhet i virksomhetene på en [systematisk og god måte](#)
- Gjennomføre og følge opp medarbeiderundersøkelsen 10 - faktor

Næringsutvikling

Malvik kommune skal være en profesjonell, konstruktiv og positiv samarbeidspartner for næringslivet.

Samarbeidet med Næringsforeningen i Trondheimsregionen ble fra årsskiftet styrket gjennom økt stillingsandel for daglig leder i NiT Malvik, fra 30 % til 50 % stilling i tre år. Dette tiltaket er blant annet begrunnet med betydelig økt aktivitetsnivå, noe som stadfestes gjennom stor interesse for næringstomter i Sveberg handels- og næringspark, Sveberg Næringspark (tidligere Kjeldsbergtomta) og Muruvik Næringspark.

Det har det siste året blitt omsatt et betydelig antall dekar næringsareal i Malvik kommune. Dette er næringsareal i privat eie. Det er viktig for Malvik kommune å ha god dialog med både eksisterende næringsliv, eierne av de regulerte næringsarealene i kommunen samt potensielle etablerere på disse områdene.

Antall nyetablerte virksomheter har stabilisert seg på et høyt nivå, og i 2018 ble det etablert 145 nye AS og ENK i Malvik kommune, mot 126 året før.

Beredskap

Oppgaven med å ivareta trygghet og sikkerhet i Malvik kommune ivaretas både i det daglige arbeidet ute i hver enkelt virksomhet og gjennom overordna planlegging og strategisk ledelse.

I takt med et uoversiktlig verdensbilde og et villere og våtere klima, får arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap stadig mer oppmerksomhet. Dette stiller også stadig høyere krav til oss som kommune, både i form av oppdatert planverk, tilstrekkelig kompetanse, rutiner for og gjennomføring av jevnlig øvelser og systematikk for revisjon og jevnlig oppdateringer av analyser og planer.

I 2018 ble Malvik kommunes overordna beredskapsplan revidert og oppdatert. Fylkesmannen gjennomførte også et tilsyn med beredskapsarbeidet, samt tilsyn for helsemessig og sosial beredskap. Tilsynet konkluderte uten anmerkninger eller avvik på noe område.

10.4 Nasjonale føringer

Kommunesektoren må til enhver tid forholde seg til en rekke nasjonale føringer, eksempelvis lover, forskrifter og rundskriv. Nedenfor er det listet opp et utvalg av nye nasjonale føringer som vi må hensynta lokalt.

- KommuneLOven - den nye kommuneLOven trådte i kraft høsten 2019
- I april 2019 la Regjeringen frem Folkehelsemeldingen, Gode liv i eit trygt samfunn.
- I mai 2019 ble Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019 – 2023 vedtatt av sentrale myndigheter. Dette er en sammenstilling av nasjonal politikk som er nyttig for kommunene og fylkeskommunene i deres planlegging. Nytt i de nasjonale forventningene nå er at FNs 17 bærekraftsmål er tatt inn som et grunnlag for den kommunale og fylkeskommunale planleggingen.
- Stortingsmeldingen "Smartere innkjøp – effektive og profesjonelle offentlige anskaffelser". Meldingen ble fremlagt i april 2019 og inneholder en rekke tiltak som skal bidra til at det offentlige bruker fellesskapets midler best mulig.
- I 2019 har utkast til Ny forvaltningslov — Lov om saksbehandlingen i offentlig forvaltning (forvaltningsloven) vært på høring. Forvaltningslovutvalget har lagt vekt på å foreslå en oppbygging og språkdrakt som skal gjøre den nye loven så enkel som mulig å sette seg inn i og å bruke, både for offentlig forvaltning og publikum.
- I juni 2018 markerte Regjeringen starten på [inkluderingsdugnaden](#) som har et felles mål om å få flere i jobb. Dugnaden har tre innsatsområder: redusert risiko ved å ansette, arbeid og psykisk helse og bedre muligheter til opplæring. [Veiviser for inkludering](#) er et verktøy som kan hjelpe arbeidsgivere i dette arbeidet.

- I juni 2019 la regjeringen frem Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025, «Én digital offentlig sektor». Strategien skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet. Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet.
- Heltidserklæringen, KS, mars 2018 KS, Fagforbundet, Norsk Sykepleierforbund og Delta har inngått et samarbeid for å utvikle en heltidskultur i helse- og omsorgssektoren. Avtalen ble undertegnet i 2013, og ble sist fornyet i 2018. Heltid som norm i kommunesektoren har lenge vært et uttalt mål både for regjeringen, partene i arbeidslivet og for mange kommuner. Det vises forøvrig til FAFO- rapport 2019: 15 En ny vei mot heltidskultur.

10.5 Satsingsområder i økonomiplanperioden

Innovasjon og utvikling

Endringsprosesser krever ledelse. Ledere er ofte premissgivende deltagere i slike prosesser og hovedaktøren når kulturen skapes. Endringsarbeid tar tid og krever involvering og tett samhandling på tvers av sektorer og lokalsamfunn. Dette er en konkret oppgave og utfordring for ledere på alle nivå, fordi det handler om mennesker, etablerte arbeidsprosesser og møte med ulike bedriftskulturer. Tidligere satsningsområde «digitalisering» er som følge av dette endret til innovasjon og utvikling og ledere må kurses i [aktuelle verktøy og metoder](#) i den forbindelse.

I kommuneplanens samfunnsdel, delmål 8.3, tydeliggjøres kravet om at vi skal benytte kunnskapsbaserte metoder. Kunnskapsbasert praksis innebærer at vi bruker ulike kunnskapskilder for å forbedre vår praksis, blant annet forskningsbasert kunnskap, erfaringer fra praksis og kunnskap og erfaringer fra tjenestemottakerne. Det betyr at vi som offentlig tjenesteleverandør blir utfordret på hvordan vi kommuniserer, involverer og samhandler med våre kunder.

Heltidskultur og tjenestekvalitet

Kommunestyret har vedtatt en målsetting om en heltidsandel på 67 prosent innen utløpet av 2022. Andel heltid blant faste ansatte er per september 2019 på 64 prosent - en økning på litt over 4 prosentpoeng siden september 2018. Kommunen er dermed på god vei til å nå målsettingen.

Arbeidet med kvalitet og heltid er en lederoppgave som i stor grad handler om organisasjonsutvikling. Rådmannen vurderer det som helt sentralt at et samlet kommunestyre har uttrykt at hovedregelen i Malvik er heltid - det er helt avgjørende for at vi i godt samarbeid med tillitsvalgte og ansatte skal nå dette målet.

Alle møtearenaer hvor ledere og hovedtillitsvalgte møtes på strategisk og operativt nivå vil være preget av dette satsningsområdet. Et fortsatt godt samarbeid og samspill med

hovedtillitsvalgte er helt avgjørende for at vi skal lykkes i arbeidet. Det er også viktig å utvikle en heltidskultur i hele organisasjonen, og rådmannen vil følge utviklingen nøye. Det vil bli søkt om nye forskningsmidler for et hovedprosjekt med implementering av kvalitetsindikatorne i rammeområde helse og velferd.

I økonomiplanperioden vil vi fortsette arbeidet med å utvikle nye prosedyrer og arbeidsprosesser i forbindelse med rekruttering. Det er i budsjettet lagt inn ett nytt årsverk innenfor HR som vil bidra til å styrke fokuset både på kvalitet og heltid, rekruttering og oppfølging av sykefravær.

Klima og miljø

Rådmannen vil følge opp klimaregnskapet bl.a. gjennom å abonnere på en årlig oppdatering. Dette vil dekkes innenfor den ordinære budsjettrammen.

Gjennom å stille gode miljø- og klimakrav i kommunale innkjøp, vil vi kunne oppnå stor reduksjon i klimagassutslipp. Stillingen som innkjøpsrådgiver vil få et særlig ansvar for god leverandøroppfølging. Virksomhetene må involveres slik at mulighetene utnyttes samtidig som løsningene blir hensiktsmessige for tjenesteområdene.

10.6 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	52 421	52 421	52 421	52 421
Sum Tekniske justeringer	-560	-560	-560	-560
Vedtak forrige periode				
Engangstiltak i 2018 - opphører i 2019-2022	-50	-50	-50	-50
Generell effektivisering	-106	-212	-318	-430
Reduserte utgifter knyttet til flyktninger	-70	-125	-163	-163
Andre tiltak	950	950	950	950
Økt antall lærlinger	100	240	240	240
Økt bemanning personal	200	400	400	400
Sum Vedtak forrige periode	1 024	1 203	1 059	947
Sum Lønns- og prisvekst	1 527	1 527	1 527	1 527
Konsekvensjustert budsjett	1 991	2 170	2 026	1 914
Konsekvensjustert ramme	54 412	54 591	54 447	54 335
Innsparingstiltak				
Generelle reduksjoner	-150	-240	-240	-240
Oppdatert klimaregnskap	-20	-20	-20	-20
Reduserte kostnader skatteopprekker og arbeidsgiverkontrollen	-1 200	-2 100	-2 100	-2 100
Sum Innsparingstiltak	-1 370	-2 360	-2 360	-2 360
Nye tiltak				
Oppdatert klimaregnskap	20	20	20	20
Sum Nye tiltak	20	20	20	20
Nye tiltak og realendringer budsjett	-1 350	-2 340	-2 340	-2 340
Ramme 2020-2023	53 062	52 251	52 107	51 995

Vedtak forrige periode

Engangstiltak i 2018 - opphører i 2019-2022

I budsjettet for 2018 ble det bevilget en rekke engangsmidler, som skulle reduseres i 2019 og 2020. I 2020 fjernes midlene knyttet til nytt brosjyremateriell.

Generell effektivisering

Det er lagt inn et generelt årlig effektiviseringskrav på 0,2 prosent av netto driftsrammer for alle områder. Virksomhetene må selv ta ansvar for å ta ut denne gevinsten via å benytte kommunens inngåtte avtaler, nye it-systemer og digitale løsninger og være nyskapende i å finne nye måter å jobbe på.

Økt antall lærlinger

I handlings- og økonomiplanen for 2018-2021 er ordningen med lærlinger trappet opp i 2018, og videre i 2020 og 2021. Dette følges opp i denne økonomiplanen, med 100 000 kroner fra

høsten 2020, med helårsvirkning på 240 000 kroner i 2021. Tiltaket er også en oppfølging av kommunestyrets budsjettvedtak for 2020.

Økt bemanning personal

Det ble bevilget midler i 2019 til økt stillingsressurs ved organisasjonsavdelingen(HR) for å kunne gi økt støtte til virksomhetene innen personalarbeid og rekrutteringsprosesser. Ansettelsen vil skje på nyåret 2020.

Innsparingstiltak

Generelle reduksjoner

Rådmannen foreslår å gjennomføre generelle reduksjoner hos rådmann, servicekontoret og IT kontoret på 50 000 kroner hver i 2020, økende til 80 000 kroner hver i 2021. Tiltaket kommer i tillegg til den generelle effektiviseringen, og vil redusere handlingsrommet til å drive utvikling og kompetanseheving blant de ansatte.

Reduserte kostnader skatteoppkrever og arbeidsgiverkontrollen

Regjeringen foreslår å overføre skatteoppkreverfunksjonen til staten fra 1 juni 2020. Dermed opphører kommunens utgifter til denne tjenesten fra samme tidspunkt.

10.7 Investeringsbudsjett

Beløp i 1000	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2020	2021	2022	2023	2020-23
Investeringsprosjekter							
Rådmann og støttefunksjoner							
IT-investeringer	2026	3 100	3 100	3 100	3 100	3 100	12 400
Ny nettside og kvalitetssystem	2020	2 500	1 500	1 000	0	0	2 500
Sum Rådmann og støttefunksjoner		32 450	4 600	4 100	3 100	3 100	14 900
Sum investeringsprosjekter		32 450	4 600	4 100	3 100	3 100	14 900

IT-investeringer

Det kreves investeringer for utbygging av Wifi i skoler med nettverks-elektronikk, for å være klar for skolenes satsing på Ipad. Videre må det anskaffes ny felles management-system for mobile enheter(Ipad) for politikere, hjemmesykepleie og skole.

Rådmannen foreslår å starte utfasing av kommunens telefonsentral for å gå over til mobiltelefoni. I den sammenheng må det anskaffes nytt støttesystem, lisenser og elektronikk. Dagens støttesystem fungerer ikke med mobiltelefoni.

Ny nettside og kvalitetssystem

Malvik kommune sin nettside skal legge til rette for at innbyggerne, organisasjoner og næringsliv får et reelt digitalt førstevalg. Nettsiden skal være en plattform for å tilby gi tjenester av god kvalitet og høy tilgjengelighet på en enhetlig og oversiktlig måte for alle kommunens tjenesteområder. Det vil styrke kommunens omdømme.

Hovedutfordringen i dag er at vi har en lang rekke tekniske løsninger knyttet til sikker utsending og mottak av informasjon, tjenestebeskrivelser og skjema for utfylling av søknader, men disse er ikke bygget sammen til enhetlige tjenester til brukerne.

Kvalitetssystemet består av flere deler (portal). Visningsdelen må byttes ut med en annen løsning, fordi leverandøren ikke lenger viderefører koblingene mellom denne og hoveddelen.

Avviks- og forbedringsmeldingene har en enkel rapportgenerator fra 2013, og denne bør videreutvikles eller erstattes for å gi flere valgmuligheter.

For 2019 ble det vedtatt investering i ny nettside og kvalitetssystem i en periode over to år. Disse prosjektene er satt på vent, da flere nøkkelpersoner har sluttet i organisasjonen, og nye ressurser ennå ikke er på plass. Investeringen forskyves derfor ett år fram – slik at det settes av 1,5 millioner kroner i 2020 og 1 millioner kroner i 2021.

11. Eiendomsservice

11.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Eiendomsservice har ansvaret for alle kommunale bygg og boliger, og skal sørge for at kommunens bygningsmasse har et verdibevarende vedlikehold, og et akseptabelt inneklima for de ulike brukergruppene.

Virksomheten har organisert driften i tre hovedområder:

Forvaltning: Driftsuavhengige kostnader som er innleie/utleie, forsikring, kommunale avgifter samt, register over kommunens bygninger og ubebygde arealer.

Drift: Her organiseres renhold- og vaktmestertjenester, oppfølging av både interne og eksterne serviceavtaler.

Vedlikehold og utvikling: Vedlikeholdsprogram for alle bygg. Verdibevarende vedlikehold, bygningsmessige endringer i forhold til eksterne og interne føringer.

Tabell - Oversikt over totalt areal i m² for kommunale bygg.

Areal (m ²) Merknader	
Kommunens totale areal	86 629
Arealer som ikke er i bruk	7 098 Gamle sykehjem, Grønberg barnehage, 7 leiligheter i Muruvik
Benyttet areal	79 535

11.2 Kostra-analyse

	Malvik 2017	Malvik 2018	Melhus	Trond heim	Stjørdal	Levanger	Verdal	Landet uten Oslo	Kostra gruppe 08
Produktivitet									
Energikostnader per kvadratmeter (kr)	98,0	103,0	118,0	107,0	120,0	111,0	129,0	126,0	126,0
Utgifter til drift av formålsbygg, utgifter per kvadratmeter bygg (kr)	610	653	583	605	564	618	603	562	577
Utgifter til renholds aktiviteter per kv.meter bygg (kr)	177	183	160	179	169	152	137	161	170
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	223	169	36	173	53	53	41	99	77

Malvik kommune benytter forholdsvis mye til vedlikehold av bygg, og ligger på linje med Trondheim. De fleste andre nabokommunene benytter langt mindre til vedlikehold. Kommunens energikostnader er lave, selv om det er enkelte bygg som trekker disse kostnaden betydelig opp. Kommunens utgifter til drifts, herunder renhold, er forholdsvis høye, og ligger godt over andre kommuner.

11.3 Felles utfordringer, mål og strategier for området

Utfordringer

Som beskrevet i Handlings- og økonomiplan for 2019-2022 er etterslepet på bygg og boliger fortsatt stort i Malvik kommune.

Malvik kommune har høyere kostnader per kvadratmeter i våre formålsbygg enn andre kommuner, og ligger også over Trondheim kommune sin ressursbruk. Energikostnadene er relativt lave, men det benyttes noe mer på renhold og betydelig mer på vedlikehold av arealene. Denne strategien er lagt til grunn for de neste fire årene.

På bakgrunn av en nærmere gjennomgang av alle bygg med eksternt firma er det nå klarlagt at etterslepet på vedlikehold anslås til 175 millioner kroner. Av dette utgjør om lag 115 millioner kroner Hommelvik idrettsbygg og Herredshuset. Begge disse byggene bør vurderes om de skal erstattes med nye eller saneres.

Etterslepet vil fortsatt ligge på dagens nivå med dagens vedlikeholdsbudsjett. For å redusere etterslepet må vedlikeholdsbudsjettet økes fra dagens nivå. Når det er for sent å reparere bygningsdeler, må de i neste omgang skiftes ut.

Det blir stadig større behov for fleksible bygg som kan endres for å sikre flerbruk eller tilpasses etter nye behov. Kommunens tjenesteproduksjon er kompleks og mangfoldig, og det er derfor viktig med tett samarbeid på tvers av rammeområdene for å fange opp endringsbehov så tidlig som mulig.

En viktig lederoppgave er å optimalisere driften av de interne tjenestene slik at disse utføres på en effektiv måte. Utviklingstrekk innen eiendomsbransjen viser en dreining fra manuelle driftsoppgaver til automatisering av en god del oppgaver. Her nevnes sikkerhetssystemer, adgangssystem, ventilasjon og lys som styres digitalt. Dette vil få konsekvenser for organisasjonens behov for kompetanseutvikling.

Prioriterte tiltak:

- Oppfølging og prioritering av tiltak i vedlikeholdsplanen.
- Energisparende tiltak ved rehabilitering av bygg. Fasaderehabilitering og fornying av tekniske anlegg i eksisterende bygg vil gi utslag på energiforbruk og inneklima.
- Organisasjonsutvikling. Det satses på organisasjonsutvikling i perioden på en slik måte at virksomheten forberedes på endring og utvikling

11.4 Satsingsområder i økonomiplanperioden

Heltid og kvalitetsarbeid

Det jobbes aktivt med å øke heltidsandelen innen virksomheten, og per i dag er det ingen ufrivillig deltid i Eiendomsservice.

Det jobbes i tillegg aktivt med å holde sykefraværet lavest mulig. Det er en utfordring i en virksomhet som innebærer en del manuelt arbeid. For å bidra til forebygging anskaffes det tekniske hjelpemidler i den grad dette er mulig.

Innovasjon og utviklingsarbeid

Pågående utviklingsprosjekt for hele det tekniske området med gjennomgang av arbeidsprosesser vil legge grunnlaget for nye måter å samhandle på både internt og eksternt. Resultatet av kartleggingen vil bli tatt med videre for å jobbe smartere og bedre. Konkrete tiltak vil bli utarbeidet i løpet av 2020. Prosjektet i kommunen vedrørende digital transformasjon blir også en del av dette.

Klima og miljø

Gjennom tildelte Klimasats-midler vil virksomheten bidra til å legge til rette for bruk av kommunale el-biler ved blant annet å etablere flere ladepunkter. Dette gjør at Malvik kommune gradvis kan erstatte tjenestebilene fra fossile kjøretøy til elbiler.

Ved innkjøp av materiell til bruk i virksomheten planlegges det slik at dette kan leveres direkte ute på det aktuelle objektet for å redusere varetransporten og klimagassutslipp. Vi følger opp med å benytte miljøvennlige energiløsninger og materialer ved rehabilitering av bygg.

På bakgrunn av kartlegging av forbruk av plast vil det bli jobbet aktivt for å finne mer miljøvennlige alternativer.

11.5 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	60 966	60 966	60 966	60 966
Sum Tekniske justeringer	500	500	500	500
Vedtak forrige periode				
Andre tiltak	0	0	2 800	2 800
Generell effektivisering	-124	-247	-371	-495
Utfasing oljefyrer	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Sum Vedtak forrige periode	-1 724	-1 847	829	705
Sum Lønns- og prisvekst	1 362	1 362	1 362	1 362
Konsekvensjustert budsjett	138	15	2 691	2 567
Konsekvensjustert ramme	61 104	60 981	63 657	63 533
Innsparingstiltak				
Andel rammereduksjon	-167	-334	-334	-334
Sum Innsparingstiltak	-167	-334	-334	-334
Nye tiltak				
Økte kostnader kjøp av strøm	1 200	1 200	1 200	1 200
Sum Nye tiltak	1 200	1 200	1 200	1 200
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 033	866	866	866
Ramme 2020-2023	62 137	61 847	64 523	64 399

Vedtak forrige periode

Generell effektivisering

Det er lagt inn et generelt årlig effektiviseringskrav på 0,2 prosent av netto driftsrammer for alle områder. Virksomhetene må selv ta ansvar for å ta ut denne gevinsten via å benytte kommunens inngåtte avtaler, nye it-systemer og digitale løsninger og være nyskapende i å finne nye måter å jobbe på.

Utfasing oljefyrer

I budsjettet for 2019 ble det bevilget midler til utfasing av oljefyring. I henhold til forskrift om forbud mot bruk av mineralolje må utskiftningen skje innen 1.1.2020. Bevilgningene tas ut av rammen fra og med 2020.

Innsparingstiltak

Andel rammereduksjon

Eiendomsservice sin andel av det overordnede innsparingene utgjør 167 000 kroner i 2020, økende til 334 000 kroner i 2021. Innsparingene må tas ved å redusere driftskostnader ved bygg, der Kostra-tallene viser at kommunen bruker mye ressurser.

Nye tiltak

Økte kostnader kjøp av strøm

Malvik kommune hadde til og med 2018 en svært gunstig fastprisavtale. I 2019 har kommunen har betalt spotpris på strøm. Dette har gitt betydelige merkostnader, For 2020 er prisen bundet, men ikke på like lavt nivå som i 2018. Merkostnaden er anslått til 1,2 millioner kroner i 2020.

12. Oppvekst og kultur

12.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Oppvekst og kultur består av barnehager, skoler, barne- og familietjenesten og kultur

Barnehager

Malvik har sju kommunale barnehager, fire private barnehager og fire familiebarnehager.

Stortinget har vedtatt et minimumskrav til grunnbemanning (bemanningsnorm) for ordinære barnehager. Normen stiller krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én voksen per tre barn under tre år og én voksen per seks barn over tre år. Bemanningsnormen ble oppfylt fra august 2019 i Malvik kommune.

Det er også vedtatt en pedagognorm som ser at det skal være minimum en pedagogisk leder per 14-18 barn når barna er over tre år og en pedagogisk leder per 7-9 barn når barna er under tre år og barnas daglige oppholdstid er over seks timer.

Denne pedagognormen gjelder for ordinære barnehager, og ikke for familiebarnehager og åpne barnehager. Pedagognorm ble oppfylt fra august 2018 i Malvik kommune.

Det er vedtatt at det skal etableres en ny kommunal barnehage på Vikhammer som skal erstatte Vikhammer Vestre barnehage, hovedtyngden av byggingen vil skje i 2022.

Skoler

Kommunen gir opplæring ved sju grunnskoler; fem barneskoler og to ungdomsskoler.

Malvik kommune gir tilbud om skolefritidsordning ved alle kommunens barneskoler. Alle elever fra 1. til og med 4. trinn kan melde seg som bruker av SFO- tilbudet ved den skolen de tilhører. SFO har åpent før og etter skoletid mellom 07.00 og 16.45.

Kommunen skal tilby leksehjelp, jf. opplæringsloven § 13-7a, med til sammen åtte timer hver uke for elever i grunnskolen på 1. - 10. trinn. Det er opp til den enkelte kommune å avgjøre hvordan disse timene skal fordeles, og i Malvik har det vært tradisjon for å fordele timene på første til fjerde trinn. Men det fins ingen formelle vedtak som styrer hvilke trinn som skal ha leksehjelp, og det er derfor opp til den enkelte skole å fordele timene. Det er ingen ungdomsskoler som har leksehjelp, og timene blir fordelt fra 1. til og med 7. trinn. Opplæringsloven sier følgende om leksehjelp: *"Formålet med leksehjelpa er å gi elevene støtte til læringsarbeidet, opplevelse av mestring og gode rammer for selvstendig arbeid. Leksehjelpa skal og medvirke til å utjevne sosiale ulikheter i opplæringa".*

Bygging av en ny, moderne og framtidsrettet, Vikhammer ungdomsskole er planlagt bygget i perioden med åpning januar 2022. Forprosjekt vedrørende helhetlig utbygging av skoleanlegget på Saksvik blir igangsatt denne perioden.

Barne- og familietjenesten

Barne- og familietjenesten (BFT) består av Barneverntjenesten med foreldreveiledere, Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) inklusive logoped, Psykologtjenesten og Helsepsykiatertjenesten som innbefatter helsestasjon, skolehelsetjeneste, jordmor, fysio- og ergoterapitjenester til barn.

Virksomheten er tverrfaglig sammensatt og har lokaler på fem ulike steder. Oppdraget er forankret i en rekke lover og forskrifter og det gis bistand til innbyggere i alderen 0 – 24 år. Fellestrekket ved mangfoldet i tjenesten er å sikre trygge, gode oppvekstvilkår, bidra til robuste barnefellesskap, hindre utenforskap og sikre inkludering.

BFT inngår i en rekke samarbeidsrelasjoner. Gjennom jordmortjenesten møter vi tilnærmet alle friske gravide i kommunen. Helsepsykiatere møter alle barn flere ganger og følger dem gjennom barndommen både gjennom hjemmebesøk, helsestasjon, skolehelsetjeneste og Helsestasjon for ungdom. Ergo- og fysioterapitjenestene bidrar til helhetlig tilbud innen helsefremming, forebygging og habilitering. PPT og Psykologtjenesten får henvist om lag tre barn i uka og arbeider både med utadrettet virksomhet mot systemer/organisasjoner, med veiledning og med enkeltbarn. Barneverntjenesten får om lag to barn henvist ukentlig og arbeider systematisk for å sikre oppvekstvilkårene for de barn og unge som trenger oss mest.

Kultur

Kulturområdet består av kulturskole, fritidsklubber, forvaltning og drift av kommunale idrettsanlegg, forvaltning og drift av kommunale friluftsområder, museum, bibliotek og kulturbygg. Samarbeid med lag og organisasjoner og frivilligheten er sentralt. Ny flerbrukshall i Hommelvik er under planlegging med planlagt byggestart i slutten av økonomiplanperioden.

Interkommunalt samarbeid i Trondheimsområdet

Som en del av et interkommunalt samarbeid kjøper Malvik kommune undervisning av voksne på grunnskolens område av Trondheim kommune. Denne undervisningen finner sted ved Trondheim Voksenopplæringscenter (TROVO) og gjelder i første rekke voksne som ikke har kunnet følge det ordinære opplæringsløpet.

12.2 Kostra-analyse

	Malvik 2017	Malvik 2018	Melhus	Trond heim	Stjørdal	Levanger	Verdal	Landet uten Oslo	Kostra gruppe 08
Prioritet									
Korrigerte brutto driftsutgifter Førskole, pr. innbygger **)	4 739	4 978	6 921	5 180	3 683	2 801	5 739	4 357	4 226
Korrigerte brutto driftsutgifter Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste, pr. innbygger **)	917	1 086	979	824	680	813	689	762	882
Korrigerte brutto driftsutgifter Musikk- og kulturskoler, pr. innbygger **)	507	557	683	423	554	328	430	408	429
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)	1 883	2 813	2 996	3 082	2 407	2 543	2 394	2 733	2 789
Produktivitet									
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, per elev	87 411	91 355	98 269	93 405	92 576	94 187	108 980	98 375	96 263
Dekningsgrad									
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	5,6 %	5,2 %	4,3 %	6,0 %	6,0 %	3,5 %	2,0 %	2,9 %	3,8 %
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	2,3 %	2,8 %	2,0 %	2,5 %	2,4 %	3,5 %	4,3 %	3,1 %	3,3 %
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	14,3 %	13,8 %	26,7 %	16,7 %	24,3 %	15,5 %	15,2 %	16,1 %	16,6 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,4 %	8,1 %	9,9 %	8,2 %	9,7 %	9,8 %	9,8 %	7,9 %	7,9 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (B)	77,6 %	72,9 %	76,0 %	82,1 %	81,2 %	87,2 %	92,3 %	82,0 %	81,9 %

	Malvik 2017	Malvik 2018	Melhus	Trond heim	Stjørdal	Levanger	Verdal	Landet uten Oslo	Kostra gruppe 08
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år.									
Funksjon 232	61,5	88,5	126,6	74,1	91,3	104,3	136,2	82,1	92,8
Kvalitet									
Brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker	24 385	27 525	19 353	23 715	18 420	16 196	21 793	21 682	20 787
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.- 4.årstrinn	13,8	13,8	11,4	12,9	12,0	13,3	12,1	12,3	12,9
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.- 7.årstrinn	14,7	15,5	12,6	14,3	13,0	14,0	11,5	12,9	13,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.- 10.årstrinn	13,8	14,5	16,1	15,4	15,1	16,9	17,3	14,2	15,2

**) Justert for utgiftsbehov

12.3 Felles utfordringer, mål og strategier for området

Barn og unge

Barnehage

Barnehage skal jobbe med å realisere målene i ny rammeplan for barnehagene og delta i kompetansenettverk med Trondheim og Klæbu om desentralisert kompetanseutvikling (REKOM). Satsningsområder for perioden 2020-2024 er ledelse av pedagogiske prosesser (ledere), læringsmiljø (alle ansatte), digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet (alle ansatte) og vurdering og pedagogisk dokumentasjon (alle ansatte).

Åpen barnehage i Sandfjæra barnehage skal videreutvikles, og revidering av mangfoldsplanen er tenkt utført i perioden. Andre satsningsområder i barnehagene er å sikre barns rett til å bli hørt i saker som angår dem, i samarbeid med mobbeombudet.

Et område som er ønskelig å se mer på i perioden er det å effektivisere saksbehandling og søknadsprosesser vedrørende moderasjoner på barnehage og SFO. Det er også kommet signaler på nasjonale føringer på disse områdene.

Barnehagene skal vektlegge tidlig innsats- ved å kartlegge/avdekke risikoutsatte barn og familier tidlig. Dette skal det jobbes videre med i denne handlingsplan og budsjettperioden.

Skole

På skoleområdet er det mange satsningsområder denne perioden. [Fagfornyelsen](#) i norsk skole er gjeldende fra skolestart 2020, dette krever kompetanseheving i alle ledd i skolene.

Gjennom den desentraliserte ordningen (DEKOM) inngår skolene i Malvik i et kompetansenettverk sammen med Trondheim og Klæbu kommune, som er ett av tilsammen ti kompetansenettverk i Trøndelag. Ordningen gir økt lokalt ansvar for kvalitetsutvikling, og skoleeierne må sammen med kompetansenettverket og universitet- og høgskolemiljøet (UH) kartlegge kommunenes, skolenes og lærernes behov for kompetanseutvikling. Med bakgrunn i behovene skal det utvikles, tilbys og drives lokalt tilpasset etterutdanning for skolenes ledelse og lærere. Nettverket og UH-sektoren skal støtte skolene i å jobbe skolebasert med kompetanseutvikling. Kompetansenettverket har også et ansvar for å støtte skolene i innføringen av ny overordnet del av læreplanverket og fornyede læreplaner i fagene (som tas i bruk av 1.-9. trinn høsten 2020, 10. trinn høsten 2021). Etterutdanning gjennom DEKOM vil gradvis erstatte tidligere statlige initierte satsninger. En utfordring her er at skolene har et klart behov for å fornye noe av læreverkene som de har i dag.

Videre ønsker Regjeringen å beholde gode lærere i klasserommet slik at de kan bidra til mer læring for elevene. Kunnskapsdepartementet gjennomfører derfor en pilotering av nye faglige karriereveier for lærere i form av lærerspesialister, hvor målsettingen er å gi lærere nye utfordringer og profesjonell videreutvikling, samtidig som de fortsetter i klasserommet. Malvik har fått tilskudd fra Utdanningsdirektoratet til 11 funksjoner som lærerspesialister. Skoleeier og skolelederne har ansvar for å sikre at lærerspesialistene får god oppfølging, at lærerspesialistenes mandat blir kjent i lærerkollegiet og at det legges til rette for den pådriverrollen han eller hun skal ha i profesjonsfellesskapet. Lærerspesialistene vil også ha en sentral rolle i arbeidet med fagfornyelsen og skal delta i kompetansenettverkets samlinger sammen med skolens ledelse. Skoleeier vil i tillegg legge til rette for at lærerspesialistene kan delta i nettverk med andre lærerspesialister.

Digital læring er et satsningsområde i malvikskolene. Fra og med 2019 er nettbrett innført som et virkemiddel for å nå målet om økt læring for alle elever. Skolene i Ytre Malvik var først ute med innføring, med oppstart på nyåret i 2019, mens Hommelvik-skolene og Sveberg starter opp i januar 2020. Innføring av nettbrett skal gi skolene bedre muligheter til økt tilpasset opplæring og varierte arbeidsmetoder, i kombinasjon med andre læremidler og læringsressurser. Elevene skal oppleve skolehverdagen som mer relevant, og de skal arbeide med lærestoffet på flere forskjellige måter. Det er et mål at digitale verktøy skal bidra til å øke elevens motivasjon, kreativitet og læringsutbytte, samt utvikle elevenes digitale kompetanse. Det er oppnevnt en «supergruppe» av spesielt dedikerte ressurspersoner som skal koordinere og gi råd i det videre arbeidet med digital læring.

Skolefritidsordning (SFO)

SFO er en del av barnas fritid. Barna skal selv få være med på å forvalte den tiden de er på SFO, slik at de får oppleve den grunnleggende valgfriheten som ivaretar deres mulighet til å selv bli ansvarlig for egen utvikling. Dette må naturligvis skje innenfor trygge rammer, gjennom ulike tilbud av aktiviteter, grensesetting, normer og regler. Barna skal vite at en voksen alltid er tilgjengelig.

Hver skole har en base for SFO. I tillegg brukes skolens spesialrom og øvrige undervisningsarealer til leke- og oppholdsarena, samt skolens uteområde og nærmiljø. Barnas opplevelse av SFO bør være retningsgivende i forhold til innhold og kvalitet.

Det er utarbeidet en kvalitetsplan for SFO som er gjeldende i periode 2019 - 2022.

Barne- og familietjenesten (BFT)

BFT vil fortsette kompetanseheving for å bli bedre i stand til samskape forståelse og virksom hjelp for familiene vi skal bistå. BFT vil bygge kunnskap om hvordan begrepene Kommune 3.0, Relasjonell velferd, FNs bærekraftsmål m.m. kan være hjelpsomme for oss i vår streben etter å være nyttige og videre at barn og familier opplever å få god og tilpasset hjelp til rett tid.

BFT har lang erfaring i å ta utgangspunkt i og arbeide med det individuelle. En dreining fra det individuelle til fellesskapsløsninger utfordrer derfor oss selv og egen praksis. I alt for stor grad har vi bygget opp våre organisasjoner for å møte et individuelt «underskudd» (f.eks. skrivevansker, selvskading, rusbruk) med en offentlig tjeneste, og vi har tradisjon på å være langt bedre til å undersøke og utrede heller enn å være hjelpsomme. For at BFT skal bidra til en bærekraftig velferdsutvikling må vi i langt større grad legge til rette for samskaping, som er noe langt mer vidtrekkende enn det begrensede «brukermedvirkning», og det innebærer langt større makt til borgeren og fordrer en helt annen relasjonell kapasitet for å samarbeide med andre.

Et mer koordinert samarbeidet med Psykisk helsetjeneste og rus, Koordinerende enhet og NAV er noe som er prioritert fremover. Det er ønskelig å få til mer samhandling med de familiene som trenger oss mest og som har omfattende behov for bistand, nettopp for å unngå at vi i ikke opprettholder og vedlikeholder vansker for familier fordi vi ikke samordner innsatsen vår.

Barnevernstjenesten

Barnevernsreformen trer i kraft fra 2020 og vil innebære omfattende endringer. Statlige refusjoner ved omsorgsplasseringer utenfor hjemmet vil bortfalle. Kommunen må utvikle et mangfoldig hjelpetilbud for bistand av familiene slik at flere barn trygt kan bo hjemme, og færre plasseres utenfor hjemmet. Reformen vil kreve omfattende planlegging og tilrettelegging ved siden av ordinær drift. Rekruttering av nye ansatte vil måtte skje i sterk konkurranse med andre kommuner.

Det nasjonale og lokale presset mot barnevernstjenesten er stort. Det blir satt søkelys både mot rammebetingelser, kompetanse, kvalitet og menneskesyn fra mange hold. Malvik kommune har over tid sakte men sikkert arbeidet for å utvikle kompetansen og vi har nå flere med utdanning på masternivå. Gjennom blant annet systematisk veiledning av ansatte og bedring av rammebetingelsene ved to nye årsverk fra 2019 klarer barneverntjenesten å opprettholde lavt sykefravær og liten turn-over, som gir bedre kvalitet i våre tjenester.

Arbeidstilsynet har i tilsyn påpekt at tjenesten har en rekke forbedringspunkter i forhold til å sikre seg mot vold og trusler. Dette vil det arbeides med i perioden.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

PPT skal sørge for implementering av Stortingsmeldingsmeldingen om tidlig innsats og inkluderende fellesskap som skal legges fram for stortinget høsten 2019. Meldingen fra Kunnskapsdepartementet skal bygge videre på stortingsmeldingene [Meld. St. 19 \(2015–2016\) Tid for lek og læring - Bedre innhold i barnehagen](#) og [Meld. St. 21 \(2016–2017\) Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen](#). Den skal omfatte både barnehage, skole og SFO, og følge opp forslag og ny kunnskap fra ulike ekspertgrupper. Meldingen skal spesielt følge opp og vurdere forslagene i ekspertgrupperapporten [Inkluderende fellesskap for barn og unge \(Nordahl-rapporten\)](#) og [Stoltenberg-utvalget](#) om kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner som [ble levert 1. februar 2019](#). Andre aktuelle temaer som overgang barnehage – skole/SFO - ungdomstrinn - videregående, SFO, og tverrfaglig samarbeid vil også inngå i meldingen. Videre skal meldingen skissere hvilke mål, prinsipper og helhetlig grep som bør ligge til grunn for at tilbudet i barnehage og skole kan bli bedre.

Mobbeombudet ble ansatt fra 1.oktober og er nå på plass og igang med å gjøre seg kjent med kommunen. Mobbeombudet er organisatorisk plassert under PPT. En politisk bestilling denne perioden er å evaluere prosjektperioden med mobbeombud og ta stilling til om stillingen skal videreføres. For å minimere skolefravær er det laget en handlingsplan.

Denne handlingsplanen for bekymringsfullt fravær må revideres og det må besluttes hvorvidt prosjektstillingen som LOS/leder i fraværsteamet skal etableres som fast stilling (LOS/leder er en person som skal ha oppsyn med elever som kan utvikle bekymringsfullt fravær).

Utover dette er den stadige hovedutfordringen for PPT å sikre balansen mellom virksom systemstøtte og individrettet arbeid med sakkyndige vurderinger. Det skal arbeides videre sammen med barnehager og skoler for å sikre denne balansen.

Psykologtjenesten

Kommunene har fra 2020 utvidet ansvar for psykologtjenester til befolkningen. Sammen med Helse- og velferd skal vi prioritere hvordan vi best benytter de to psykologene vi allerede har tilsatt.

Psykologene har i dag tredelt tilbudet mellom plan- og systemrettet arbeid, veiledning og individrettet terapi. Det er utviklet og etablert en rekke gruppetilbud og psykologkompetansen benyttes av en rekke samarbeidspartnere som barnehager, skoler, foreldre, kulturskolen, ungdomshusene, alle avdelinger i BFT samt andrelinjetjenesten som Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) og Distriktpsikiatrisk senter (DPS).

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten med jordmortjenesten og ergo-/fysioterapitjenester for barn

Tjenesten er i dag styrket gjennom statlige støtteordninger med tre årsverk som helsesykepleier, ett årsverk som fysioterapeut i skolehelsetjenesten, og ett årsverk som jordmor. Det vil jobbes gjennom perioden med å se på finansieringen av disse stillingene.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten har ført et stort innovativt arbeid med å utvikle flere og bedre helsetilbud. Tjenesten vil fortsette å arbeide systematisk for å forankre helsetilbudet i et barndommens livsløp blant annet i styringsdokumenter og handlingsplaner.

Vi skal samarbeide med Helse og velferd blant annet gjennom arbeidet med pakkeforløpet sikre et helhetsbilde heller enn dagens mer fragmenterte uttrykk. Pakkeforløpet er nasjonale standardiserte pasientforløp med mål om rask utredning og behandlingsstart uten ventetid. Disse forløpene skal innføres også innen psykisk helse og rus og det krever samlet innsats fra en rekke instanser.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal utvikle rolleforståelse, ansvarsavklaringer og samskappingsstrukturer sammen med andre tjenester i BFT, barnehagene, skolene, fastleger, voksentjenester både i første- og andrelinje samt andre lokale samarbeidspartnere som biblioteket.

Felles strategier på barnehage, skole og Barne- og familietjenesten.

Skolene og barnehagene arbeider for inkludering gjennom trygge læringsmiljø, tidlig innsats og gode universelle tjenester. De skal sikre at barns rett til å bli hørt i saker som angår dem ivaretas. I perioden fremover skal barnehager, skoler og BFT gjennomføre tiltak i "Handlingsplan for arbeid mot mobbing og krenkelser i skoler og barnehager". Arbeidet skal evalueres, og planen skal revideres årlig i samhandling med det nye mobbeombudet i Malvik kommune.

Tidlig innsats i "Strategi for språk, lesing og skriving i skoler og barnehager" skal sørge for iverksette virksomme tiltak for elever som henger etter i lesing, skriving og regning.

Alle skoler med 1. trinn deltar i forsknings- og utviklingsprosjektet «Funksjonell skriving i de første skoleårene» (FUS-prosjektet) ved Institutt for lærerutdanning ved NTNU. Tre av skolene er trukket ut til å delta i intervensjonen (varighet på to skoleår med oppstart august 2019), mens to av skolene er kontrollskoler (får intervensjonen høsten 2022). FUS-prosjektet er støttet av Forskningsrådet og har som formål å øke kvaliteten på den tidlige skriveopplæringa i skolen. Prosjektet har som målsetting:

- Å utvikle og gjennomføre et program, med tilhørende undervisningsressurser, for skriving i de første skoleårene.
- Å bidra til at lærere får kunnskap om hva som kjennetegner god skriveopplæring for de yngste elevene, og at de skal bli i stand til å vurdere elevers skriveutvikling.
- Å utvikle kartleggingsverktøy for barns tidlige skriveutvikling

Gjennom intervensjonen får skolene skolering i hvordan de kan legge til rette for god skriveopplæring og kunnskap om hvordan de kan støtte elevene i deres skriveutvikling.

Kultur

I sak 8/19 vedtok Utvalg for oppvekst og utdanning bl.a. følgende:

Rådmannen er i forbindelse med budsjett og økonomiplan 2020-2023 bedt om å komme tilbake med en vurdering om det trengs mer bemanning ved møter og arrangement, både for Bruket kulturhus og Ytre Malvik samfunnshus.

Rådmannen har vurdert og erfart at dette trengs, da det er behov for bistand i forbindelse med kurs, møter og konferanser. Det vil gi bedre service til leietaker, samt at det er fornuftig med tilstedeværelse og en vertskapsrolle ved all utleie. Rådmannen har likevel ikke funnet muligheter innenfor denne budsjettperioden for å øke bemanningen ved verken Bruket kulturhus eller Ytre Malvik samfunnshus.

Riksantikvaren pålegger kommunen å lage en Kulturminneplan. Arbeidet med en kulturminneplan blir gjennomført i denne perioden. Det er ønskelig å lage denne planen med støtte fra Fylkeskommunen.

Ny rammeplan for kulturskolen

De kommunale kulturskolene har en viktig rolle i det norske opplæringssystemet og i det lokale kulturlivet. Siden 1997 har kulturskolene vært hjemlet i opplæringsloven. Rammeplan fra 2016 styrker at kulturskolen skal være et lokalt ressurscenter og en samarbeidende aktør i grunnopplæringa og kulturlivet i den enkelte kommune, og at kulturskolen bør gjenspeile mangfoldet gjennom et bredt sammensatt tilbud i opplæringa, både når det gjelder undervisning, formidling og skapende virksomhet.

Kulturskolens kunst- og kulturfaglige kompetanse skal kunne supplere den obligatoriske opplæringa gjennom et tett samarbeid med skoleverket.

Felles strategier mellom oppvekst, kultur og helse.

Ungdom og psykisk helse - Flere unge oppgir å ha psykiske plager

Prosjekt «Psykt bra i Malvik» startet i 2018 som et resultat av stadig økende bekymring for barn og unges psykiske helse. Dette prosjektet kjøres som et samarbeidsprosjekt mellom helse og oppvekst. Det er skrevet mer omfattende om prosjektet under helse sitt budsjettinnspill.

Med bakgrunn i resultatene fra spørreundersøkelsen, drøftes og iverksettes aktuelle tiltak. Barne- og familietjenesten har etablert en rekke tiltak som «Psykt bra i Malvik» blant annet kan forholde seg til og basere innsatsen videre på.

BFT er svært opptatt av hvordan vi benevner og omtaler slike utfordringer og vi legger stor vekt på å understreke at det er normalt å ha vansker, at vi mennesker er laget for å tåle og takle dem og at ungdom i Malvik er like godt rustet til å møte utfordringer som alle andre. BFT snakker mest med ungdommer om hva de får til og klarer og hvilke drømmer de har for framtiden.

Noen av tiltakene BFT har i dag er: individuell samtaler med helsesykepleier, tverrfaglig undervisning med helsesykepleier og fysioterapeut, iverksatt «guttegrupper», angstmestringskurs og grupper for avspenning/mindfulness. Det er også gjennomført undervisning i psykisk helse for personalet ved Hommelvik og Vikhammer ungdomsskole, ved helsesykepleier og fysioterapeut.

Samhandling og koordinering for barn, unge og familier

Malvik kommune etablerte i januar 2018 prosjektet «Sammen fra start» som har mottatt økonomisk støtte fra Helsedirektoratet for 2018/2019 i henhold til tilskuddsordningen «Tilbud til mennesker med langvarige og/eller sammensatte tjenestebehov». Prosjektet har hatt fokus på helhetlig behandling, tverrfaglig samhandling og god koordinering av tjenester til familier i en vanskelig livssituasjon der flere av medlemmene har ulike tjenestebehov.

Familieterget etableres ikke som en egen organisatorisk enhet, men vil være et team bestående av fire medarbeidere i små stillingsandeler og en prosjektleder. Dette er et felles innsatsområde mellom oppvekst/ kultur og helse/ velferd. Henviser til helse delen i dette budsjettet for mer inngående informasjon om prosjektet.

BFT ved Barnevernstjenesten har de siste to årene deltatt med to ansatt i et større internasjonalt forskningsprosjekt kalt Learning to innovate with families (LIFE). Et stort norsk forskningsprosjekt kalt det Nye Barnevernet konkluderte med at i Norge er det slik at «De familier som trenger mest hjelp får minst». Dette var blant annet utgangspunktet for å søke LIFE. To ansatte ved Barnevernstjenesten i Malvik har sammen med tre fra Trondheim og representanter fra Slovenia, Sverige, Italia og Portugal gjennom to år arbeidet sammen med familier med store sammensatte hjelpebehov for å finne hjelpsomme veier. Familiene er intervjuet av forskere underveis.

BFT ved flere deltjenester har nå i tråd med Malvik kommunes målsettinger om samarbeid med forskningsfeltet inngått avtale med NTNU om å bidra i en tverrfaglig masterutdanning kalt Landsby eller Eksperter i team. Meningen er at masterstudenter fra ulike fagretninger som f.eks. sosionom, arkitekt, barnevernspedagog, lærer, kjemiingeniør o.a. skal møte ansatte i Malvik kommune (og Trondheim) og bli presentert for familier med sammensatte utfordringer som krever bidrag til løsninger fra flere hold. Studentene skal deretter reflektere omkring hvordan samskaping kan skje via samarbeid med familiene. Vi håper å utvikle dette arbeidet ytterligere i perioden, og finner det naturlig å knytte familieterget til nettopp slikt samarbeid i fortsettelsen.

Aldersvennlig lokalsamfunn

I forbindelse med kvalitetsreformen for eldre "Leve hele livet" ble det arrangert [et folkemøte i samarbeid med LHL i juni 2019](#) med tema; Det gode liv i Malvik – hvordan kan du bidra til et aldersvennlig samfunn? [Nesten 200 personer møtte opp](#) og kom med innspill til hva de anså som viktige elementer fremover. De fremkomne ideene danner grunnlaget for det videre arbeidet. Dette arbeidet gjøre i samarbeid mellom helse og kultur. Henviser til helse sind el i budsjettet for mer inngående informasjon.

Felles utfordring

En utfordring på oppvekstfeltet er at oppfølgingen av barn med særlige behov oppleves økende. Dette er noe som presser rammene spesielt på skolene men også i barnehagene, og utfordrer det å klare å holde lærernormen og pedagog/bemanningsnorm. Det ble startet et arbeid der en skal se på det spesialpedagogiske feltet i kommunen våren 2019. Det ble arrangert et treff der inviterte fra Trondheim la frem sine tanker og strategier på dette feltet. Dette arbeidet vil bli tatt tak i perioden vi går inn i der dette med barnesyn og

normalitetsbegrepet kommer til å være sentralt. Det er satt ned en tverrfaglig arbeidsgruppe som skal se på hvordan vi kan få til et felles løft i hele kommunen på oppvekstområdet.

12.4 Nasjonale føringer

Fagfornyelse i skolen

Arbeidet med å fornye Kunnskapsløftet er i gang. Målet er å styrke utviklingen av elevenes dybdelæring og forståelse. Verdigrunnlaget skal løftes fram i læreplanene, og elevene skal blant annet jobbe tverrfaglig med demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring.

Vi skal beholde dagens fag, men fornye innholdet. Kritisk tenkning og refleksjon vil bli en viktig del av hva elevene skal lære i skolen. I tillegg skal de praktiske og estetiske fagene styrkes. Vi ønsker også mer kreativitet i skolen og at elevene skal lære på nye måter. Nye læreplaner vil først være klare for elevene høsten 2020 (Utdanningsdirektoratet).

Vi er nå kommet til fase tre i fornying av [Kunnskapsløftet](#). I løpet av skoleåret 2019-2020 skal skoler, skoleeiere og lærerutdanningene fortsette å forberede seg på og ta læreplanverket i bruk.

Framtid, fornyelse og digitalisering

Kunnskapsdepartementet har utviklet en digitaliseringsstrategi for grunnopplæringen 2017 - 2021

Hovedmål for strategien er

- Elevene skal ha digitale ferdigheter som gjør dem i stand til å oppleve livsmestring og lykkes i videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse
- IKT skal utnyttes godt i organiseringen og gjennomføringen av opplæringen for å øke elevenes læringsutbytte

Hovedmålene viser regjeringens ambisjoner for en opplæring der elevens læring og utvikling i et inkluderende fellesskap har høyeste prioritet. Målbildene skisserer en ønsket situasjon og beskriver hvordan framtidens digitale læringsmiljø kan se ut, som et resultat av tiltakene i digitaliseringsstrategien og prioriteringer lokalt. Målbildene er sett ut fra elevens, lærerens, skolelederens og kommunenes og fylkeskommunenes perspektiv. De er dynamiske og vil kunne oppdateres i tråd med en rask digital utvikling.

Ny rammeplan for barnehagen

[Ny rammeplan](#) for barnehagens innhold og oppgaver ble iverksatt 1. august 2017.

Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven, og er dermed forpliktende for barnehagene. Rammeplanen presiserer ansvaret for å forebygge, stoppe og følge opp mobbing, styrker mangfoldperspektivet, helseperspektivet og språkarbeidet i barnehagene.

Arbeid med overganger er framhevet og det er økt oppmerksomhet mot de yngste barna.

Rammeplan for kulturskolen

De kommunale kulturskolene har en viktig rolle i det norske opplæringssystemet og i det lokale kulturlivet. Siden 1997 har kulturskolene vært hjemlet i opplæringsloven.

[Rammeplanen](#) understreker at kulturskolen skal være et lokalt ressurscenter og en samarbeidende aktør i grunnopplæringa og kulturlivet i den enkelte kommune, og at kulturskolen bør gjenspeile mangfoldet gjennom et bredt sammensatt tilbud i opplæringa, både når det gjelder undervisning, formidling og skapende virksomhet.

Kulturskolens kunst- og kulturfaglige kompetanse skal kunne supplere den obligatoriske opplæringa gjennom et tett samarbeid med skoleverket.

Barne- og familietjenesten (BFT)

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten har svært høy oppslutning i befolkningen. Ingen annen helsetjeneste når så stor andel av sin målgruppe, som er gravide, barn og unge. Tjenestene reguleres av en rekke lovverk. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjeneste er noen. Fra 2017 kom 3 nye omfattende nasjonale retningslinjer for helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom. Sammen med Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten fordres et større krav til ledelse, styring, brukermedvirkning, samhandling og samarbeid m.m. Kravene har ført til ny organisering av tjenesten og utbygging av helsetilbudet individuelt, i grupper og trinn. Retningslinjer for svangerskaps- og barselomsorg imøtekommes med tilbud om hjemmebesøk fra jordmor. Et mer helhetlig tjenestetilbud er resultat av dette. Vektlagte føringer fra 2017 er rutiner for informasjon om alkohol til gravide, opptrappingsplan mot vold og overgrep, og opplysningsplikt ved bekymring. Malvik har en høy dekningsgrad for anbefalt barnevaksinasjonsprogrammet, nytt fra 2018 er HPV-vaksine til gutter.

Ny barnevernlov og den omfattende ansvarsreform forventes å bli implementert gradvis fra 2021, men må forberedes allerede fra 2020. Reformen er omtalt ovenfor i teksten og vil medføre større ansvar for det faglige arbeidet særlig med tanke på utvikling av tverretatlige/-faglige bidrag samtidig som de økonomiske konsekvensene ved ikke å lykkes, og dermed gå til f.eks. institusjonsplasseringer vil bli formidable, og dermed være et sterkt incitament til nytenkning og innovative løsninger for kommunen. De faglige føringene fra regjeringen er i tråd med kommunens barnevernstrategi om at familier skal utstrakt hjelp for at plasseringer utenfor hjemmet skal være en siste utvei.

PPT sine oppgaver er særlig regulert i Opplæringsloven § 5-6 og Barnehaagelovens § 19 c. PPT har både system- og individrettede arbeidsoppgaver. Det er viktig at oppgavene ses i sammenheng og det skal arbeides videre i perioden sammen med skoler og barnehager for å se om nivået på sakkyndige vurderinger ligger riktig og om vi kan bli ytterligere bedre til å finne tilrettelagte løsninger.

Stortingsvedtak fra 2017 sier at psykolog skal være en del av kjernekompetansen i enhver kommune. Vi forholder oss til NAPHA sitt faghefte «Psykolog i kommunen – en medspiller» og vil etterstrebe og imøtekomme den i Malvik i de kommende årene. Vi er usikre på om vi med to

psykologer i BFT vil klare å iverksette alle forventninger til oss og må ha et våkent blikk på utviklingen i planperioden.

12.5 Satsingsområder i økonomiplanperioden

Heltid og kvalitetsarbeid

I oppvekst og kultur blir det jobbet systematisk henimot en heltidskultur og økt tjenestekvalitet i tjenestene. Dette er et viktig utviklingsarbeid og den satsningen som har hatt høy prioritet. Pr 1.januar 2018 hadde oppvekst og kultur 66,5 prosent heltid og måling pr 30.september 2019 hadde oppvekst og kultur 68,6 prosent. Dette er en økning på 2,1 prosentpoeng. Oppvekst og kultur vil fremover fortsette å jobbe med å øke heltidsandelen slik strategien til Malvik kommune er.

Innovasjon og utvikling

Nettbrett til alle elever – ny digital skolehverdag i Malvik

Målet med innføring av digital skolehverdag i Malvikskolen er å øke elevenes faglige og personlige utbytte av skolegangen.

Innføring av nettbrett til alle elevene i Malvikskolen vil skje i perioden våren 2019 til januar 2020. Elevene på Vikhammer og Saksvik fikk utdelt nettbrett i mars 2019, og elevene på Sveberg og i Hommelvik vil få i starten av 2020.

Hver enkelt elev vil få utdelt sitt personlige nettbrett som de beholder mens de går i grunnskolen. Nettbrettet skal brukes både på skolen og hjemme. Nettbrettene leases, og vil fornyes hvert tredje år.

Nettbrettet skal brukes i læringssituasjoner der det bidrar til bedre læring. Målet er at elevene skal få best mulig utbytte av opplæringen med utgangspunkt i egne forutsetninger.

Vi ønsker å se:

- Mer differensiering og tilpasset opplæring
- Mer engasjerte og aktive elever
- Mer kreativitet og læringsglede
- Mer samarbeid mellom elever og mellom elever og lærere
- Mer digital kompetanse og digital dømmekraft

Les mer om den nye digitale skolehverdagen.

Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT-arbeidet)

SLT er i hovedsak rettet mot barn og ungdom i alderen 12-18 år, og skal sikre at alle som jobber med barn og unge jobber koordinert og drar i samme retning. Dette gjelder alle virksomheter i Malvik kommune, politi, fylkeskommune (Malvik VGS) og andre samarbeidspartnere som

frivilligheten og næringslivet. SLT arbeidet skal bidra til et effektivt forebyggingsarbeid og samarbeid på tvers av etater og faggrupper, og skal samordne de tiltakene som kommune, fylkeskommune, politi og andre etater har.

Eksempel på tiltak:

Basert på tilbakemeldinger fra barn og unge selv, lærere, frivillighet, kultur, barnehager, foresatte osv. har SLT utførende gruppe initiert en holdningskampanje.

Kampanjen handler om ulik språkbruk både fra voksne og ungdom i ulike situasjoner som f.eks. på fotballbanen, på skolen, i hjemmet eller på internett.

Hva slags språkbruk er akseptert på de ulike arenaer?

Hva kan språkbruk føre til og gjøre med oss?

Kan vi sammen nærme oss en plattform med felles verdier for hvordan vi snakker med hverandre og oppfører oss?

SLT-funksjonen i Malvik er todelt. En koordinator er ansatt i rådmannens fagstab og arbeider med strategi og langsiktig planlegging. En annen koordinator er ansatt i Kultur og følger opp og støtter enhetene.

Et annet eksempel på tiltak er:

Kjør for livet er et tilpasset fritidstilbud for barn og unge. En KFL-klubb består av 5-7 ungdommer som sammen med 2-3 faste teamveiledere møtes på klubblokalet en kveld pr. uke (48 samlinger pr. år). Teamet samles rundt gode opplevelser, felles regler og interessante aktiviteter som skaper mestring, glede og samhold.

Tjenestekjøperne er kommuner og fylkeskommuner. Ungdommene rekrutteres gjennom barnevern, skole, SLT eller fra andre relevante fagmiljøer. (<http://www.kjorforlivet.no/>)

Åpen barnehage

Åpen barnehage i Sandfjæra barnehage ble åpnet 7. august 2019. Åpen barnehage er et leketilbud for alle barn i barnehagealder. Åpen barnehage er en møteplass for barn mellom 0–6 år, og deres foreldre/foresatte i Malvik kommune. Tilbudet har dessverre vært lite brukt de to månedene den har vært åpen. Rådmannen fortsetter å jobbe for å gjøre tilbudet kjent til Malvik sine innbyggere på ulike plattformer da dette anses som et godt tilbud til våre innbyggere.

Språk, lesing og skriving i Malvik

Ansatte i barnehager og skoler i Malvik kommune skal jobbe med språk, lesing og skriving i det daglige. For å lykkes i arbeidet med barn og elevers språk, er det avgjørende å implementere språk og leseaktiviteter i hverdagen. For at barn og elever skal utvikle kunnskap, forståelse og ferdighet i fagene, må vi arbeide med språk, lesing og skriving i alle sammenhenger og situasjoner.

Strategi for språk, lesing og skriving er utarbeidet i 2019 og skal ha fokus i perioden fremover.

Mobbeombud

Malvik sitt mobbeombud hadde sin første arbeidsdag 1.oktober 2019 og er ansatt i en prosjektperiode på 18 måneder. Mobbeombudet er organisert under Barne- og familietjenesten, Pedagogisk psykologisk tjenesten (PPT), og har en uavhengig rolle.

Mobbeombudet vil prioritere å gjøre seg synlig og tilgjengelig som et hovedfokus nå i starten. Mobbeombudet skal gi støtte og råd til barn, ungdom og foresatte som opplever at det psykososiale miljøet i barnehagen/skolen ikke er trygt og godt. Det er ønskelig å være en drøftingspartner og veileder for ledere og ansatte i barnehage og skole/SFO, ungdomshus m.m. Hun ønsker at det skal være lav terskel for å ta kontakt, slik at man ikke venter til saken oppleves uhåndterlig før man søker råd. Ombudet kommer til å bidra med avdekke behov for kompetanseheving og kompetansedeling, og bidra til godt tverrfaglig og tverretattlig samarbeid.

Mobbeombudet vil jobbe aktivt for å nå ut på de arenaer som kan tenkes å påvirke barn og ungdommers psykososiale miljø (hjem, skole, fritid – idrett, kultur, sosiale medier), og er opptatt av å formidle at utfordringa med mobbing må forstås, undersøkes og håndteres i fellesskapet. Mobbeombudet skal ikke ta over rollen og ansvaret skolen og barnehagen har (jfr. Opplæringslovens § 9A)– og i tillegg vil ansvarliggjøring av foresatte, barn/ungdom og miljøet for øvrig være noe jeg vil fokusere på. Dette vil prege hennes tilretteleggelse for dialog og kommunikasjon fordi arbeidet mot mobbing krever felles innsats.

Klima og miljø

Alle virksomheter jobber med ulike tiltak for å følge opp mål om reduksjon av klimagassutslipp og minimere bruk av plast og engangsartikler. Barnehagene vil framover jobbe med kartlegging av matsvinn i tråd med målstrukturens strategi A9. Barnehagene vil jobbe for økt bevissthet ved innkjøp (målstruktur A8), og tar inn en punkt om bærekraft i sine årsplaner.

Skolene fokuserer på å gi elevene god opplæring i bærekraftig utvikling og miljøvern som det viktigste bidraget for fremtidig utslippskutt (målstruktur B1). Dette kombineres med konkrete tiltak som for eksempel deltakelse i strandryddeaksjoner og minimal bruk av engangsartikler og plast (målstruktur D6).

Kulturetaten vil fortsette sitt samarbeid med Malvik IL og Hommelvik IL om tiltak for oppsamling av gummigranulat fra kunstgressbanene på Øya og Viksletta (målstruktur D6). Det vil bli jobbet med forbedring av innkjøpspraksis i virksomhetene i samarbeid med innkjøpsrådgiver (målstruktur A8).

I den planlagte byggingen av ny ungdomsskole er det satt høye miljøkrav om reduksjon av CO2 utslipp med 30% i prosjektet gjennom bl.a. fossilfri byggeplass, materialbruk og egen energiproduksjon (målstruktur A7).

12.6 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	325 852	325 852	325 852	325 852
Vedtak forrige periode				
Endret bemanningsnorm skoler	2 300	2 300	2 300	2 300
Generell effektivisering	-627	-1 254	-1 881	-2 508
Innsparinger knyttet til flyktninger	-515	-910	-1 190	-1 190
Rammeøkning til fullfinansiering av leasing nettbrett	300	300	300	300
Reell endring i foreldrebetaling barnehager	-180	-180	-180	-180
Tiltak mot mobbing/mobbeombud	550	-50	-350	-350
Utvidelse av ordning med gratis kjernetid	110	110	110	110
Sum Vedtak forrige periode	1 938	316	-891	-1 518
Sum Demografijustering	1 133	1 633	3 733	3 133
Sum Lønns- og prisvekst	12 382	12 382	12 382	12 382
Konsekvensjustert budsjett	15 453	14 331	15 224	13 997
Konsekvensjustert ramme	341 305	340 183	341 076	339 849
Innsparingstiltak				
Avvikling av kommunens bidrag til turer på 10.trinn	0	0	-100	-100
Barnehage redusert ramme	-800	-1 200	-1 200	-1 200
Effektivisering av merkantil funksjon	0	0	-500	-500
Generell reduksjoner	-500	-500	-500	-500
Reduksjon på skoleskyss	-450	-600	-600	-600
Reduksjon åpningstid svømmehall	0	-500	-500	-500
Tilpasning av leirskoletilbud	0	0	-250	-250
Sum Innsparingstiltak	-1 750	-2 800	-3 650	-3 650
Nye tiltak				
Statsbudsjettet - Fjerning av øremerket tilskudd leirskoleopplæring	140	140	140	140
Statsbudsjettet - fjerning av øremerket tilskudd tidlig innsats 1.-10 trinn	3 780	3 780	3 780	3 780
Statsbudsjettet - ulike tiltak innenfor SFO	230	550	550	550
Sum Nye tiltak	4 150	4 470	4 470	4 470
Nye tiltak og realendringer budsjett	2 400	1 670	820	820
Ramme 2020-2023	343 705	341 853	341 896	340 669

Vedtak forrige periode

Endret bemanningsnorm skoler

Fra skolestart i august 2018 skal det maksimalt være 16 elever for hver lærer fra 1. til 4. trinn. Fra 5. til 10. trinn er tallet 21 elever for hver lærer. Fra august 2019 skjerpes normen ytterligere. Det skal da maksimalt være 15 elever for hver lærer på 1.–4. trinn, og fra 5.–10. trinn blir tallet 20 elever per lærer.

For å oppfylle denne normen er det nødvendig å styrke skolene med lærerstillinger fra 2019, og helårsvirkningen av dette er beregnet til 2,3 millioner kroner i 2020. Totalt er skolebudsjettene styrket med 4 millioner kroner for å oppfylle bemanningsnormen.

Innsparinger knyttet til flyktninger

Det kommer færre flyktninger til kommunen enn tidligere antatt, Inntekter reduseres og utgiftene knyttet til flyktninger innenfor rammeområdet må reduseres.

Rammeøkning til fullfinansiering av leasing nettbrett

Digitalisering i Malvikskolene skal sørge for økt læringsutbytte, motivasjon og mestring for alle elever. Rådmannen har, i samråd med skolene, besluttet å lease Ipad til alle elevene. Det skal samtidig gjennomføres kompetanseheving i bruk av nettbrettene i undervisningen for alle ansatte. Innføring av nettbrett vil skje i perioden våren 2019 til våren 2020. En del av midlene knyttet til befolkningsvekst benyttes i tillegg for å finansiere dette tiltaket.

Reell endring i foreldrebetaling barnehager

Foreldrebetaling ble fra 1.8.2019 økt med 50 kroner utover vanlig prisstigning. Effekten av dette i 2020 gir en merinntekt på 180 000 kroner.

Tiltak mot mobbing/mobbeombud

Ny stilling som mobbeombud startet opp 1. oktober i år. I rammen ligger det 350 000 kroner for dette. I 2020 foreslår rådmannen å øke rammen med 550 000 kroner for å fullfinansiere kostnadene. Etter 18 måneder tas midlene ut fra rammen igjen, dvs. fra 1. april 2021.

Utvidelse av ordning med gratis kjernetid

Ordningen med gratis kjernetid i barnehagen ble utvidet til å gjelde også for toåringer fra høsten 2019. Kostnaden for dette anslås til 70 000 kroner i 2019, økende til 180 000 kroner i 2020. Dagens ordning gir familier med lav inntekt tilbud om gratis kjernetid (20 timer per uke) for 3-, 4- og 5-åringer, samt barn med utsatt skolestart. Kommunen får økt rammetilskudd for å finansiere tiltaket.

Innsparingstiltak

Avvikling av kommunens bidrag til turer på 10.trinn

Rådmannen foreslår å avvikle kommunens bidrag til 10.trinns turene på de to ungdomsskolene i kommunen fra 2022. Dette vil være en reduksjon på 100 000 kroner pr år. Dersom turene skal fortsette må dette fullfinansieres av klassene selv.

Barnehage redusert ramme

Rådmannen vurderer at rammen til barnehage kan reduseres med 0,8 millioner kroner. Dette har sammenheng med færre barn som går i private barnehager i andre kommuner fra høsten 2019. Årsaken til dette er at store kull med skolestartere som har hatt barnehagetilbud i barnehageåret 18/19 og som har startet på skole høsten 2019.

Effektivisering av merkantil funksjon

Rådmannen foreslår å effektivisere den merkantile resursen på Kulturskolen, ved å legge deler av denne funksjonen til nye Vikhammer ungdomsskole sin merkantile funksjon. Dette gir en reduksjon på om lag 500 000 kroner fra 2022. Dette sees på som en effektivisering og en mulighet til å jobbe smartere og på tvers av ungdomsskolen og kulturskolen. Rådmannen vil gå i gode prosesser med de tillitsvalgte for å få effektivisert dette tiltaket.

Innsparinger knyttet til flyktninger

Det kommer færre flyktninger til kommunen enn tidligere antatt, Inntekter reduseres og utgiftene knyttet til flyktninger innenfor rammeområdet må reduseres.

Reduksjon på skoleskyss

I henhold til vedtak i [politisk sak](#) fra 2014 så er vinterskyss opphørt for de som bor langs Malvikvegen og nedre Grønberg da ny gangvei ved Dalabakken er opparbeidet. Det er lagt til grunn en utgiftsreduksjon på 320 000 kroner knyttet til dette.

I samme politiske sak framgår det at sikringskyss mellom Sveberg og Hommelvik for ungdomsskoleelever som bor på Sveberg skal avsluttes når forsvarlig skolevei er på plass. Skoleveien forventes ferdig i løpet av 2019 og rådmannen foreslår å avslutte skyssen fra høsten 2020.

Reduksjon åpningstid svømmehall

Rådmannen foreslår å redusere åpningstiden i Hommelvik svømmehall med 30 prosent fra 1. januar 2021. Dette gir en innsparing på 0,5 millioner kroner. En reduksjon på åpningstid vil minske belastningen på bassenget og vil kunne forlenge levetiden. Rådmannen vil ha en prosess sammen med de tillitsvalgte for å få gjennomført dette tiltaket.

Nye tiltak

Statsbudsjettet - Fjerning av øremerket tilskudd leirskoleopplæring

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2020 å legge dette øremerkede tilskuddet inn i rammetilskuddet. Rammen til skoleområdet økes like mye som rammetilskuddet økte som følge av denne omleggingen.

Statsbudsjettet - fjerning av øremerket tilskudd tidlig innsats 1.-10 trinn

I 2020 legger regjeringen opp til at midler til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.-10. trinn, innlemmes i rammetilskuddet til kommunene. Dermed reduseres inntektene på rammeområdet oppvekst og kultur med 3,8 millioner kroner. Rammetilskuddet øker kun med 2,5 millioner kroner, slik at kommunene taper 1,3 millioner kroner på denne omleggingen

Statsbudsjettet - ulike tiltak innenfor SFO

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2020 å legge flere øremerkede tilskudd i tilknytning til SFO inn i rammetilskuddet. Rammen til skoleområdet økes like mye som rammetilskuddet økte som følge av denne omleggingen.

12.7 Investeringsbudsjett

Beløp i 1000	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig	Brutto	2020	2021	2022	2023	2020-23
Investeringsprosjekter	år prosjektutgift						
Eiendomsservice							
Nytt arbeidsrom -							
Planetringen og	2020	1 000	1 000	0	0	0	1 000
Vikhammeråsen							
Sum Eiendomsservice		1 000	1 000	0	0	0	1 000
Oppvekst og kultur							
Kamera på 4 museer	2020	200	200	0	0	0	200
Parkering							
Vikhammervollen	2020	350	350	0	0	0	350
Sum Oppvekst og kultur		550	550	0	0	0	550
Tekniske tjenester							
Flerbrukshall Hommelvik	2024	17 000	1 000	0	0	15 000	16 000
Ny sentrumsbarnehage							
Vikhammer	2022	79 500	3 000	21 500	52 000	0	76 500
Vikhammer ungdomsskole	2022	337 000	91 000	192 750	27 000	0	310 750
Sum Tekniske tjenester		433 500	95 000	214 250	79 000	15 000	403 250
Sum investeringsprosjekter		435 050	96 550	214 250	79 000	15 000	404 800

Nytt arbeidsrom - Planetringen og Vikhammeråsen

På Planetringen barnehage og Vikhammeråsen barnehage har de ingen møterom eller arbeidsrom, kun et pause/spiserom. Som pr. dato brukes til alle slags møter og samarbeid, dette er ikke hensiktsmessig for hverken drifta eller de ansatte. Det er ønskelig å se på om det er muligheter for å bygge på i 2 etasje ut i fra kontoret til styrer i Planetringen.

Skal vi etterleve arbeidsmiljølov og lovkrav som står i barnehagelov og forskriften som er Rammeplan så er vi nødt til å gjøre grep vedr. arbeid/samarbeidsrom på de enhetene som pr dato ikke har disse mulighetene. Før endelig løsning på utbygging kan skje må det planlegges hvordan dette best kan løses i forhold til eksisterende bygningsmasse.

Kamera på 4 museer

Det er ønskelig å bytte ut alarm med kamera på alle fire museer. Det er anbefalt å bytte ut alarm med kamera grunnet mye "rot" med alarmene.

Parkering Vikhammervollen

En utbedring av parkering ved Vikhammervollen er ønsket slik at innbyggerne og da spesielt barnefamilier enklere kan komme seg ut til Vulusjøhytta og til utført mot Jervfjellet. Malvik har mottatt 180 000 kroner i støtte fra Trøndelag fylkeskommune, men krever 350 000 kroner i egenandel/egeninnsats. Det er tenkt et samarbeid med FDV/kommunalteknikk der det forberedes for etablering av parkeringsplass for friluftsfarten fra Vikhammervollen på Jervskogen.

Flerbrukshall Hommelvik

I forbindelse med budsjettet for 2018 vedtok kommunestyret følgende:

"Malvik kommune skal legge til rette for at de lovpålagte rammene i fagplanen til faget kroppsøving setter, og oppfylle de forpliktelser kommunen har i forhold til disse. På Vikhammer og Sveberg er det hallkapasiteten nok til at disse kravene oppfylles. Kommunestyret ønsker derfor å prioritere byggingen av en flerbrukshall i Hommelvik innenfor økonomiplanperioden. Kommunestyret ber rådmannen starte de nødvendige forberedelser til bygging av en slik hall med planlagt oppstart i 2020. (20 millioner kroner i 2020 og 30 millioner kroner i 2021). Kommunestyret ber rådmannen se på muligheten for å etablere kunstisflate i tilknytning til hallprosjekt i Hommelvik"

For å realisere dette foreslo rådmannen at det settes av midler til forprosjektering i 2019. Prosjektet er helt i startfasen, og her ser rådmannen nå på en sammenheng mellom Hommelvik idrettsbygg, som har et estimert oppgraderingsbehov på 80 millioner kroner, behov for utskifting av kunstgress på fotballbanen på Øya og flerbrukshall. Det er viktig å se alle disse i sammenheng og skape en helhetlig plan for idrett og kroppsøvingsbehovet til skolene i Hommelvik. Sett i dette lyset og at investeringen på Vikhammer ungdomsskole blir høyere enn først antatt, foreslår rådmannen å skyve på flerbrukshallen til helt i slutten av økonomiplanperioden.

Ny sentrumsbarnehage Vikhammer

Vedtak om ny sentrumsbarnehage på Vikhammer ble gjort i kommunestyret i 2013 (sak 52/13). Plassering skulle bestemmes i sentrumsplan for Vikhammer. I sentrumsplanen for Vikhammer er det vedtatt tomt til ny barnehage på Vikhammer. Vikhammer Vestre barnehage har svært uhensiktsmessige lokaler, og skal flytte til ny sentrumsbarnehage.

Romprogram er vedtatt per. 2. tertial 2019 og vi jobber nå med detaljregulering av tomten. Byggestart vil skje i 2021. Nøyaktig framdrift på dette vil være avhengig av tomteskjøp og behandling av reguleringsplan på Vikhammer nedre. Hovedtyngden av byggingen vil skje i løpet av 2022.

Vikhammer ungdomsskole

Romprogrammet ble vedtatt i kommunestyret sak 23/2018. Der ble elevtallet justert og kapasiteten økt fra 342 til 425 elever. Dette har naturlig nok konsekvenser for investeringskostnadene som følge av at det da kreves større arealer både i bygningsmasse og utearealer.

Valg av tomt for ny ungdomsskole på Vikhammer ble vedtatt gjennom kommunestyrets behandling av områderegulering av Vikhammer sentrum [sak 28/2019](#).

Den endelige plasseringen av skolen blir behandlet som egen sak i høst. I skrivende stund er vedtak ikke fattet, men anbefalt plassering fra rådmannen er lagt til grunn for tallene i handlings- og økonomiplanen.

13. Helse og velferd

13.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Helse- og velferdsområdet omfatter følgende virksomheter; Samfunnsmedisin og legetjeneste, NAV Malvik, Koordinerende enhet, Hjemmesykepleien, Psykisk helsetjeneste og rus, Helse og rehabilitering og Boveiledningstjenesten.

For å sikre en bærekraftig helse- og velferdstjeneste med god kvalitet i framtida er det nødvendig med faglig omstilling i tjenestene. Nasjonal helse- og omsorgsplan påpeker viktigheten av å snu ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling - til helsefremmende og forebyggende innsats. Inkludering og reduksjon i sosiale helseforskjeller er sentrale innsatsområder.

Interkommunalt samarbeid i Trondheimsområdet

I forbindelse med innføring av Samhandlingsreformen vedtok kommunestyret i 2010 å inngå i et interkommunalt samarbeid i Trondheimsområdet for å være bedre rustet til å kunne møte fremtidig behov. Samarbeidet består av nye Trondheim kommune, samt kommunene Midtre Gauldal, Melhus og Malvik. Samarbeidet omfatter i dag tjenester som kriseteam, krisesenter, interkommunal legevakt, miljørettet helsevern og kommunal akutt døgnetenhet ved Øya helsehus.

Basert på en faglig vurdering vil det være viktig å videreføre og styrke samarbeidet ytterligere i planperioden. Utgiftene til tjenestene innenfor disse områdene er justert i tråd med kommunal deflator.

Det vises forøvrig til årsrapporten for 2018.

13.2 Kostra-analyse

	Malvik 2017	Malvik 2018	Melhus	Trond heim	Stjørdal	Levanger	Verdal	Landet uten Oslo	Kostra gruppe 08
Prioritet									
Korrigerte brutto driftsutg. Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer **)	1 008	1 077	1 562	1 194	695	1 553	1 704	1 097	1 277
Korrigerte brutto driftsutgifter. Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, pr. innbygger **)	897	1 033	999	1 043	1 227	1 056	1 155	1 043	1 097
Korrigerte brutto driftsutgifter Tilbud til personer med	206	232	495	426	171	126	576	318	300

	Malvik 2017	Malvik 2018	Melhus	Trond heim	Stjørdal	Levanger	Verdal	Landet uten Oslo	Kostra gruppe 08
rusproblemer, pr. innbygger **)									
Netto driftsutg. til råd, veiledning og sosialt forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B) **)	1 365	1 422	1 341	1 353	1 958	1 470	1 606	1 625	1 759
Produktivitet									
Korrigerte brutto drifts utg pr. mottaker av hjemmetjenester i kr	318 722	384 572	247 661	304 541	304 046	293 355	255 305	273 215	276 676
Dekningsgrad									
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	8,8 %	8,4 %	1,9 %	4,2 %	13,3 %	13,5 %	4,1 %	3,9 %	5,6 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester	35,0 %	31,4 %	37,6 %	27,1 %	32,9 %	36,4 %	33,6 %	31,6 %	31,8 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne 19-24 år	6,1 %	5,8 %	7,0 %	5,0 %	7,0 %	6,1 %	5,8 %	5,8 %	6,4 %
Andelen sosialhjelps- mottakere i alderen 20- 66 år, av innbyggerne 20-66 år **)	3,5 %	3,8 %	3,8 %	3,2 %	3,5 %	3,2 %	4,0 %	3,5 %	3,8 %
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 80 år og over (B)	328	288	376	270	329	364	336	313	315
**) Justert for utgiftsbehov									

Den samlede ressursbruken til helse og omsorgstjenester har økt de siste årene, noe som blant annet har sammenheng med mange nye ressurskrevende brukere som har fått tjenester de siste årene.

13.3 Felles utfordringer, mål og strategier for området

Helsefremmende samfunn

Tilrettelegging og økt kunnskap kan bidra til at personer kan inkluderes og få en enklere og mer aktiv hverdag. Universell utforming er en strategi for å oppnå et inkluderende samfunn. Dette er i tråd med flere sentrale føringer, bl.a. [Lov om likestilling og forbud mot diskriminering](#), [Regjeringens strategi for et aldersvennlig samfunn](#), [Demensplan 2020](#). I den

forbindelse er samarbeid med andre aktører viktig, bl.a. næringsliv, frivillige lag og organisasjoner, samt offentlige og private aktører.

Avtalen mellom Nasjonalforeningen for folkehelsen og Malvik kommune, «Et mer demensvennlig samfunn» ble vedtatt av kommunestyret i april 2018 (sak 14/18). Følgende bedrifter/organisasjoner har fått opplæring så langt:

- Tannlegekontoret i Hommelvik
- Viken taxi Malvik (nå Stjørdal taxi)
- Coop Hommelvik
- To frisørsalonger i Hommelvik
- Malvik pensjonistforening
- Hommelvik pensjonistforening

Prioritert tiltak i perioden: Videreføre opplæring i demensvennlig samfunn for flere offentlige aktører, bedrifter og lag/ organisasjoner lokalt i Malvik.

Aldersvennlig lokalsamfunn

I forbindelse med kvalitetsreformen for eldre "Leve hele livet" ble det arrangert [et folkemøte i samarbeid med LHL i juni 2019](#) med tema; Det gode liv i Malvik – hvordan kan du bidra til et aldersvennlig samfunn? [Nesten 200 personer møtte opp](#) og kom med innspill til hva de anså som viktige elementer fremover. Dette danner grunnlaget for det videre arbeidet.

Malvik kommune skal fra november 2019 delta i nettverk for aldersvennlige lokalsamfunn. I denne første fasen er det 4 regionale samlinger, i henholdsvis Oslo, Tromsø, Stavanger og Trondheim. Malvik kommune har etablert en arbeidsgruppe som skal delta i nettverket. Det skal jobbes med følgende områder:

- Universell utforming/utendørsområder og fysisk aktivitet
- Bolig
- Transport
- Samfunnsdeltagelse
- Medvirkning og kommunikasjon

Se ellers denne linken for mer informasjon.

Prioritert tiltak: Vi skal lage et forslag til plan slik at lokalsamfunnet i Malvik blir aldersvennlig. Planen fremlegges politisk behandling.

Plattform for samskaping

Kommunen har inngått avtale med [Nyby](#), som er en ny type digital plattform som gjør det mulig for kommuner og organisasjoner å mobilisere ledige ressurspersoner til viktige oppgaver. Systemet legger til rette for å knytte mennesker med ressurser og behov sammen som gir nye muligheter for deltakelse innen flere områder.

Tilskudd til bruker - og pårørendeorganisasjoner er videreført på samme nivå som kommunestyret vedtok i desember 2017, jf. sak 70/17.

Prioritert tiltak: Etablere et system for utprøving, testing og innføring av [Nyby](#).

Samfunnsmedisin - videreutvikle interkommunalt samarbeid

Miljørettet helsevern og smittevern er fagområder som krever god kompetanse og som til tider kan kreve mye innsats. For å redusere sårbarhet og opprettholde faglig kvalitet, er det viktig at det interkommunale samarbeidet i Trondheimsområdet videreutvikles og styrkes.

I inneværende år vedtok kommunestyret ny vertskommuneavtale, jf. sak 58/19, innen miljørettet helsevern, som trer i kraft fra 1. januar 2020 når Klæbu kommune blir innlemmet i Trondheim kommune.

Kostnadene er justert med kommunal deflator, og det anses viktig å videreføre og videreutvikle dette samarbeidet.

Ungdom og psykisk helse - flere unge oppgir å ha psykiske plager

Prosjekt «Psykt bra i Malvik» startet i 2018 som et resultat av stadig økende bekymring for barn og unges psykiske helse. Dette bekreftes bl.a. Ungdata-undersøkelsene og i Folkehelseinstituttets rapporter der det meldes om en kraftig økning i antall tenåringsjenter som får diagnostisert en psykisk lidelse. I tillegg viser [Folkehelseprofilen for Malvik kommune 2019](#) at det er flere innbyggere med psykiske symptomer/lidelser i Malvik enn i landet for øvrig.

Prosjektet er en del av Program for folkehelse-arbeid 2018-2023, og er derigjennom tildelt tilskuddsmidler. Prosjektet har bl.a. fokus på bred involvering av ungdom for å få svar på hva slags behov og ønsker de har for å ha et godt liv i Malvik. Som ledd i dette er det gjennomført en spørreundersøkelse blant alle elevene i ungdomsskolene og videregående skole i Malvik inneværende år. Prosjektet vurderes å være i tråd med regjeringens strategi for god psykisk helse (2017 – 2022), folkehelseloven og kommunens styringsdokumenter.

Prioritert tiltak: Med bakgrunn i resultatene fra spørreundersøkelsen, drøfte og iverksette aktuelle tiltak.

Kvalifisering, arbeid og velferd

Nasjonale trender viser at forskjellene mellom folk øker. Statistisk sentralbyrå utga i august 2017 serien «Slik har vi det», der de oppgir at tilfredsheten med livet synker dersom du har lav inntekt. Her nevnes spesielt arbeidsledige, enslige forsørgere og de med de laveste inntektene. Gjennomgående kommer arbeidsledige dårligere ut på de fleste levekårsområdene, ikke bare økonomisk men også sosialt. Rapporten viser også at de med lave inntekter oftere har dårligere helse. Det vises til [regjeringens strategi for god psykisk helse](#) (2017 – 2022) og [Regjeringens inkluderingsdugnad](#) for å få flere med nedsatt arbeidsevne eller hull i CV-en inn i arbeidslivet.

Arbeidsledigheten i Malvik er lav, noe som er svært positivt. Det er imidlertid utfordrende å skaffe jobb til ungdom, flyktninger og andre som mangler utdanning når arbeidsmarkedet

krever mer spesialisert arbeidskraft. Dersom disse gruppene ikke kommer seg i jobb, vil det få store konsekvenser både for den enkelte og evt. familie, for kommunen og lokalsamfunn.

NAV Malvik jobber med å bistå arbeidssøkere både med og uten helseproblemer, og tilbyr ukentlig «jobbverksted» der det tas opp ulike tema som CV, søknadsskriving og intervju. NAV Malvik har et eget markedsteam som samarbeider med Værnesregionen og Trondheimsregionen, og som har et tett samarbeid med de ulike aktørene i arbeidsmarkedet.

Flyktningene som blir bosatt skal tidlig ut i en kombinasjon av språkpraksis og norskopplæring for å bli kvalifisert til jobb eller starte ordinært utdanningsløp. I den forbindelse er det etablert et tett samarbeid internt i kommunen og med næringslivet i regionen. Deltakerne på introduksjonsprogrammet for flyktninger har oppnådd gode resultater, og et godt samarbeid internt og med privat næringsliv har i den forbindelse vært svært viktig. Et eksempel på dette kan du se i denne [filmen](#).

Vi har også en satsning som er rettet mot ungdom under 30 år, og som er et samarbeid mellom Psykisk helsetjeneste og rus og NAV Malvik. Det er etablert et eget tiltak i form av brukerdrevet Jobbhus – og prosjektet heter Veien ut. Dette innebærer bl.a. et kurs som skal bidra til mestring og alle deltakere skal ha plan om aktivitet ved endt kurs. Dette er en relativt ny satsning som krever god samhandling og oppfølging.

[Kongshaugen arbeid og kompetanse](#) på Vikhammer er et virkemiddel i den forbindelse. Dette tilbudet skal bidra med arbeidsforberedende trening og aktivitet med mål om at flere skal kommer over i utdanning eller i ordinært arbeid.

Ved Kongshaugen arbeid og kompetanse arbeides det også med tanke på å etablere utstyrssentral i 2020 og det er søkt tilskuddsmidler til tiltaket. Målet med tiltaket er og å bidra til inkludering og økt deltakelse i helsefremmende aktiviteter uavhengig av alder og sosioøkonomisk status. Tiltaket er en oppfølging av interpellasjon som ble tatt opp i kommunestyret den 17.juni i år.

Prioriterte tiltak:

- NAV Malvik og virksomhet Psykisk helse og rus skal videreføre og videreutvikle et planmessig samarbeid om felles tiltak for ungdom slik at flere kommer over i utdanning eller jobb.
- Vi skal også videreutvikle og styrke samarbeidet med næringslivet og andre relevante instanser
- I løpet av 2020 etablere utstyrssentral ved Kongshaugen arbeid og kompetanse

Samhandling og koordinering for barn, unge og familier

Malvik kommune etablerte i januar 2018 prosjektet «Sammen fra start» som har mottatt økonomisk støtte fra Helsedirektoratet for 2018/2019 i henhold til tilskuddsordningen «Tilbud til mennesker med langvarige og/eller sammensatte tjenestebehov». Prosjektet har hatt fokus på helhetlig behandling, tverrfaglig samhandling og god koordinering av tjenester til familier i en vanskelig livssituasjon der flere av medlemmene har ulike tjenestebehov.

Som et resultat av dette prosjektet etableres fra høsten 2019 en pilot for oppstart av Malvik Familietorg. Mål for dette arbeidet er å skape en langsiktig og stabil livssituasjon for familier gjennom økt fokus på tettere samhandling og medvirkning med utgangspunkt i familiens behov.

Familiatorget etableres ikke som en egen organisatorisk enhet, men vil være et team bestående av fire medarbeidere i små stillingsandeler og en prosjektleder. Dette er et felles innsatsområde mellom oppvekst/ kultur og helse/ velferd.

Prioritert tiltak: Vi skal utprøve og innføre «familiatorget» i daglig drift.

Avlastning for barn og unge

Den 17.juni 2019 behandlet kommunestyret en utredningsrapport vedr. avlastningstjenesten for barn og unge fra 0 - ca. 23 år . Utredningen foreslo strategier som omhandlet følge tre hovedpunkter:

- organisering og ledelse
- tjenestekvalitet, faglig omstilling og fornyelse
- kapasitet og oppgradering av lokaler



Dagens avlastningslokaler i Stasjonsveien 16 på Vikhammer oppleves lite funksjonelle, da de i liten grad er tilpasset stadig endrede brukerbehov og har begrenset mulighet for skjerming.

Kommunestyret vedtok følgende i [sak 32/2019](#): "Rådmannen bes innarbeide nødvendige midler til videre planlegging og gjennomføring av et forprosjekt i rådmannens forslag til budsjett for 2020 med tanke på bygningsmessig kapasitetsvekst på ca. 10-15 avlastningsplasser».

Prioritert tiltak: Skisserte tiltak i utredningsrapporten følges opp i planperioden, både med tanke på endringer i daglig drift og planlegging med tanke på nødvendig bygningsmessig investering.

Dag – og aktivitetstilbud

Det er i dag etablert ulike dag – og aktivitetstilbud i kommunen, eksempelvis er det etablert et dagtilbud for eldre og yngre personer med demens på helsetunet i Hommelvik. Dette er viktige tiltak for at de som ønsker det skal få bo hjemme så lenge som mulig, og at vi skal dempe presset på heldøgns institusjonsplasser og botilbud. Det er ikke funnet rom for å øke å øke kapasiteten ytterligere i 2020. Tilskuddsmidler til etablering og drift av dagaktivitets - tilbud til hjemmeboende personer med demens som tidligere ble tildelt fra Helsedirektoratet ut fra søknad, er nå innlemmet i rammeoverføringene til kommunen.

Prioritert tiltak: Med utgangspunkt i skisserte befolkningsprognoser, evaluere og videreutvikle dagens tilbud.

Bosetting

Kommunestyret vedtok i 2016 i sak 18/16 at Malvik kommune skulle ha som mål å bosette 110 flyktninger i 3 års-perioden 2017 til 2019. Familiegjenforening var ikke inkludert i vedtaket.

På grunn av internasjonale og nasjonale tiltak ble flyktningstrømmen kraftig redusert i 2016 og 2017. Dette førte til lavere anmodninger fra Integrerings- og mangfolds direktoratet (IMDi) i vedtaksperioden. IMDi har anmodet Malvik kommune til å bosette 77 flyktninger i denne perioden. Malvik kommune har per 1.oktober 2019 bosatt 71 flyktninger og 9 familiegjenforente.

Det er planlagt å bosette de siste 6 personene høsten 2019.

Basert på dagens kunnskap, antar vi at Malvik kommune kan bli anmodet om å bosette ca. 20 flyktninger per år i de nærmeste årene. Kommunestyrets vedtak om bosetting av flyktninger for en treårs–periode ga administrasjonen handlingsrom til å håndtere små svingninger i behov og anmodninger i perioden.

Rådmannen anbefaler derfor at denne praksisen videreføres med en ramme på tilsammen 70 flyktninger for perioden fra 2020 t.o.m. 2022. Det vises forøvrig til en egen politisk sak.

Prioritert tiltak: Følge opp kommunestyrets vedtak om bosetting av flyktninger for perioden fra 2020 t.o.m. 2022.

Fastlegeordningen

Fastlegeordningen er fremdeles et sentralt og omdiskutert tema både nasjonalt og regionalt. Spesielt nevnes utfordringer med stor arbeidsmengde, mindre lønnsomhet og en bekymring knyttet til sviktende rekruttering av fastleger i kommunene. Våren 2020 vil regjeringen legge frem en handlingsplan for allmennlegetjenesten i kommunene. Eventuelle endringer i fastlegeordningen kan medføre til dels store konsekvenser for kommunene.

Per i dag har vi 13 fastleger og 1 turnuslege (LIS1) i Malvik, hvorav 8 kvinner og 5 menn. Fastlegene er selvstendig næringsdrivende og dette er i dag hovedmodellen i den kurative legetjenesten. I gjeldende handlings- og økonomiplan er det skissert behov for en ny legehjemmel. Per i dag er verken lokalisering eller driftsform avklart.

Fastlegene i Malvik har i flere år hatt lavere listestørrelse enn det som er vanlig. Dette har vært et ønske fra både fastlegene selv og kommunen, for å bedre oppfølgingen overfor pasientene. Listestørrelsen til fastlegene varierer per i dag mellom 900 – 1 100 pasienter, noe som er lavere enn våre nabokommuner.

Ny spesialistutdanningen for leger er i sin helhet iverksatt fra 1. mars 2019. Arbeidet med spesialistutdanningen har pågått i flere år, og er en kompetanse- og kvalitetsreform som skal styrke kompetansen, øke pasientsikkerheten og etablere gode læringsmiljøer. Kommunen har ansvar for å legge til rette for spesialistutdanningen i allmennmedisin.

Del 1 (LIS1) er felles for alle, og erstatter tidligere turnusordning. Den består av 12 måneder turnus i helseforetak og 6 måneder i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Del 2 (LIS2) er felles læringsmål for de tidligere grenspesialitetene innen henholdsvis kirurgi og indremedisin

Del 3 (LIS3) er unik for hver spesialitet. De spesialitetene som ikke har LIS2 går direkte fra LIS1 til LIS3.

I henhold til den individuelle avtalen om allmennpraksis i fastlegeordningen, plikter fastlegene per i dag å dekke offentlige legeoppgaver ved behov (eksempelvis helsestasjonslege og sykehjemslege). Sykehjemslegefunksjonen krever tett samhandling, kontinuitet og fleksibilitet for å sikre at vi klarer å imøtekomme stadig skiftende behov og sikrer en god oppfølging av målgruppen. Dette har vært en utfordring. Malvik kommune vil derfor vurdere om det er mulig å etablere en større stilling i denne funksjonen.

Prioriterte tiltak:

- Vurdere tiltak som kan bidra til en stabil og tilfredsstillende legedekning
- Avklare lokalisering, driftsform og opprette ny fastlegehjemmel
- Ved omprioritering, vurdere muligheten for å etablere en større kommunal deltidsstilling som sykehjemslege

Interkommunal legevakt

Legevakta flyttet i 2018 inn i nye lokaler og er nå samlokalisert med bl.a. trygghetspatruljen i en felles «helsevakt»/«responscenter».

Stadig nye krav og føringer bl.a. når det gjelder medfører økte kostnader i kommunen. Markert kostnadsøkning pr. konsultasjon etter innføring av nødnett (lisenskostnader etc.), samt opplæringskostnader ved innføring av nye system og økte kostnader som følge av nye driftsavtaler i nytt bygg (avfallssug, logistikk og forsyning, rørpost). I tillegg er det økte lønnskostnader som følge av lønnsoppgjør. Tilsammen antas dette å bety en kostnadsøkning på 500 000 kroner i 2020. Økningen må søkes dekt innenfor rammeområdet.

Konsekvenser som følge av Samhandlingsreformen

Malvik kommune har inngått samarbeidsavtalen med St. Olavs Hospital relatert til samhandlingsreformen. Denne avtalen forplikter kommunen på en rekke områder.

Utviklingen i antall pasienter som har behov for kommunalt tilbud etter at de utskrives fra St Olavs Hospital er synliggjort i tabellen nedenfor. Vi ser at det har vært en jevn økning i antallet etter innføring av Samhandlingsreformen i 2012.

Tabell - Oversikt over utskrivningsklare pasienter 2012- 1.halvår 2019

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår 2019
Antall utskrivningsklare med behov for kommunalt tilbud	252	258	286	291	307	323	370	191
Antall betalingsdøgn	6	199	23	463	54	53	506	110

Det har vært noe usikkerhet hvordan den utvidede betalingsplikten innen psykisk helse og rus som trådte i kraft den 1.1.2019 ville påvirke kommunen. Pågangen på kommunalt tilbud for denne gruppen har hittil vært begrenset, men vi må være forberedt på at kommunene også vil få økte oppgaver innenfor dette området fremover.

Det vises forøvrig til rapport om utskrivningsklare pasienter, ventelister og betalingsdøgn for 1. halvår 2019, som ble fremlagt utvalg for helse og velferd den 3.10.2019 ([sak 05/19](#))

Økning og endring av tjenestebehov

Vi registrerer et økende behov for tjenester hos flere målgrupper, både eldre og yngre med ulike funksjonsutfordringer og problematikk innen eksempelvis somatikk, rus, psykisk helse m.v. I tillegg medfører reformer og stadig flere utskrivelser fra St. Olavs Hospital flere oppgaver i kommunene.

I tillegg vises det til NOU 2016:17 *På lik linje — Åtte løft for å realisere grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemming*. Disse løftene skal sørge for at menneskerettigheter blir ivaretatt og politiske mål realisert for utviklingshemmede, på lik linje med andre. Antallet utviklingshemmede har vært relativt stabilt de siste årene i Malvik.

Derimot har antallet tjenestemottakere i kategorien ressurskrevende tjenester variert noe de siste årene. Inneværende år har vi registrert 17 personer som omfattes av denne ordningen, og basert på kunnskap per oktober 2019 forventer vi at dette blir relativt stabilt også i 2020.

Rehabilitering av god kvalitet kan være avgjørende for å sikre den enkeltes deltakelse i samfunnet og at flest kan bo lengst mulig hjemme. Det er derfor igangsatt en forbedringsprosess som innebærer bred involvering av brukere, pårørende, ansatte og ledere og hvor [tjenestedesign](#) benyttes som metode. Dette for å få oversikt over dagens situasjon og vurdere behov for forbedringstiltak.

Kapasitet heldøgns omsorgstilbud og behov for bygningsmessige investeringer

Malvik har per i dag en relativt ung befolkning, men innbyggerne lever lenger og andelen eldre vil øke fremover. Prognosene viser i dag at økningen vil bli størst fra 2025 og utover. Fra at det i dag er ca. 430 personer over 80 år, tyder prognosene på at antallet vil kunne stige til 500 personer i 2025 og til 685 innbyggere innen 2027. Den nye eldregenerasjonen har bedre

utdanning, helse, boforhold og økonomi enn tidligere generasjoner, men vi vet at forekomsten av demens, kreft og andre sykdommer øker i takt med alderen. I tråd med [NOU 2016:17, På lik linje](#), og «[Omsorg 2020](#)», jobber vi med å videreutvikle tjenestetilbudene slik at flere kan bo i egen bolig og motta tjenester i hjemmet. Dette vil gi større grad av valgfrihet, fleksibilitet og verdighet til sårbare grupper.

Det å beregne antatt behov for helse- og omsorgstjenestene frem i tid er en vanskelig øvelse. Dette fordi det påvirkes av mange faktorer. Eksempelvis har det de senere årene skjedd en betydelig utvikling i boligbyggingen ved at vi har fått flere sentrumsnære leiligheter med livsløpsstandard. Dette fører til redusert press på kommunale omsorgsboliger og institusjonsplasser. For å oppnå en bærekraftig tjeneste fremover er det viktig at alle planlegger egen alderdom, og de hjemmebaserte tjenestene videreutvikles. De fleste eldre foretrekker å bo hjemme lengst mulig, og stadig flere er vant til å benytte teknologi for å lette egen hverdag.

På sentralt budsjettkapittel er det tatt høyde for en økning av startlån med 15 millioner kroner i 2020, til totalt 65 millioner kroner. Dette er et viktig virkemiddel som bidrar til at flere får muligheten til å etablere seg i egen bolig.

I 2019 har kapasiteten på omsorgsboliger blitt redusert som følge av brannen i Rønningsvegen 1, på Vikhammer. I tillegg er omliggende trygdeboliger til tidligere Malvik sykehjem på Grønberg i dårlig stand, og benyttes per i dag ikke som utleieboliger. Dagens bygningsmasse ved Vikhammer helsetun som benyttes til heldøgns omsorg er per i dag i risikoklasse 4 (med unntak av Stasjonsveien 20). Det er behov for å oppgradere bygningene både for å ivareta tjenstemottakernes behov og sørge for lokalene er funksjonelle for de ansatte jfr. arbeidsmiljølovens krav. Ut fra dagens krav og standard, bør bygg som benyttes til heldøgns omsorg være i risikoklasse 6, dvs. i høyeste sikkerhetsklasse.

Våren 2018 ble det fremlagt en utredning om boligbehovet for personer og familier har ekstra store utfordringer med å skaffe seg bolig og/eller fungere i det ordinære private boligmarkedet, jf. [sak 25/18](#). Utredningen ble behandlet av kommunestyret den 28.5.28, og anslo boligbehovet for målgruppen til ca. 20 – 25 boliger mot 2030. Saken ble fulgt opp med nødvendige midler til et forprosjekt i gjeldende handlings- og økonomiplan.

Det vises også til utredningsrapport vedrørende avlastningstjenesten for barn og unge fra 0 - ca. 23 år, som ble behandlet av kommunestyret i juni 2019 (K.sak 32/2019). Kommunestyret fattet da følgende vedtak: "Rådmannen bes innarbeide nødvendige midler til videre planlegging og gjennomføring av et forprosjekt i rådmannens forslag til budsjett for 2020 med tanke på bygningsmessig kapasitetsvekst på ca. 10-15 avlastningsplasser".

På bakgrunn av dette og den demografiske utviklingen vil det være behov for å planlegge for en viss kapasitetsvekst fremover, og rådmannen anbefaler derfor at det startes opp et planarbeid. Midler til dette er lagt inn som forslag i investeringsbudsjettet.

Ved behov for en kapasitetsvekst i økonomiplanperioden er rådmannens faglige vurdering at

- Det først vurderes om tiltak på et lavere omsorgsnivå kan løse den konkrete utfordringen
- Derneat at kapasiteten ved dagens omsorgsleiligheter v/ helsetunene utnyttes fullt ut og at kompetansen og bemanningen økes i tråd med øvrige heldøgns omsorgstilbud
- Ledig kapasitet ved Hommelvik helsetun åpnes når dette vurderes som realistisk og nødvendig
- Ved byggingen av Hommelvik helsetun ble det ellers lagt til rette for at det kan bygges på 1 ekstra etasje når det blir behov for dette
- I tillegg vil det være aktuelt å se nærmere på hvordan man kan oppnå bedre arealutnyttelse i tilknytning til Vikhammer helsetun
- Et eventuelt samarbeid med andre kan også vurderes

Prioriterte tiltak:

- Forprosjekt som følge av utredning av boligbehov for personer som har særlige utfordringer på boligmarkedet, videreføres og slutføres i løpet av 2020.
- På bakgrunn av den demografiske utviklingen med et økende antall eldre, anbefaler rådmannen at det påstartes et planarbeid som skal vurdere nødvendig kapasitetsvekst fremover. Utredningen skal blant annet ta høyde for fremtidig behov for heldøgns omsorgstjenester samt avlastningstjenester for barn og unge.

Kompetanseutvikling, faglig omstilling og fornyelse

For å bidra til gode og bærekraftige helse- og omsorgstjenester i fremtiden er det behov for å ta i bruk ny teknologi, nye faglige metoder og jobbe kontinuerlig med forbedringer. Det må arbeides videre med å snu ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til helsefremming, forebyggende arbeid og tidlig innsats. Brukere og pårørende skal ha en større innflytelse, og det må arbeides for å videreutvikle en teambasert helse- og velferdstjeneste.

Videreutvikling av den hjemmebaserte omsorgen, samt samarbeid med familien og frivillige er viktig. I 2019 signerte Malvik kommune avtale med den digitale plattformen [Nyby](#). Dette kan bli et viktig virkemiddel for samskaping mellom kommunen og frivillige, ideelle, og private organisasjoner

Høsten 2018 ble det etablert et simuleringsrom ved Hommelvik helsetun som gir helsepersonell mulighet for klinisk trening i praktiske ferdigheter. Dette vil bedre pasientsikkerheten, bidra til å trygge ansatte og redusere behovet for at ansatte må dra til sykehuset for å få opplæring.

Malvik kommune har inngått samarbeid om [Menn i helse](#) og som følge av dette har vi avtalt å ta inn 5 helserekrutter som lærlinger fra dette prosjektet. Prosjektet er noe utvidet i forhold til tidligere, og omfatter også "damer i helse".

I planperioden er det behov for å gjennomgå tjenestetilbudene med tanke på forbedring og muligheten for å forenkle og bedre eksisterende arbeidsprosesser. Vi må forberede organisasjonen med tanke på strammere rammer, og se på mulige tiltak for å optimalisere driften i tråd med sentrale og lokale føringer. Det vises forøvrig til kommentarer under skisserte satsningsområder innen innovasjon og utvikling, heltidskultur og kvalitet og klima og miljø.

Velferdsteknologiske tjenester

Velferdsteknologi er et nasjonalt satsningsområde som vil kreve samarbeid regionalt, interkommunalt og lokalt. «Ved innføring av ny teknologi utgjør selve teknologien bare 20 prosent av de endringer som blir satt i verk. Det meste dreier seg om arbeidsformer og organisering». Dette betyr at det i all hovedsak må arbeides med å endre arbeidsformer og justere organiseringen i tråd med nye krav, samt legge til rette for kompetanseheving blant ledere og ansatte. Helsedirektoratet anbefaler kommunene å ta i bruk lokaliseringsteknologi (GPS), elektronisk medisineringsstøtte (elektronisk medisindispenser), elektronisk dørlås (e-lås), digitalt tilsyn, oppgraderte sykesignalanlegg/pasientvarslingssystem, logistikk-løsninger for mer optimale kjøreruter og bedre kvalitet på tjenester, digitale trygghetsalarmer og jobbe for å etablere responstjenester.

Malvik har samarbeidet med flere andre kommuner når det gjelder anskaffelse av ulike velferdsteknologiske løsninger. Dette gjelder blant annet [anskaffelse av digital trygghetsalarm](#) og [elektronisk medisineringsstøtte](#).

Malvik kommune har felles alarmmottak/responscenter med Trondheim kommune. Responscenteret er organisert og samlokalisert i [helsevakta](#), som består av legevakta og trygghetspatruljen. De siste årene er det, jfr. sentrale og lokale føringer, jobbet med å planlegge og teste ut ulike teknologiske løsninger som både kan erstatte og være supplement til de tradisjonelle tjenestene. Dette gjelder bl.a. innføring av GPS / sporingsteknologi, digitale trygghetsalarmer, elektroniske medisindispensere som varsler når medisinen skal tas, [multidose](#) og utskifting av pasientsignalanlegg.

Kommunestyret vedtok i 2019, jf. [sak 39/2019](#), reviderte interkommunale strategier for velferdsteknologi i Trondheimsområdet. Med dette ble innsatsen noe endret, fra valg av velferdsteknologi - til økt oppmerksomhet og innsats for å innføre velferdsteknologiske tjenester.

Prioriterte tiltak:

- Videreutvikle "kommune - Kari", slik at innbyggerne får rask og relevant tilbakemelding
- Teste og innføre Helsedirektoratets anbefalte velferdsteknologiske løsninger lokalt
- Innføre multidose i alle aktuelle virksomheter innen helse/ velferd
- Skifte ut samtlige trygghetsalarmer i kommunen og erstatte dem med nye, digitale trygghetsalarmer
- Teste ut Nyby som et virkemiddel for samskaping mellom kommunen og frivillige, ideelle, og private organisasjoner

Videreføre arbeidet med innkjøp

I 2015 ble det startet et arbeid med å øke kunnskap og innsatsen innen innkjøpsområdet. Denne satsningen har gitt konkrete resultater, og må videreføres. Dette arbeidet må derfor ses i sammenheng med øvrige innsatsområder, inkludert miljø- og klimasatsning.

Prioritert tiltak: følge opp Malvik kommunes innkjøpsstrategi og igangsatte tiltak innen området.

Systematisk og godt helse-, miljø, og sikkerhetsarbeid

Mange arbeidstakere utsettes for vold og trusler i forbindelse med jobben sin. Som arbeidsgiver må derfor Malvik kommune sette vold og trusler på dagsorden og arbeide aktivt med forebygging. I 2019 har Arbeidstilsynet gjennomført tilsyn i to virksomheter i kommunen, og det er aktuelt å dele erfaringene fra disse tilsynene med øvrige virksomheter.

Det er et mål at vi skal ha helsefremmende arbeidsplasser som bidrar til at vi når kommunens mål. Sykefraværet har til tider vært høyt innen rammeområdet, men den siste tiden har vi registrert en positiv utvikling. I 2018 ble det prioritert å styrke lederfunksjonene innen rammeområdet, blant annet for å oppnå økt nærvær og sikre tett oppfølging ved sykdom og fravær. I august 2019 var totalfraværet på 9,3 prosent. Til sammenligning var fraværet på 11 prosent i samme periode i fjor. Det anses derfor som viktig å videreføre satsningen.

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor ble gjennomført for første gang i 2017, og skal gjennomføres annet hvert år. De [10 faktorene](#) måler medarbeidernes oppfatning av viktige forhold på arbeidsplassen. Undersøkelsen bygger på nasjonal og internasjonal forskning om hva som er viktig for å oppnå best mulig bruk av kompetanse, godt arbeidsmiljø og kvalitet på tjenestene som skal leveres.

Prioriterte tiltak:

- I samarbeid med bedriftshelsetjenesten, sørge for at vi har et system som sikrer at vi følger opp kravene til helse, miljø og sikkerhet i virksomhetene på en [systematisk og god måte](#)
- Gjennomføre og følge opp medarbeiderundersøkelsen

13.4 Nasjonale føringer

Nasjonale krav til helse – og velferdstjenestene er at de skal være bærekraftige, baseres på individuelle behov, medvirkning/ aktiv deltagelse fra den som er tjenestemottaker, være virkningsfulle, trygge og sikre. I tillegg skal tjenestene være koordinert og samstemt, effektive og tilgjengelige.

For de sosiale tjenestene er ett av regjeringens hovedmål å styrke det sosiale sikkerhetsnettet, sørge for at Norge fortsatt er et land med små økonomiske og sosiale forskjeller og at vi har et samfunn der alle får muligheten til å delta.

Program for folkehelsearbeid i kommunene

Folkehelseprogrammet er en 10-årig satsning fra Regjeringen og er et utviklingsarbeid som skal bidra til en langsiktig styrking av kommunenes arbeid med å fremme befolkningens helse og livskvalitet. Malvik kommune inngikk i programmet fra 2018, og ungdom og psykisk helse er satsningsfeltet.

Nasjonale mål og hovedprioriteringer for de sosiale tjenestene i arbeids- og velferdsforvaltningen

De langsiktige føringene fra sentrale myndigheter er flere i arbeid, bedre brukermøter og økt kompetanse. Kommunen har et særlig ansvar for å bidra til å løse eller forebygge sosiale problemer og hjelpe folk ut av vanskelige livssituasjoner. Formålet med sosialtjenesteloven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgangen til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. NAV og kommunen skal medvirke til at personer som faller utenfor eller får utilstrekkelig hjelp fra andre velferdsordninger blir ivaretatt. Tidlig innsats er vesentlig for å forebygge sosiale problemer. Dette gjelder særlig overfor barn og unge som vokser opp i vanskeligstilte familier, og hvor det er viktig å hindre at oppvekstsituasjonen fører til ytterligere og vedvarende stigmatisering og mangel på de samme mulighetene andre barn har.

Fremtidens primærhelsetjeneste – Omsorg 2020

Regjeringen vil utvikle en helhetlig helse- og omsorgstjeneste med god kvalitet og kompetanse (Meld. St. 26 2014-2015). I meldingen fremgår at regjeringen bl.a. vil legge til rette for mer integrerte tjenester ved samlokalisering, en aktiv pårørendepolitikk, økt kompetanse og kvalitet og nye arbeidsmetoder. En faglig sterk tjeneste, arkitektur og teknologi, samt forenkling, fornying og forbedring gjennom innovasjon vektlegges.

"Leve hele livet" (Meld. St. 15 (2017 - 2018) - En kvalitetsreform for eldre

Regjeringens eldrereform skal gi eldre en trygg og aktiv alderdom. Reformen løfter frem 25 løsninger og mange eksempler som skal bidra til måloppnåelse. Disse er basert på innspill fra eldre og pårørende.

Hovedtemaene i reformen er mat og måltider, aktivitet og felleskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene. Det legges opp til en prosess hvor kommunestyrene skal vedta løsningene som passer lokalt. Reformperioden startet 1. januar 2019 og skal vare frem til 2023 med ulike faser for planlegging, gjennomføring og evaluering.

Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering 2017 - 2019

Planen skal bidra til at kommunene settes i stand til å gi et godt rehabiliteringstilbud til innbyggerne og over tid overta flere rehabiliteringsoppgaver fra spesialisthelsetjenesten, slik at brukerne kan motta habiliterings- og rehabiliteringstjenester der de bor. Planen skal også bidra til å styrke brukerperspektivet og bedre kvaliteten i tjenesten. Arbeidet videreføres også i 2020.

Det vises også til NOU 2016:17 *På lik linje — Åtte løft for å realisere grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemming*. Løftene skal sørge for at menneskerettigheter blir ivaretatt og politiske mål realisert for utviklingshemmede, på lik linje med andre. De åtte løftene skal sikre: 1) selvbestemmelse og rettssikkerhet, 2) inkluderende og likeverdig opplæring, 3) arbeid for alle, 4) god helse og omsorg, 5) eget hjem, 6) kompetanse og kunnskap, 7) koordinerte tjenester, og 8) målrettet styring.

"Mestre hele livet" - Regjeringens strategi for god psykisk helse 2017 - 2022

Regjeringen har som mål at flere skal oppleve god psykisk helse og trivsel, og at de sosiale forskjellene i psykisk helse skal reduseres. Samtidig vil vi legge til rette for å fange opp de som trenger hjelp, og iverksette målrettede tiltak for den enkelte som er i en sårbar situasjon, før de kanskje utvikler lidelser. Strategien vektlegger mer åpenhet og kunnskap om psykisk helse for å gjøre det lettere å takle små og store utfordringer, forebygge og behandle sykdom. I den forbindelse har regjeringen varslet at de vil innføre betalingsordningen i forskrift om betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter innen rus og psykisk helse fra 2019.

13.5 Satsingsområder i økonomiplanperioden

Innovasjon og utvikling

Helseplattformen

Helseplattformen er en anskaffelse og innføring av en ny felles pasientjournal for alle sykehus og kommuner i hele Midt-Norge. Det er første gang det etableres en felles løsning for kommune- og spesialisthelsetjeneste, fastleger og avtalespesialister, som ligger innenfor det nasjonale målbildet «En innbygger – én journal». Formannskapet og Utvalg for helse og velferd fikk en orientering om Helseplattformen i et felles møte den 16. februar 2019, og kommunestyret vedtok den 17.06.2019 ([sak 38/19](#)) å opprettholde intensjonen om å inngå endelig samarbeidsavtale med Helseplattformen AS, og utløse opsjon for innføring av nytt pasientadministrativt system og elektronisk pasientjournal, i henhold til plan for innføringsprosjektet. Kommunestyret vedtok i denne saken at rådmannen skulle anslå økonomisk effekt av en eventuell opsjon i sitt forslag til budsjett 2020 og økonomi- og handlingsplan 2020 - 2023.

Malvik kommune skulle etter planen innfases samtidig med St. Olavs Hospital HF og samtlige kommuner som er tilknyttet sykehuset, dvs. fra fjerde kvartal 2021. Tidslinjen for innføringsprosjektet er konkretisert på [prosjektets nettsider](#). Per i dag ser det ut til at det kan bli aktuelt med innføring for Malvik i 2022, dvs. noe senere enn tidligere antatt. Vedtak om utløsning av opsjonen må foretas minst ett år før innfasingen, dvs. for Malvik kommunes del i 2021.

Så langt i forhandlingsprosessen er indikasjonen at det ser det ut til å bli en gjennomsnittlig årlig kostnad for kommunene på om lag 300 kroner per innbygger. Dette inkluderer selve anskaffelsen av Helseplattformen, lisens- og driftskostnader og kostnader til opplæring/innføring. For Malvik kommune tilsvarer dette en brutto årlig kostnad på om lag 4 millioner kroner, forutsatt en finansieringsfordeling av de samlede kostnader mellom investering og drift på 50/50.

På nåværende tidspunkt er det fortsatt noe usikkerhet knyttet til når løsningen skal innføres i Malvik kommune. Dette avhenger av fremdriften i hovedprosjektet. Rådmannen har foreløpig innarbeidet deler av anslått kostnad i investeringsbudsjettet, og vil måtte komme tilbake til finansiering av den samlede kostnaden på et senere tidspunkt når innføringstidspunkt er klarlagt.

Prioritert tiltak: Malvik kommune må forberede egen organisasjon på denne endringen, og vil samarbeide med flere kommuner i det planlagte [innføringsprosjektet](#). Det må etableres en lokal arbeidsgruppe som får ansvar for å følge opp arbeidet.

Kontinuerlig forbedring

Ved aktiv bruk av e-læring og simuleringsrommet ved Hommelvik helsetun kan virksomhetene ta i bruk nye metoder i tjenesteyting, og endre måten tjenester utøves på i dag.

I planperioden er det behov for å gjennomgå tjenestetilbudet med tanke på forbedring og forenkle eksisterende arbeidsprosesser. Vi må forberede organisasjonen med tanke på strammere rammer, og se på mulige tiltak for å optimalisere driften i tråd med sentrale og lokale føringer.

Prioriterte tiltak:

- Følge opp og videreutvikle etablerte simuleringsrom ved Hommelvik helsetun
- Ved hjelp av nye metoder, som eksempelvis [tjenestedesign](#), vil vi se nærmere på kvalitetsforbedring og videreutvikling av tjenester. Bruk av digitale verktøy må vurderes i sammenheng med dette.

Heltidskultur og økt tjenestekvalitet

Gjennom 2018 og 2019 er det jobbet systematisk henimot en heltidskultur og økt tjenestekvalitet i tjenestene. Dette er et viktig utviklingsarbeid og den satsningen som har hatt høyeste prioritet innen helse/ velferd.

Videreføre innovasjonsprosjekt om heltidskultur og tjenestekvalitet

I 2018 ble det inngått avtale med SINTEF og NTNU om innovasjonsprosjektet «Kvalitetsindikatorer i den kommunale helse – og omsorgstjenesten». En første rapport fra dette arbeidet er nå fremlagt, og viser de analyser vurderinger som er gjort så langt i prosjektet.

Prioritert tiltak: I 2020 - 2021 vil det bl.a. være av interesse å teste ut ulike tiltak som iverksettes knyttet til heltidskultur og økt tjenestekvalitet. I den forbindelse vil det være relevant å koble relevant brukerdata med relevant medarbeiderdata.

Evaluere igangsatte prøveprosjekter og prøve ut andre relevante tiltak

Den siste tiden har vi sett en positiv utvikling i andelen faste ansatte i hel stilling innen helse/ velferd. Fra at andelen heltid var på 33,1 prosent den 1.1.2017, har andelen heltid økt til 42,2 prosent per 1.9.2019.

I 2019 er det igangsatt prøveprosjekt med langvakter på helg i tre ulike avdelinger, bl.a. i virksomhet Boveiledningstjenesten og i virksomhet Helse og rehabilitering. I forslag til handlings- og økonomiplan er det tatt høyde for å videreføre disse prosjektene som også innebærer at ansatte som har over 50 prosent stillingen får en fagdag i turnus hver 12. uke.

I 2020 ser vi behovet for at alle ansatte over 50 prosent stilling som jobber i turnus, får en fagdag hver 12. uke. Dette er et prioritert tiltak innen helse/velferdsområdet i 2020.

Det må jobbes videre med å få konkretisert en rekrutteringsplan innen helse/ velferd i løpet av 2020. Det er også ønskelig å se på muligheten for innføring av rekrutteringsstillinger på helg med bruk av langvakter. I den forbindelse vil muligheten for en mentor- ordning bli vurdert.

Inneværende år er det utredet muligheten for å etablere en vikarpool/ bemanningspool som skal være et virkemiddel i arbeidet mot en heltidskultur. Utredningen foreslo å etablere en bemanningsenhet ved korttidsfravær. Dette må vurderes innført i planperioden.

Hjemmesykepleien har med bistand fra [Ressurssenter for omstilling i kommunene](#), startet et kartleggingsarbeid høsten 2019. Dette for å øke heltidsandelen, bedre logistikk og bruk av digitale verktøy, samt koordinering og optimalisering av kompetanse. Dette vil også ha positive klima/ miljøgevinster. Resultatet av denne kartleggingen vil med stor sannsynlighet kreve oppfølging i planperioden.

Prioriterte tiltak:

- Innføre fagdag for ansatte over 50 prosent stilling som jobber i turnus
- Utarbeide rekrutteringsplan innen helse/ velferd
- Vurdere muligheten for nye tiltak som kan bidra til heltidskultur. Eksempelvis lokal bemanningspool, jfr. anbefalinger fra lokal arbeidsgruppe, rekrutteringsstillinger m.v.

Klima og miljø

Matsvinn

Matsvinn er en stor utfordring globalt og lokalt som det ikke finnes en enkel løsning på. En tredjedel av all mat som produseres i verden blir ødelagt eller kastet, og det er viktig å kartlegge matsvinnet for å kunne sette inn relevante tiltak. Innen helse/ velferd ble det i 2019 søkt Miljødirektoratet om tilskuddsmidler for å kartlegge og redusere matsvinn på helsetunene. Dette omhandler både kompetanseheving og kollegaveiledning, bestilling, tilberedning og oppbevaring av mat og utnyttelse av restemat samt rutiner som vil bidra til å forebygge matsvinn. [Søknaden ble tildelt 845 000 kroner inneværende år](#) og arbeidet har startet opp.

Prioritert tiltak: Følge opp dette tiltaket i 2020 og sørge for nødvendige endringer i den daglige driften.

Kjøretøy og transport

Helse - og velferdsområdet benytter i dag hovedsakelig bensindrevne biler til sine oppdrag. Høsten 2019 blir det montert en type lader som gjør det mulig å utvide bilparken med andel el-biler. Det arbeides med å skaffe el-sykler som kan benyttes i tjenesten og som oppleves som et reelt alternativ til bruk av bil. Dette vil være sykler med god rekkevidde, og som har god funksjonalitet (vesker for å frakte nødvendig utstyr, piggdekk, serviceavtale osv.). For å finansiere dette benyttes midler fra årsoppgjøret 2018, der det ble satt av 750 000 kroner på disposisjonsfond til ulike miljøtiltak, herunder el-sykler.

Prioritert tiltak: I planperioden vi vil vurdere muligheten for å ta i bruk el-sykler samt øke antallet el-biler i tjenesten.

Flere digitale tjenester - redusert bruk av papir

Inneværende år har det blitt satset på opplæring og innføring av digitale løsninger som kan bidra til redusert bruk av papir og porto. Den 1.oktober 2019 innføres bl.a. "Svar ut" fra fagprogrammet Profil og det arbeides også med å innføre digitale sosialtjenester ([Digisos](#)). Målet er bedre og raskere hjelp til innbyggerne, men dette vil også redusere bruk av papir og bidra til mer effektiv ressursbruk.

13.6 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan							
	2020		2021		2022		2023	
Vedtatt budsjett	254	250	254	250	254	250	254	250
Sum Tekniske justeringer	-500		-500		-500		-500	
Vedtak forrige periode								
Andre tiltak	0		0		0		0	
Generell effektivisering	-541		-1 081		-1 622		-2 163	
Reduserte utgifter knyttet til flyktninger	-2 520		-5 610		-6 810		-6 810	
Satsing heltid og kvalitet	1 000		1 000		1 000		1 000	
Økt egenandelstak for ressurskrevende tjenester	800		800		800		800	
Sum Vedtak forrige periode	-1 261		-4 892		-6 632		-7 173	
Sum Demografijustering	2 750		5 400		8 900		12 000	
Sum Lønns- og prisvekst	8 300		8 300		8 300		8 300	
Konsekvensjustert budsjett	9 289		8 309		10 068		12 627	
Konsekvensjustert ramme	263 540		262 559		264 318		266 877	
Innsparingstiltak								
Betaling for fysikalsk behandling	-230		-230		-230		-230	
Effektivisering og gjennomgang av tjenesteforløp m.v.	0		-1 500		-1 500		-1 700	
Interkommunalt samarbeid om stillingsressurs knyttet til Helseplattformen	-400		-400		-400		0	
Redusert utgift - transport av varmmat	-100		-100		-100		-100	
Streng praksis for innleie, ekstrahjelp og bruk av overtid	-709		-709		-709		-709	
Sum Innsparingstiltak	-1 439		-2 939		-2 939		-2 739	
Nye tiltak								
Digitale trygghetsalarmer	1 100		1 100		1 100		1 100	
Kompensasjon arbeidsavklaringspenger	200		200		200		200	
Ny beregning av barnetrygd for sosiale tjenester	300		300		300		300	
Reduserte husleieinntekter	780		780		780		780	
Øremerket tilskudd botilskudd flyttes til rammetilskudd	1 000		1 000		1 000		1 000	
Øremerket tilskudd dagaktivitetstilbud flyttes til rammetilskuddet	480		480		480		480	
Øremerket tilskudd habilitering/rehabilitering flyttes til rammetilskuddet	217		217		217		217	
Sum Nye tiltak	4 077		4 077		4 077		4 077	
Nye tiltak og realendringer budsjett	2 638		1 138		1 138		1 338	
Ramme 2020-2023	266 178		263 697		265 456		268 215	

Vedtak forrige periode

Reduserte utgifter knyttet til flyktninger

Kommunestyret vedtok i februar 2016 ([K.sak 18/16](#)) at det skulle bosettes 110 flyktninger for perioden 2017 – 2019. Familegjenforening er ikke inkludert i dette vedtaket. Ut fra en vurdering med grunnlag i IMDis kriterier og møter med direktoratet lokalt, har vi grunn til å

anta at Malvik kommune fortsatt vil være en sentral bosettingskommune til tross for at de skisserer et redusert behov fremover. Spørsmålet om bosetting i perioden 2020 - 2022 er fremlagt som en egen politisk sak. Rådmannen innstilling i denne saken er følgende:

- 70 flyktninger bosettes i Malvik kommune i perioden 2020 -2022. Familiegjennforeninger kommer i tillegg.
- Rådmannen får fullmakt fra kommunestyret til å disponere plassene for det enkelte år innenfor denne rammen, i samråd med IMDi
- Integreringstilskuddet forbeholdes tiltak som skal bidra til at kommunen når det vedtatte bosettingstall og sikrer en rask overgang til arbeid eller utdanning gjennom introduksjonsprogrammet

Som følge av reduserte flyktningeinntekter og redusert bosetting i årene fremover, forventes det også at utgiftene bl.a. til bosetting, oppfølging, introduksjonsstønning og økonomisk sosialhjelp reduseres. I tillegg er det behov for å gjennomgå tjenestetilbudet innen hele helse/ velferdsområdet med tanke på å redusere utgiftene med 2,5 millioner kroner i 2020 og 5,6 millioner kroner i 2021. Ved hjelp av nye metoder, som eksempelvis [tjenestedesign](#), vil vi se nærmere på effektivisering og nye måter å jobbe på , eksempelvis ved bruk av digitale verktøy. En andel av befolkningsvekst - midlene er derfor lagt inn som effektivisering i perioden 2021 - 2023.

Satsing heltid og kvalitet

Per i dag har ansatte som jobber i turnus ingen frikjøp til fagutvikling og nødvendig oppdatering. I forbindelse med igangsatte prøveprosjekt med langvakter, er det innført en fast opplæringsdag hver 12 uke

Erfaringene med fagdag i turnus har vært entydig positive. Ut fra et forbedringsperspektiv ser vi behov for at dette innføres som standard for alle ansatte som har mer enn 50 prosent stilling og som jobber i turnus. Dette slik at de får mulighet for å holde seg faglig oppdatert.

Dette innebærer en økt totalkostnad på om lag en million kroner i 2020.

Innsparingstiltak

Effektivisering og gjennomgang av tjenesteforløp m.v.

I planperioden er det behov for å gjennomgå tjenestetilbudet med tanke på forbedring og forenkle eksisterende arbeidsprosesser. Ved hjelp av nye metoder, som eksempelvis [tjenestedesign](#), vil vi se nærmere på effektivisering, kvalitetsforbedring og videreutvikling av tjenester. Bruk av digitale verktøy må vurderes i sammenheng med dette. En andel av befolkningsvekst - midlene er derfor lagt inn som effektivisering i 2021 - 2023.

Vi ser ellers at det er ulik praksis på noen personal - tiltak, blant annet gjelder dette spørsmål om betalt/ ubetalt spisepause. Det kan også være aktuelt å se på andre fellesordninger (eksempelvis telefongodtgjøring og klesgodtgjøring).

Interkommunalt samarbeid om stillingsressurs knyttet til Helseplattformen

Det er enighet mellom Midtre Gauldal, Melhus og Malvik kommune om at Malvik kommune besørger funksjonen som regional innføringsleder for Helseplattformen for de nevnte kommunene. Denne rollen dekkes innenfor gjeldende rammer innen helse/ velferdsområdet.

Dette er et spleiselag mellom kommunene med skjønnsmidler fra Fylkesmannen. Det er beregnet et bidrag fra de nevnte kommunene tilsvarende en 50 prosent stilling i 2020 med skjønnsmidler på tilsammen 400 000 kroner.

Redusert utgift - transport av varmmat

Som følge av ny avtale om transport av varmmat og ny leverandør anslås kostnaden å kunne reduseres med 100 000 kroner årlig, henholdsvis med 25 000 kroner for virksomhet Hjemmesykepleien og 75 000 kroner for virksomhet Helse og rehabilitering.

Streng praksis for innleie, ekstrahjelp og bruk av overtid

Det har vært stort overforbruk når det gjelder overtid, vikar-innleie og ekstrahjelp hittil i år, og vi registrerer at det også er ulik praksis i virksomhetene knyttet til dette temaet. Vi anser det som nødvendig å stramme inn på dagens praksis.

Det etableres rutiner som sikrer en felles praksis for overtid, vikar - innleie og ekstrahjelp. Dette betyr blant annet at overtid må godkjennes fra avdelingsleder eller virksomhetsleder.

Nye tiltak

Digitale trygghetsalarmer

I dag er det ca. 180 personer som har trygghetsalarm i Malvik kommune.

Malvik kommune har gjennomført en [felles anskaffelsesprosess](#) på digitale trygghetsalarmer sammen med flere kommuner. Trondheim kommune har hatt hovedansvar for prosessen.

Som følge av dette ble det fremlagt forslag om revidert vertskommuneavtale som ble vedtatt av kommunestyret den 17.06.19. [K.sak 36/19](#). Dette medfører en ekstra kostnad på 1,1 millioner kroner årlig for Malvik kommune.

Den planlagte utskiftingen av trygghetsalarmene har blitt noe forsinket, men antas nå å kunne gjennomføres i februar/ mars 2020.

Kompensasjon arbeidsavklaringspenger

Med virkning fra 1. januar 2018 ble det gjennomført endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger. I lovproposisjonen ble Arbeids- og sosialdepartementet og KS er enige om å kartlegge i hvilken grad endringene i regelverket har betydning for kommunenes utgifter til økonomisk stønad.

Nærmere analyser har vist at endringen i unntaksbestemmelsen fra maksimal varighet på arbeidsavklaringspenger har medført en økning i den samlede utbetalingen av økonomisk sosialhjelp i 2018 på om lag 90 millioner kroner, og at dette gjelder om lag 1 900 personer. Sentrale myndigheter har derfor økt bevilgningen for å kompensere kommunene for anslåtte

merutgifter til økonomisk sosialhjelp i 2019. Dette utgjør en økt inntekt på 200 000 kroner for Malvik kommune.

Ny beregning av barnetrygd for sosiale tjenester

I starten av 2019 vedtok Stortinget å øke satsen på barnetrygd med virkning fra 1. mars 2019 til 1054 kroner i måneden. Den tidligere satsen på 970 kroner hadde da ikke blitt justert siden 1996. Dette innebar en økning på 84 kroner per måned per barn, dvs. at barnefamilier fra mars innværende år får ca. 1 000 kroner mer i barnetrygd per barn per år. Da det ble vedtatt at satsen for barnetrygd skulle økes, var det flere som påpekte at de som lever på marginale inntekter og mottar sosialhjelp ikke ville nyte godt av denne økningen.

Kommunestyret fattet den 27.05.19 (K.sak 29/19) vedtak om å styrke satsene for barnetillegg med 84 kroner per barn per måned i tråd med økningen i barnetrygden. Som følge av dette er budsjettet økt med 300 000 kroner for 2020.

Reduserte husleieinntekter

Brannen i omsorgsboligene i Rønningsvegen 1 på Vikhammer i mars 2019 medførte 9 færre omsorgsleiligheter i kommunen.

De kommunale trygdeboligene i Hesttrøa ved tidligere Malvik Sykehjem er i dårlig forfatning. En eventuell rehabilitering vil være omfattende og kostnadskrevende. Disse boligene bør vurderes i sammenheng med evt. avvikling av det gamle sykehjemmet. Samtlige leietakere i disse seks kommunale boligene i Hesttrøa har i 2019 flyttet til andre boliger.

Husleieinntektene er som følge av de ovennevnte punktene redusert med 880 000 kroner.

Samtidig er det noe ledighet i kommunale boliger, inkl. omsorgsboliger det siste året. Rådmannen mener at denne ledigheten kan reduseres bl.a. ved en tettere dialog og raskere avklaring mellom Koordinerende enhet og Eiendomsservice. Dette antas å kunne gi en økt inntekt på 100 000 kroner.

Øremerket tilskudd botilskudd flyttes til rammetilskudd

Fra 2020 vil følgende fire øremerkede tilskudd bli overført til kommunene som en ny oppgave. Dette gjelder:

- Tilskudd til etablering
- Tilskudd til tilpasning
- Tilskudd til utredning
- Tilskudd til prosjektering

Innbyggerne vil ha samme mulighet til å søke kommunen om tilskudd som tidligere. Kommunen vil ha plikt til å behandle søknadene, fatte enkeltvedtak og behandle eventuelle klager.

I forslag til handlings- og økonomiplan er det årlig avsatt 1 million kroner til dette formålet. Anslaget er beheftet med noe usikkerhet.

Øremerket tilskudd dagaktivitetstilbud flyttes til rammetilskuddet

Dette tilskuddet lå tidligere inn i rammen til helse og velferd. Fra og med 2020 opphører det øremerkede tilskuddet, og legges inn i kommunens generelle rammetilskudd. Dermed må rammen til helse og velferd øke, slik at bortfall av de øremerkede midlene ikke endrer de økonomiske forutsetningene for rammeområdet.

Øremerket tilskudd habilitering/rehabilitering flyttes til rammetilskuddet

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2020 foreslått å avvikle tidligere tilskudd til habilitering og rehabilitering og innlemme dette i rammetilskuddet til kommunene. I 2019 fikk vi tildelt 750 000 kroner i tilskudd til dette formålet. Rammeområdet får kompensert like mye som rammetilskuddet øker når dette flyttes fra øremerket tilskudd, det vil si 217 000 kroner.

I realiteten representerer derfor dette en redusert inntekt på 533 000 kroner, sammenliknet med 2019.

13.7 Investeringsbudsjett

Beløp i 1000	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2020	2021	2022	2023	2020-23
Helse og velferd							
Helseplattformen	2025	10 000	0	0	2 000	2 000	4 000
Pasientsignalanlegg og velferdsteknologiske løsninger	2023	4 300	4 300	0	0	0	4 300
Utbedring av rapportrom på Hommelvik helsetun	2020	300	300	0	0	0	300
Sum Helse og velferd		14 600	4 600	0	2 000	2 000	8 600
Tekniske tjenester							
Forprosjekt kommunale boliger	2019	800	500	0	0	0	500
Sum Tekniske tjenester		800	500	0	0	0	500
Sum investeringsprosjekter		16 500	5 100	0	2 000	2 000	9 100

Helseplattformen

Helseplattformen er en anskaffelse og innføring av en ny felles pasientjournal for alle sykehus og kommuner i hele Midt-Norge. Malvik kommune skulle etter planen innføres samtidig med St. Olavs Hospital HF og samtlige kommuner som er tilknyttet sykehuset, dvs. fra fjerde kvartal 2021. Tidslinjen for innføringsprosjektet er konkretisert på [prosjektets nettsider](#). Per i dag ser det ut til at det kan bli aktuelt med innføring for Malvik i 2022, dvs. noe senere enn tidligere antatt. Vedtak om utløsning av opsjonen må foretas minst ett år før innfasingen, dvs. for Malvik kommunes del i 2021.

Så langt i forhandlingsprosessen er indikasjonen at det ser det ut til å bli en gjennomsnittlig årlig kostnad for kommunene på om lag 300 kroner per innbygger. Dette inkluderer selve anskaffelsen av Helseplattformen, lisens- og driftskostnader og kostnader til opplæring/innføring. For Malvik kommune tilsvarer dette en brutto årlig kostnad på om lag 4 millioner kroner, forutsatt en finansieringsfordeling av de samlede kostnader mellom investering og drift på 50/50.

På nåværende tidspunkt er det fortsatt noe usikkerhet knyttet til når løsningen skal innføres i Malvik kommune. Dette avhenger av fremdriften i hovedprosjektet. Rådmannen har foreløpig innarbeidet deler av anslått kostnad i investeringsbudsjettet, og vil måtte komme tilbake til finansiering av den samlede kostnaden på et senere tidspunkt når innføringstidspunkt er klarlagt.

Det vises forøvrig til kommentarer i driftsbudsjettet innen helse/ velferd.

Pasientsignalanlegg og velferdsteknologiske løsninger

Nasjonalt program for velferdsteknologi, som er en del av Omsorgsplan 2020, har som hovedmål at velferdsteknologi skal være en integrert del av tjenestetilbudet i omsorgstjenestene innen 2020. Helsedirektoratet har gitt klare [anbefalinger til kommunene om velferdsteknologiske løsninger](#) som bør innføres. Prosjektet «[Trøndelagsløftet](#)» skal bidra til at Trøndelag blir koordinert på det velferdsteknologiske feltet, og sørge for at kommunene får den bistanden de selv opplever at de trenger for å innføre velferdsteknologiske tjenester.

Pasientsignalanlegg

I gjeldende handlings- og økonomiplan 2019 – 2022 ble det i investeringsbudsjettet vedtatt anskaffelse av pasientsignalanlegg med nødvendige bygningsmessige endringer og teknologi ved «gamle» delen av Hommelvik helsetun (Motrøtunet). Vi er i den forbindelse i en felles anskaffelsesprosess sammen med Trondheim kommune. Når anskaffelsesprosessen er sluttført, vil det bli nødvendig å legge en plan for utskifting av de fleste anleggene inkl. i Stasjonsvegen 6,8 og 10 på Vikhammer helsetun.

Velferdsteknologi

Kommunestyret vedtok den 17.06.2019 felles strategier for velferdsteknologi i Trondheimsområdet (k.sak 39/19). Utskiftingen til digitale trygghetsalarmer, revidert vertskommuneavtale og samarbeid om Helsevakta er en sentral del av dette. Kompetansehevende tiltak vil også være aktuelt. Dette må ses i sammenheng med innføringsprosjektet knyttet til Helseplattformen.

Det foreslås at tidligere bevilgning på pasientvarslingsanlegg og velferdsteknologi ses i sammenheng og at anslagene justeres ihht. prisvekst.

Utbedring av rapportrom på Hommelvik helsetun

Per i dag er det utfordringer med for lite luft inne på et rom som benyttes til rapport for ansatte ved Hommelvik helsetun. En aktuell løsning som er foreslått fra Eiendomsservice er å montere et aggregat som kun forsyner dette rommet.

Forprosjekt kommunale boliger

I møte den 28.5.18 fikk kommunestyret i sak 25/18 fremlagt en utredning av status og antatt boligbehov frem til 2030. Dette gjaldt personer og familier som har ekstra store utfordringer med å skaffe seg bolig på - eller fungere i - det ordinære boligmarkedet. I rapporten ble det anslått et behov for å etablere 20 – 25 nye kommunale boliger mot 2030.

Dette arbeidet må vurderes i sammenheng med pågående utredning av avlastningsbehov for barn og unge, samt kommunal plikt om akutt døgnenhet innen rus/ psykiatri.

Som nevnt i saken, er det nødvendig å avsette midler til planlegging og gjennomføring av et forprosjekt med tanke på å følge opp dette arbeidet. Arbeidet har startet opp i 2019, men bevilgningen på 800 000 kroner i 2019 vil ikke bli brukt opp og 500 000 kroner av bevilgningen foreslås flyttet til 2020.

14. Tekniske tjenester

14.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

FDV-Kommunalteknikk

Virksomheten er delt inn i to driftsenheter – en for selvkostområdene vann og avløp, og en for de øvrige områdene veg, park og idrettsanlegg.

Virksomhetens hovedansvar er forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens vann- og avløpssystemer, veger, gater og plasser, park-/idrettsanlegg og friluftsområder. Vi skal sørge for å opprettholde en god, trygg og sikker infrastruktur, ivareta trafiksikkerhet, tilrettelegge grønnstruktur og ta høyde for å kunne håndtere større vannmengder som følge av klimaendringer. Måloppnåelse skapes i tett samarbeid med andre enheter i kommunen og med både offentlige og private eksterne aktører.

Areal og samfunnsplanlegging (AreSam)

Virksomheten har to hovedansvarsområder. Et hovedområde er lovforvaltning og saksbehandling knyttet til arealplanlegging, byggesaker, landbruk og miljø, forurensning mm. Folkehelsekoordinator inngår i virksomheten. Virksomheten ivaretar kommunens rolle som vertskommune for vannområdekoordinator for Nea-Nidelva vannområde, et 3-årig prosjekt som startet i 2017 og avsluttes i 2020. Virksomheten har også ansvaret for utarbeidelse av kommunale areal- og reguleringsplaner.

Det andre hovedområdet i AreSam er prosjekt og utvikling som prosjekterer og bygger kommunale bygg som skoler, barnehager, renseanlegg osv. Prosjektering og bygging av infrastruktur som veg, vann og avløp inngår også. Dette gjelder både rehabilitering og nybygg.

Samhandling er sentralt

Virksomhetene har overlappende ansvarsområder – derfor er god samhandling sentralt. AreSam prosjekterer og bygger anlegg som FDV-kommunalteknikk senere får ansvar for å drifte. Dette gjelder alt fra veg, vann- og avløpsanlegg til friområder. Kommunale bygg overleveres til Eiendomsservice som har ansvar for driften av disse.

14.2 Kostra-analyse

	Malvik 2017	Malvik 2018	Melhus	Trond heim	Stjørdal	Levanger	Verdal	Landet uten Oslo	Kostra gruppe 08
Prioritet									
Avløpsnett/innsamling av avløpsvann brutto driftsutg. beløp pr innb (kr)	949	879	1 247	517	584	1 359	1 438	908	960
Avløpsrensing brutto driftsutgift beløp pr innb (kr)	101	108	447	341	466	170	853	627	524
Distribusjon av vann brutto driftsutgift beløp pr innb (kr)	1 244	1 204	925	527	784	935	1 231	875	829

	Malvik 2017	Malvik 2018	Melhus	Trond heim	Stjørdal	Levanger	Verdal	Landet uten Oslo	Kostra gruppe 08
Kommunale vei er brutto driftsutgift beløp pr innb (kr)	1 149	1 292	1 042	1 463	1 298	1 733	986	1 298	1 122
Kommunale vei er netto driftsutgift beløp pr innb (kr)	1 045	1 146	925	1 042	1 237	990	925	1 156	985
Produksjon av vann brutto driftsutgift beløp pr innb (kr)	285	261	149	258	249	201	289	368	340
Produktivitet									
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr)	98,0	103,0	118,0	107,0	120,0	111,0	129,0	126,0	126,0
Dekningsgrad									
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innb.	5,59	5,63	4,47	2,88	7,08	10,02	11,32	8,26	7,40

14.3 Felles utfordringer, mål og strategier for området

Utfordringer

Malvik kommune har i dag en infrastruktur innenfor både vann- og avløp som ikke er tilfredsstillende når det gjelder dagens og fremtidig kapasitet og kvalitet. Det betyr blant annet at vannforsyningssikkerheten ikke er tilfredsstillende, og dermed utgjør en samfunnsrisiko.

Avløpssystemet i store deler av kommunen har ikke tilfredsstillende separering av spillvann og overvann. Ledningsnett er med tanke på dette ikke godt nok rustet for å håndtere fremtidige nedbørsprofiler og nedbørsmengder.

Malvik kommune er en kommune i vekst. Dagens rensekapasitet og kvalitet er i mange tilfeller ikke tilstrekkelig og oppfyller ikke kravene i [forskrift](#). For å legge til rette for fortsatt befolkningsvekst og nybygging av arealer vil det være et behov for videre utbygging av rensekapasiteten. For å ivareta behovet for økt kapasitet og kvalitet på vannforsyningssikkerhet avløpsnett, og tilfredsstillende avløpsrensing, vil dette bety økte fremtidige kostnader for kommunen. For å få oversikt på et faktabasert grunnlag ble det i 2019 laget en hovedplan vann, avløp og vannmiljø som beskriver utfordringene og tiltaksplan for å løse disse, jf. kommunestyresak 63/2020.

Kommunens vegnett er en rammebetingelse som må fungere for å skape et god kommunikasjon og trafiksikkerhet i Malvik. Fram til nå har vedlikehold og oppgradering vært gjort ved behov. Det er derfor nå en usikkerhet på den faktiske tilstanden på vegnettet. På den bakgrunn er det utarbeidet en hovedplan veg som peker på de faktiske utfordringene og hvordan de kan løses. Det er ønske om fortsatt kvalitetssjekk av vei - og gang/sykkelbane med fokus på veistandard og trafiksikkerhet.

Saksbehandling og lovforvaltning er en vesentlig del av oppgavene innenfor området. Dette er viktige og til tider krevende oppgaver. Over tid har det vært utfordringer med å overholde

saksbehandlingstidsfrister. Dette har sin bakgrunn i vakanser i stillinger og utfordringer med å rekruttere riktig kompetanse i et konkurranseutsatt marked.

Malvik kommune ble i 2019 en del av Byvekstavtalen. Det er et mål (nullvekstmålet) om at økningen i persontrafikken skal tas gjennom kollektiv, gange og sykkel. Det betyr at vi aktivt må legge til rette for gange og sykkel, samtidig som vi må bidra til at kollektivtilbudet blir styrket.

Det er foreslått betydelige investeringer i planperioden. Noen av disse kommer som følge av at bygg og anlegg må skiftes ut. I den forbindelse må disse dimensjoneres for å håndtere veksten i befolkningen. Andre tiltak kommer som følge av den utviklingen og veksten som Malvik kommune er inne i.

14.4 Nasjonale føringer

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (Kommunal- og moderniseringsdepartementet 14. mai 2019) er en viktig rettesnor for tjenesteområdet. Forventningsdokumentet omhandler tema om gode og effektive planprosesser, planlegging for bærekraftig areal- og samfunnsutvikling generelt og planlegging for attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder spesielt.

Det nasjonale jordvernålet er å avgrense omdisponeringen av dyrket jord til under 4 000 dekar per år innen 2020. Dette målet ble satt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av ny nasjonal jordvernstrategi i 2015.

Gjennom nasjonale mål for vann pekes det blant annet på at kommunene må sørge for bedre standard på ledningsnett, redusere utbrudd av vannbåren sykdom, velge inntakspunkt der forurensningsfaren er minst, samt øke funksjonssikkerheten til vannforsyningen.

14.5 Satsingsområder i økonomiplanperioden

Gjennomføring av hovedplanene for vann, avløp og vannmiljø, samt hovedplan veg vil være viktig. Dette både med tanke på levetid og god drift, men særlig med tanke på miljø og sikkerhet.

Gjennomgang, effektivisering og kvalitetsheving på saksbehandlingen er nødvendig for å bidra til den ønskede utviklingen.

Gjennomgang og kvalitetsheving på gjennomføringsevne i investeringsprosjektene er nødvendig for å møte utviklingen for øvrig i kommunen.

Heltids- og kvalitetsarbeid

Det er stor grad av heltid innen området per i dag. Det er derfor ikke stort behov for å få flere inn på heltid, men det er viktig å følge opp og holde andelen vedlike.

Kvalitet i tjenestene er et område som vil bli viet stor oppmerksomhet framover. Høsten 2019 ble det satt i gang et OU-prosjekt nettopp med tanke på å forbedre kvaliteten og samhandlingen på området. Fokus på hvordan de enkelte prosessene kan forbedres og øke samhandlingen for å yte best mulig innen området holdes høyt i dette arbeidet.

Innovasjon og utviklingsarbeid

OU-prosjektet som ble startet i 2019 har nettopp fokus på hvordan vi kan utnytte innovasjon og utvikling for å bli bedre. Skape gode tjenester og gi alle som jobber innen området en meningsfylt arbeidsdag med mestring og utvikling.

Gjennom prosjektet "Kompetanseløft Trøndelag" og interne OU-prosesser vil digitalisering komme som et resultat. Det er et mål å kunne få til digital saksbehandling på noen byggesaker i nær framtid.

Klima og miljø

Innenfor teknisk område er det særlig oppmerksomhet knyttet til miljøet, både i den løpende driften men også investeringene:

- Oppgradering av kommunale renseanlegg og ledningsnett vil redusere overløp og øke rensesgraden slik at mindre forurensning kommer ut i vann, sjø og vassdrag.
- Oppfølging av [vannforskriften](#) og arbeid for å fjerne fremmede arter vil gi bedre økologisk tilstand i vannforekomstene i kommunen fram mot 2021.
- Undersøkelser av gamle avfallsdeponi vil gi kunnskap om miljøtilstanden, dagens påvirkning av vassdrag og eventuelle behov for tiltak.
- Arbeid med marin forsøpling og gummigranulat fra kunstgressbaner har og vil bidra til redusert spredning av mikroplast i kommunen.
- Kartlegge naturmangfold i kommunen etter ny metode

Konkrete tiltak for å bidra i kommunens klima- og miljøarbeid:

- Anskaffe el-biler og andre miljøvennlige alternativer ved utskifting av bilparken så sant det er mulig.
- Etablering av overvåkningssystemer på anlegg (sentrale driftsanlegg) for å redusere behovet for å rykke ut ved driftsmessige variasjoner
- Legge vekt på å benytte miljøvennlige energiløsninger og materialer i forbindelse med bygging.
- Ved alle tiltak innen VVA, landbruk- og plansaker skal det vurderes å gjenåpne lukka bekkeløp, og sikre tilstrekkelige arealer til kantvegetasjon langs vassdrag.
- Utarbeide en gange- og sykkelvegplan i perioden som et ledd i Byvekstavtalen

14.6 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	19 250	19 250	19 250	19 250
Sum Tekniske justeringer	19 616	18 650	17 064	15 013
Vedtak forrige periode				
Engangsbevilgninger arealplan og eiendomsarkiv	-300	-300	-300	-300
Generell effektivisering	-61	-123	-184	-195
Utredningsmidler	-800	-800	-800	-800
Sum Vedtak forrige periode	-1 161	-1 223	-1 284	-1 295
Sum Lønns- og prisvekst	-775	-775	-775	-775
Konsekvensjustert budsjett	17 680	16 653	15 005	12 943
Konsekvensjustert ramme	36 930	35 903	34 256	32 194
Innsparingstiltak				
Innsparingstiltak ARESAM	-166	-366	-366	-366
Innsparingstiltak FDV - Kommunalteknikk	-166	-366	-366	-366
Sum Innsparingstiltak	-332	-732	-732	-732
Nye tiltak og realendringer budsjett	-332	-732	-732	-732
Ramme 2020-2023	36 598	35 171	33 524	31 462

Vedtak forrige periode

Engangsbevilgninger arealplan og eiendomsarkiv

Arbeidet med scanning av eiendomsarkiv er forutsatt å være ferdigstilt i løpet av 2019, og bevilgningen på 300 000 kroner til dette arbeidet tas ut fra og med 2020.

Utredningsmidler

Budsjettet ble økt med 800 000 kroner i 2019 for å håndtere den store mengden planer innenfor området som er utarbeidet dette året. Fra og med 2020 tas midlene ut.

Innsparingstiltak

Innsparingstiltak ARESAM

Dette tiltaket kommer som følge av den andelen tekniske tjenester har av det overordnede innsparingskravet. For virksomheten Aresam vil det være et mindrebehov for konsulenttjenester som følge av ferdigstilling av hovedplan VA og hovedplan Veg i 2019. I tillegg er det satt mål om å følge opp inntektene nærmere, spesielt med tanke på å øke graden av selvfinansiering innenfor enkelte av selvkostområdene.

Innsparingstiltak FDV - Kommunalteknikk

Andelen av det overordnede innsparingskravet er 166 000 kroner, økende til 366 000 kroner for FDV-kommunalteknikk. Virksomheten vil kunne spare på lønnskostnadene som følge av flere vakant-stillinger ved utgangen av 2019 og som ikke er utlyst. Virksomheten forventer også at

dette vil ta noe tid før lønnsbudsjettet er nådd. I tillegg er det satt mål om å følge opp inntektene nærmere, spesielt med tanke på å øke graden av selvfinansiering innenfor enkelte av selvkostområdene.

14.7 Investeringsbudsjett

Beløp i 1000	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2020	2021	2022	2023	2020-23
Investeringsprosjekter							
Tekniske tjenester							
Asfaltering/reasfaltering	LØPENDE		300	300	300	300	1 200
Avløpsutbygging hovedplan	2027	157 000	7 500	27 500	27 500	28 500	91 000
Dam Foldsjøen	2021	800	400	0	0	0	400
Fiskevandring i Midtsandbekken	2019	750	750	0	0	0	750
Fjerning ferister	2020	375	375	0	0	0	375
Høydebasseng Lia	2021	25 000	12 500	11 500	0	0	24 000
Kryssing av jernbanespor i Hommelvik	2022	10 000	0	5 000	5 000	0	10 000
Maskiner, biler, utstyr og inventar	LØPENDE		2 860	1 500	1 500	0	5 860
Ny veg Hommelvik - Sveberg 1. etappe	2022	42 725	1 800	5 000	31 000	3 400	41 200
Nytt renseanlegg Karlstad/Bakken	2021	18 000	12 500	4 500	0	0	17 000
Oppgradering av sikringstiltak av høydebasseng og pumpestasjoner	2020	2 600	2 300	0	0	0	2 300
Oppgradering Nettet	2020	5 510	3 700	0	0	0	3 700
Sikringstiltak damanlegg Stavsjøen	2020	9 000	8 500	0	0	0	8 500
Svebergmarka, 3. og 4. etappe	2023	45 125	2 500	0	0	15 500	18 000
Trafikksikkerhetstiltak	LØPENDE		2 250	1 250	1 250	1 250	6 000
Utskiftning hovedvannledning Torp – Betania	2020	47 375	27 500	0	0	0	27 500
Vannverksutbedring hovedplan	2021	339 500	30 000	157 500	132 500	0	320 000
Veganlegg, diverse i tilknytning til utbygging VA-anlegg	LØPENDE		750	750	750	750	3 000
Vegbelysning, oppgradering til LED	2020	4 400	750	0	0	0	750
Sum Tekniske tjenester		708 160	117 235	214 800	199 800	49 700	581 535
Sum investeringsprosjekter		708 160	117 235	214 800	199 800	49 700	581 535

Asfaltering/reasfaltering

Dette gjelder asfaltering på veg hvor det ikke har vært asfalt tidligere. Oppgradering av vegene samkjøres med eventuelt nødvendig rehabilitering av vann- og avløpsledninger. Det er usikkert hvilke veier dette gjelder, og forslag til bevilgning er derfor en anslagsbevilgning som definerer øvre kostnadsramme per år. Basert på forbruk i de siste årene reduseres bevilgningen i perioden 2020-2023.

Avløpsutbygging hovedplan

Hovedplan for vann, avløp og vannmiljø. Hovedplan ble behandlet i kommunestyrets sak 63/19.

I 2020 vil det i hovedsak bli utarbeidet forprosjekt for tiltakene i hovedplanen. Dette vil gi grunnlag for videre prioritering. Dette vil gjelde Saksvik renseanlegg og sjøledning mellom Grønberg og Hommelvik avløpsrenseanlegg (HARA). I tillegg vil det bli prosjektert og gjennomført en del utskifting av ledningsanlegg i planperioden.

Det vil komme egne saker til kommunestyret i henhold til gjeldende økonomireglement på tiltak over 10 millioner kroner før bygging startes.

Dam Foldsjøen

Rådmannen har avsatt midler til et forprosjekt i 2019 for bl.a. å utrede investerings- og driftskostnader ved opprettholdelse av dammen på et egnet nivå. Utredning vil ikke bli ferdig i 2019, og en del av bevilgningen fra 2019 foreslås rebevilget i 2020.

Fiskevandring i Midtsandbekken

Malvik kommune har tidligere lagt den nederste strekningen av Midtsandbekken i rør. Denne bekken har et potensiale som gyteområde for sjøørret som er en truet art og har svært dårlige forhold i kommunen blant annet på grunn av bekkelukkinger. Åpningen av bekken vil gjøre den egnet som gyteområde og i tillegg bli et positivt element i utviklingen av friluftslivsområdet Midtsandtangen. Kommunen har fått tilskuddsmidler til prosjektering. Gjennomføring av tiltaket vil kreve egenandel som rådmannen foreslår å finansiere gjennom investeringsbudsjettet. Det ble bevilget 750 000 kroner til tiltaket i 2019. Bevilgningen ble ikke benyttet, og rådmannen foreslår at midlene rebevilges for 2020, ettersom tiltaket er like aktuelt å få gjennomført.

Fjerning ferister

Tiltaket går ut på å fjerne 2 ferister i Markabygdvegen og 3 ferister i Bonaunvegen. Nødvendige tiltak i forbindelse med fjerningen av disse, er oppsetting av nye gjerder på rundt 1 600 meter, samt flytting av en ferist fra Bonaunvegen til Heinfjordvegen.

Vedlikehold av feristene er forbundet med driftskostnader for kommunen. Fjerning av disse inngår som bidrag til å nå effektiviseringskravet for tekniske tjenester.

Høydebasseng Lia

Høydebassen Lia må etableres både for å jevne ut trykket i ledningsnett, og for å ha sikkerhet i vannforsyningen til Hommelvik.

Midler brukt i 2019 er knyttet til planlegging/prosjektering. Reguleringsplan for prosjektet er antatt ferdig tidlig i 2020. Oppstart med selve byggingen er planlagt til 2020 med ferdigstillelse i løpet av 2021. Det vil komme egen sak til kommunestyret vedrørende dette prosjektet før bygging startes.

Kryssing av jernbanespor i Hommelvik

Investeringen er en kommunal andel til kryssing av jernbanen i Hommelvik. Dette er en videreføring av en tidligere ubenyttet bevilgning som er knyttet til utbyggingsavtale med Hommelvik Sjøside. Prosjektet venter på planavklaringer mot BaneNor og grunneiere på Moan.

Maskiner, biler, utstyr og inventar

Det settes av en samlet investeringsramme som FDV-kommunalteknikk prioriterer innenfor. Ut fra utarbeidet plan over maskiner og biler som viser utskiftingsprogram, foretas en årlig vurdering av gjenværende bruksverdi og aktuell maskin/bil kan benyttes ut over planlagte bruksperiode. Ut fra dette anvendes bevilgningen på enkelttiltak.

Ny veg Hommelvik - Sveberg 1.etappe

I tråd med kommunestyrets vedtak må planlegging og prosjektering av denne traseen koordineres med Nye vegers nye planer for krysset på Sveberg. Oppstarten med bygging av vegen foreslås videre skjøvet ut i tid på grunn av forventet levering av steinmasser fra Nye veg. Hovedtyngden av investeringsmidlene blir derfor flyttet til slutten av økonomiplanperioden

Nytt renseanlegg Karlstad/Bakken

For å rydde opp i avløpssituasjonen, og bidra til bedre vannmiljø i området skal det bygges nye renseanlegg på Karlstad og Bakken. Prosjektering pågår i 2019 og utførelse i 2020-2021. Fra opprinnelig vedtak har prosjektet utviklet seg til å omfatte to renseanlegg uten vannledning i traseen. Dette på bakgrunn av en totalvurdering av økonomi og behov. Det vil komme egen sak til kommunestyret før bygging startes.

Oppgradering av sikringstiltak av høydebasseng og pumpestasjoner

Dette er oppfølging av risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomført i 2018.

Oppgradering Nesset

Prosjektet gjelder oppfølgingstiltak etter en HMS-runde, hvor dagens rørlager foreslås ombygget til garderober. Reoler må monteres i nytt rørlager for å tømme eksisterende lager som skal bygges om til garderober. Prosjektet er per september 2019 under prosjektering og foreslås gjennomført i 2020.

Sikringstiltak damanlegg Stavsjøen

Tiltaket er knyttet til pålegg fra Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE) om at dammen må rehabiliteres for oppfylle krav i henhold til bruddkonsekvensklasse 3. NVE har i brev 28.05.2018 varslet pålegg om retting på følgene forhold innen august 2019:

- Utarbeide teknisk plan for fornyelse av konstruksjonen innen 10.01.2019.
- Sette hoveddam Stavsjøen og sidedam Stavsjøen i forskriftsmessig stand 01.08.2019.

Rådmannen har god dialog med NVE om framdrift i dette prosjektet.

Kostnadsestimat i forprosjekt viser at tiltaket vil koste opp mot ni millioner kroner. Det ligger usikkerhet i dette ettersom det må vurderes om vannspeilet skal opprettholdes som i dag, eller senke vannspeilet og dermed reduserer kostnader. Dette henger sammen med hvilke reservevannsløsninger Malvik kommune skal ha i framtiden.

Svebergmarka, 3. og 4. etappe

Dette er kostnader knyttet til bygging av teknisk infrastruktur i Svebergmarka boligfelt i tråd med prosjektplanen. På grunn av at salget i området går tregere enn først antatt skyves investeringene lenger ut i økonomiplanperioden. Salget av tomter skjer etter utbyggingen til utbyggere og selvbyggere. Det ligger fortsatt usikkerhet knyttet til framdriften på den siste etappen med hensyn til markedstilpassing og salg.

Trafikksikkerhetstiltak

Dette er kommunal egenandel knyttet til tiltak i blant annet Byvekstavtalen. Hovedfokus ligger på planlegging av tiltakene. Nivået på investeringene er lagt i forhold de forpliktelsene Malvik kommune har påtatt seg gjennom Byvekstavtalen, samt noe til mindre tiltak.

Utskiftning hovedvannledning Torp - Betania

Vannledningen på strekningen Torp-Betania oppgraderes og større kapasitet etableres. Det vises forøvrig til egen sak som kommer til kommunestyret i november 2019. Prosjektet har av forskjellige årsaker blitt utvidet som beskrevet i denne saken. Prosjektet vil bli ferdigstilt i 2020.

Vannverksutbedring hovedplan

Hovedplan for vann, avløp og vannmiljø. Hovedplan ble behandlet i kommunestyrets i september jf. sak 63/19.

I løpet av 2020 vil ressursene i hovedsak gå med til å utarbeide forprosjekt for tiltakene i hovedplanen. Dette vil gi grunnlag for videre prioritering.

Det planlegges ny vannledning langs traseen til E6 når denne utvides. Nye veier as har i sin framdriftsplan planlagt oppstart med bygging medio 2020. ny vannledning er et omfattende prosjekt og foreløpig kostnadsoverslag er på 300 millioner kroner. Det presiseres at dette kostnadsanslaget er foretatt uten forprosjektering og er beheftet med betydelig usikkerhet.

Det vil komme sak om prosjektet til kommunestyre før bygging startes.

Veganlegg, diverse i tilknytning til utbygging VA-anlegg

I tilknytning til kontinuerlig rehabilitering av vann- og avløpsledninger er det fornuftig å oppgradere vegen i samme trasé. Dette er tiltak utover det som følger av å kun tilbakeføre vegen til den standard den var før VA-anlegget ble gjennomført.

Vegbelysning, oppgradering til LED

I henhold til sentrale retningslinjer er det ikke lenger tillatt å benytte gatelysarmatur som inneholder kvikksølv. Langs kommunale veger har vi ca. 1 100 gatelysarmaturer av denne

typen. Arbeidet med utskifting av disse til LED-belysning er per 2. kvartal 2019 i slutfasen. Prosjektet foreslås videreført inn 1. kvartal 2020, for å fortsette med utskifting til LED på resterende gatelysarmaturer. LED-belysning vil gi en betydelig reduksjon av energibehovet, og på den måte bidra positivt i klima- og miljøarbeidet.

15. Felles

15.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Kirkelig fellesråd skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen.

Fellesrådet består av 2 menighetsrådsmedlemmer - en fra hvert menighetsråd, samt en prest oppnevnt av biskopen og ene representant valgt av kommunestyret.

15.2 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	6 264	6 264	6 264	6 264
Vedtak forrige periode				
Generell effektivisering	-12	-24	-36	-36
Sum Vedtak forrige periode	-12	-24	-36	-36
Sum Lønns- og prisvekst	193	193	193	193
Konsekvensjustert budsjett	181	169	157	157
Konsekvensjustert ramme	6 444	6 432	6 420	6 420
Effektivisering				
Generell effektivisering	0	0	0	-12
Sum Effektivisering	0	0	0	-12
Nye tiltak og realendringer budsjett	0	0	0	-12
Ramme 2020-2023	6 444	6 432	6 420	6 408

15.3 Investeringsbudsjett

Beløp i 1000	Økonomiplan				Sum
	2020	2021	2022	2023	2020-23
Investeringsprosjekter					
Investering kirker og kirkegårder	800	1 000	0	0	1 800
Sum investeringsprosjekter	800	1 000	0	0	1 800

Investering kirker og kirkegårder

Rådmannen foreslår en investeringer innenfor kirker og kirkegårder på 0,8 millioner kroner i 2020 og 1 million kroner i 2021. I 2020 vil det meste av disse midlene gå til å forbedre varmeanlegget ved kirkene. I tillegg vil det bli benyttet midler i 2020/2021 for å forbedre kapasiteten ved kommunens kirkegårder.

Vedlegg 1 Oversikt over investeringer i anleggsmidler per prosjekt

Ikke-avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
Investering	Ferdig år	Netto prosjektutgift	2020	2021	2022	2023	2020- 23
Rådmann og støttefunksjoner							
Investering kirker og kirkegårder	Løpende		800	1 000	0	0	1 800
IT-investeringer	2026	29 950	3 100	3 100	3 100	3 100	12 400
Ny nettside og kvalitetssystem	2020	2 500	1 500	1 000	0	0	2 500
Sum rådmann og støttefunksjoner		32 450	5 400	5 100	3 100	3 100	16 700
Eiendomsservice							
Nytt arbeidsrom - Planetringen og Vikhammeråsen	2020	1 000	1 000	0	0	0	1 000
Sum Eiendomsservice		1 000	1 000	0	0	0	1 000
Oppvekst og kultur							
Kamera på 4 museer	2020	200	200	0	0	0	200
Parkering Vikhammervollen	2020	350	350	0	0	0	350
Sum Oppvekst og kultur		550	550	0	0	0	550
Helse og velferd							
Helseplattformen	2025	10 000	0	0	2 000	2 000	4 000
Pasientsignalanlegg og velferdsteknologiske løsninger	2023	3 500	4 300	0	0	0	4 300
Utbedring av rapportrom på Hommelvik helsetun	2020	300	300	0	0	0	300
Sum Helse og velferd		13 800	4 600	0	2 000	2 000	8 600
Tekniske tjenester							
Asfaltering/reasfaltering	Løpende		300	300	300	300	1 200
Fiskevandring i Midtsandbekken	2019	750	750	0	0	0	750
Fjerning ferister	2020	375	375	0	0	0	375
Flerbrukshall Hommelvik	2024	17 000	1 000	0	0	15 000	16 000
Forprosjekt kommunale boliger	2019	800	500	0	0	0	500
Kryssing av jernbanespor i Hommelvik	2022	10 000	0	5 000	5 000	0	10 000
Maskiner, biler, utstyr og inventar	Løpende		1 150	1 200	1 500	0	3 850
Ny sentrumsbarnehage Vikhammer	2022	79 500	3 000	21 500	52 000	0	76 500
Ny veg Hommelvik - Sveberg 1.etappe	2022	42 725	1 800	5 000	31 000	3 400	41 200
Svebergmarka, 3. og 4. etappe	2023	45 125	2 500	0	0	15 500	18 000
Trafikksikkerhetstiltak	Løpende		2 250	1 250	1 250	1 250	6 000
Veganlegg, diverse i tilknytning til utbygging VA-anlegg	Løpende		750	750	750	750	3 000
Vegbelysning, oppgradering LED Vikhammer ungdomsskole	2020	4 400	750	0	0	0	750
	2022	337 000	91 000	192 750	27 000	0	310 750
Sum Tekniske tjenester		537 675	106 125	227 750	118 800	36 200	488 875
Sum		585 475	117 675	232 850	123 900	41 300	515 725

Avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000 Investerings	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum	
	Ferdig år	Netto prosjektutgift	2020	2021	2022	2023	2020- 23	
Tekniske tjenester								
Avløpsutbygging hovedplan	2027	157 000	7 500	27 500	27 500	28 500	91 000	
Dam Foldsjøen	2021	0	400	0	0	0	400	
Høydebasseng Lia	2021	25 000	12 500	11 500	0	0	24 000	
Maskiner, biler, utstyr og inventar	LØPENDE		1 710	300	0	0	2 010	
Nytt renseanlegg Karlstad/Bakken	2021	18 000	12 500	4 500	0	0	17 000	
Oppgradering av sikringstiltak av høydebasseng og pumpestasjoner	2020	2 600	2 300	0	0	0	2 300	
Oppgradering Nettet	2020	5 100	3 700	0	0	0	3 700	
Sikringstiltak damanlegg Stavsjøen	2020	9 000	8 500	0	0	0	8 500	
Utskiftning hovedvannledning Torp - Betania	2020	47 375	27 500	0	0	0	27 500	
Vannverksutbedring hovedplan	2021	339 500	30 000	157 500	132 500	0	320 000	
Sum Tekniske tjenester		603 575	106 610	201 300	160 000	28 500	496 410	
Sum		603 575	106 610	201 300	160 000	28 500	496 410	

Vedlegg 2 Overordnede klimamål og strategier

Overordnet mål: Mål A: Utslippsreduksjon i egen virksomhet

A.1 Fra 2020 gjennomføres en målrettet kompetanseoppbygging i organisasjonen. Videre oppfølging skjer gjennom utviklingsplaner og lederavtaler

A.2 Administrativ organisering på området understøtter tverrfaglighet.

A.3 Ved utskifting av bilparken skal retningslinjene i kommunens bilpolicy følges for å oppnå målet om en klimanøytral bilpark.

A.4 Ved innkjøp skal utslipp i forbindelse med transport av varer vurderes og forsøkes minimert.

A.5 Vi skal redusere direkteutslipp fra transport i tjeneste ved forbedret logistikk, alternative reisemåter og økt bruk av digitale verktøy.

A.6 Det legges til rette for sykkelparkering ved alle kommunale bygg.

A.7 Kommunen skal bruke miljøvennlige energiløsninger og materialer i nybygg og ved rehabilitering av bygg, og skal prøve å oppnå fossilfrie bygge- og anleggsplasser.

A.8 Vi skal ha god leverandøroppfølging som inkluderer virksomhetene.

A.9 Matsvinn skal minimeres i kommunal servering, både gjennom innkjøpsavtaler, menyvalg og intern håndtering.

A.10 Avfall skal minimeres og kildesorteres.

Overordnet mål: Mål B: Utslippsreduksjon i Malviksamfunnet

B.1 Kommunen skal samarbeide med andre kommuner, fylkeskommune, statlige organer, organisasjoner og private (innbyggere og næringsliv) for kunnskapsutveksling, gode felles løsninger og tjenester.

B.2 Kommunen skal fremme skogfornyelse og ungskogpleie for å fange og lagre karbon.

B.3 Kommunen skal fremme god agronomi og klimasmart landbruk ved å vurdere klima og miljø i all veiledning og saksbehandling.

B.4 Kommunen skal legge til rette for etablering av ladepunkter for ladebiler og andre energivennlige løsninger for kjøretøy.

Overordnet mål: Mål C: Klimatilpasning og samfunnssikkerhet

C.1 Økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning skal kartlegges, vurderes og vektas.

C.2 Det gjennomføres faglig veiledning om erosjon, drenering, utslipp og klimatilpasning i landbruksnæringen.

C.3 Vi bygger opp kunnskap om vann, bekker og vassdrag, og lager rutiner som sikrer at vi tar vare på kritiske og sårbare punkter. Flomsonekart lages for de viktigste vassdragene.

C.4 Overvann/fremmedvann fjernes fra avløpsledningene.

C.5 Nok vann til framtidig befolknings- og næringsutvikling sikres ved ny hovedvannledning og reservevannkilde.

C.6 Ved alle tiltak innen VVA, landbruk og plansaker skal det vurderes å gjenåpne lukka bekkeløp og sikre tilstrekkelige arealer til kantvegetasjon langs vassdrag av miljø- og flomhensyn.

Overordnet mål: Mål D: Miljø, folkehelse og samfunnssikkerhet

D.1 Det gjennomføres en kartlegging av naturmangfold i kommunen etter ny metode (Natur i Norge, NiN) slik at dekningsgraden og kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet blir bedre. Pressområder og anbefalinger fra forrige kartlegging i 2009 prioriteres.

D.2 Det gjennomføres en kartlegging av dagens snarveier og gange- og sykkelvegnett og utarbeides en gange- og sykkelvegplan i perioden.

D.3 Økt fornyingsrate for vann- og avløpsnettet.

D.4 Tilstand i vannforekomster kartlegges for å kunne prioritere tiltak bedre.

D.5 Sikre tilfredsstillende rensing av alt avløpsvann før utslipp til vassdrag og fjord.

D.6 Malvik kommune skal bidra til å begrense tilførsel av plast og mikroplast i naturen og rydde opp i plast som allerede har kommet ut i naturen.